

รายงานผลการดำเนินงานโครงการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

การปริวรรตเอกสารโบราณอีสาน :
กรณีศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์
ว่าด้วยเรื่องพระเวสสันดรชาดกฉบับภาษาเขมร กัณฑ์ชูชกและกัณฑ์มัทรี

หัวหน้าโครงการ

นางสาวสารทิ ขาวดี
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ได้รับจัดสรรงบประมาณดำเนินโครงการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมจาก
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕

คำนำ

ในปัจจุบันสังคมไทยได้เล็งเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นค่อนข้างมาก ดังมีการศึกษาภูมิปัญญาของท้องถิ่นกันอย่างกว้างขวางของภาครัฐและเอกชน มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ในฐานะเป็นแหล่งบริการทางวิชาการแก่ชุมชน ได้ตระหนักเห็นถึงความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ปรากฏในเอกสารโบราณอีสาน จึงได้ดำเนินโครงการปริวรรตเอกสารโบราณอีสาน : กรณีศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ว่าด้วยเรื่องพระเวสสันดรชาดกฉบับภาษาเขมร กัณฑ์ชกและกัณฑ์มัทรี

การศึกษาข้อมูลในครั้งนี้จะสำเร็จลงไม่ได้หากไม่ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากท่านเจ้าอาวาสและตัวแทนวัดต่างๆ ในจังหวัดสุรินทร์ในการให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ในการรวบรวมพระเวสสันดรชาดกฉบับภาษาเขมร ขอขอบคุณคุณคุณจิรนนท์ เปรียบกล้า ผู้ที่ช่วยทำงานข้อมูลสนามสดทน รวมทั้งคุณไสว รัชชชัย เจ้าของรถที่นำเราออกเก็บข้อมูลภาคสนามตลอดระยะเวลาหลายเดือน

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงสำหรับพระมหาจรรณ ปภสสโร พระมหาเชื่อน อิม และพระมหาสุภาพ เขื่อน พระภิกษุชาวแกมพูชาที่ช่วยปริวรรตข้อมูลทั้งภาษาไทยและภาษาเขมร จนสำเร็จจุล่งทั้ง 2 กัณฑ์ รวมทั้งพระภิกษุสงฆ์จากประเทศแกมพูชาอีกหลายรูปที่ไม่ได้เอื้อนามที่ได้ช่วยกลั่นกรองและดูแลความเรียบร้อยของงานในครั้งนี้

ขอขอบคุณบุคลากรหลายๆท่านในคณะศิลปศาสตร์ ทั้งที่ช่วยพิมพ์เอกสารภาษาไทย ช่วยตัดต่อเทปและแปลงสัญญาณวีดีโอ รวมทั้งช่วยอำนวยความสะดวกและให้คำแนะนำในเรื่องของการดำเนินโครงการและสรุปโครงการอย่างถูกต้อง

อนึ่งโครงการการถ่ายถอดเอกสารโบราณอีสานครั้งนี้ จะเกิดขึ้นไม่ได้หากไม่มีปราชญ์ของชุมชนที่เห็นคุณค่าของวรรณกรรมท้องถิ่นและจารไว้ให้คนรุ่นหลังได้ศึกษาเรียนรู้ และเหนือสิ่งอื่นใดหากไม่ได้รับการสนับสนุนเรื่องเงินทุนจากมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีโครงการก็มีอาจสำเร็จตามเป้าประสงค์ได้ ผู้ดำเนินโครงการต้องขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ท้ายที่สุด หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลจากการลงภาคสนามเก็บข้อมูลและปริวรรตข้อมูลในครั้งนี้ จะเป็นการช่วยอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น และธำรงวรรณกรรมศาสนาฉบับโบราณเรื่องพระเวสสันดรชาดกฉบับภาษาเขมรไว้มิให้สูญหาย และหวังว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นจะยังคงดำรงอยู่และได้รับการสืบทอดโดยอนุชนรุ่นหลังต่อไป

นางสาวสารทิ ขาวดี

หัวหน้าโครงการ

๕ มกราคม ๒๕๕๑

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทนำ	๑
การปริวรรตกัณฑ์ชูชก	๓
กัณฑ์ชูชกฉบับอักษรเขมร	๔
กัณฑ์ชูชกฉบับอักษรไทย	๒๖
กัณฑ์ชูชกฉบับปริวรรตเป็นภาษาไทย	๔๔
การปริวรรต กัณฑ์มัทรี	๕๕
กัณฑ์มัทรีฉบับอักษรเขมร	๖๐
กัณฑ์มัทรีฉบับอักษรไทย	๗๑
กัณฑ์มัทรีฉบับปริวรรตเป็นภาษาไทย	๘๐

“การเทศน์มหาชาติ” ถือเป็นพิธีกรรมที่สำคัญ ไม่เพียงแต่สำคัญสำหรับชุมชนชาวเขมรที่อาศัยอยู่จังหวัดสุรินทร์เท่านั้น แต่สำคัญสำหรับพุทธศาสนิกชนทั่วประเทศ การฟังเทศน์มหาชาติเรื่องพระเวสสันดรชาดกถือเป็นวัฒนธรรมร่วมของคนทั้งสังคม ทั้งนี้เป็นเพราะทุกคนที่นับถือพระพุทธศาสนาจะมีความเชื่อตรงกันว่า การได้ทำบุญและฟังเทศน์มหาชาติในวันออกพรรษาและสามารถฟังจบในวันเดียวคือ อานิสงค์สูงสุดที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติได้ไปเกิดในยุคพระศรีอาริยเมตไตรย

นับแต่อดีตถึงปัจจุบัน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือภาคอีสานเป็นดินแดนที่มีอารยธรรมที่เก่าแก่ มีความเจริญรุ่งเรืองทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ การศึกษา ประเพณี และศิลปวัฒนธรรม กล่าวถึงด้านการศึกษาในอดีต ชาวอีสานโดยเฉพาะผู้ชายได้รับการศึกษาจากวัดโดยได้ศึกษาเล่าเรียนหนังสือทั้งที่เป็นตัวอักษรธรรม อักษรไทยน้อยและอักษรขอม บุคคลเหล่านั้นรวมทั้งพระสงฆ์สามเณรต่างเป็นที่ยอมรับของคนในสังคมว่าเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นปราชญ์ของท้องถิ่น สำหรับการเผยแพร่หรือการถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ ในสมัยนั้นนอกจากจะใช้วิธีการบอกสืบต่อกันไปหรือที่เรียกว่ามุขปาฐะแล้ว บรรพบุรุษชาวอีสานยังได้ถ่ายทอดภูมิปัญญาของตนโดยใช้วิธีการจารลงในหนังสือใบลานเป็นลายลักษณ์ด้วยอักษรไทยโบราณอีกด้วย ดังจะเห็นได้จากการพบเอกสารโบราณอีสานเป็นจำนวนมากในวัดต่าง ๆ ทั่วภูมิภาคอีสาน ทั้งที่เป็นเรื่องราวทางศาสนา คำสอน นิทาน ประวัติศาสตร์ ตำรายา และตำราการดูแลสุขภาพ เป็นต้น เอกสารโบราณเหล่านี้นับได้ว่าเป็นมรดกอันล้ำค่าที่ควรนำมาศึกษาเป็นอย่างยิ่งเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติ เพราะข้อมูลที่ปรากฏอยู่ในเอกสารโบราณนั้นถือได้ว่าเป็นเครื่องแสดงให้เห็นถึงพลังภูมิปัญญาของชาวอีสานที่ได้ยึดถือและปฏิบัติสืบทอดต่อ ๆ กันมาอย่างแท้จริง “มหาเวสสันดรชาดก” ที่เป็นภาษาขอมหรือเขมรจังหวัดสุรินทร์ก็เช่นเดียวกัน ไม่เพียงแต่เป็นการบันทึกภูมิปัญญาชาวบ้านในเอกสารโบราณประเภทใบลานที่สำคัญ แต่นับเป็นหลักฐานทางภาษาที่ทรงค่ายิ่งด้วย เพราะการศึกษาด้วยวิธีนี้จะทำให้ผู้ศึกษาได้เนื้อหาที่ค่อนข้างสมบูรณ์กว่าการศึกษาด้วยวิธีอื่น หากจะกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ปราชญ์โบราณอาจไม่เพียงแต่จารไว้เพื่อใช้เป็นส่วนหนึ่งของตำราสอนการฝึกเทศน์แก่ผู้ที่บวชเรียนเท่านั้น แต่น่าจะเป็นกุศโลบายในอันจะใช้เอกสารโบราณมาช่วยชำระพระพุทธศาสนาให้คงอยู่สืบไป รวมทั้งป้องกันมิให้พลังสร้างสรรค์ทางปัญญาเหล่านี้สูญสลายไปพร้อมกับชีวิตของคนด้วย

ในปัจจุบันสังคมไทยได้เล็งเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นค่อนข้างมาก ดังมีการศึกษาภูมิปัญญาของท้องถิ่นกันอย่างกว้างขวางของภาครัฐ และเอกชน มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ในฐานะเป็นแหล่งบริการทางวิชาการแก่ชุมชน ได้ตระหนักเห็นถึงความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ปรากฏในเอกสารโบราณอีสาน จึงได้ดำเนินโครงการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมในหัวข้อการปริวรรตเอกสารโบราณอีสาน : กรณีศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ว่าด้วยเรื่องพระเวสสันดรชาดกฉบับภาษาเขมร กัณฑ์ชูชกและกัณฑ์มัทรี ซึ่งเป็นโครงการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมที่ดำเนินการต่อเนื่องจากโครงการถอดถอดเอกสารโบราณอีสาน : กรณีศึกษาภูมิ

ปัญหาท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ว่าด้วยเรื่องพระเวสสันดรชาดกฉบับภาษาเขมร ซึ่งได้รับงบประมาณ
ดำเนินโครงการประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๘ การดำเนินโครงการครั้งนี้นอกจากจะเป็นการส่งเสริมให้ภูมิ
ปัญญาท้องถิ่นเรื่องพระเวสสันดรชาดกได้รับการถ่ายทอดต่อไปยังผู้อ่านคนอื่นๆ เนื่องจากได้รับการ
ปริวรรตจากภาษาเขมรเป็นภาษาไทยเรียบร้อยแล้ว ยังเป็นการยืนยันได้ว่า พระเวสสันดรชาดกฉบับ
ภาษาเขมร จังหวัดสุรินทร์ จะยังคงดำรงอยู่และได้รับการสืบทอดโดยอนุชนรุ่นหลังต่อไป

នៃព្រះមហាវេសន្តរជាដ្ឋត

ភីណ្ឌូជ្វត

ភីណ្ឌូទី ៥

ព្រះគាថា ៧៩ ព្រះគាថា

[illegible]

ថ្នាចងបានតួនាទីក្នុងការកែច្នៃឡើងវិញ យើងមកសួរម៉ែត្រាព្យយើងឡើងវិញ
 ឬន្តែមកក្នុងថាវិញបានត្រូវត្រហបាទជាស្នូលយំហង្សាព្យនេះ គេចាប់ត្រូវ
 ជួរត្រូវតែសេសសល់យល់ថាអ្នកនិយមពុំបានស្ងៀម ទើព្វអ្នកយកមកត្រី
 នេះមកឱ្យយើងជាតិវិញគឺយើងពុំសូវប្រាថ្នាឡើយ តែមកអ្នកមកឱ្យយើង
 ហើយនិយមលេចទទួលពុំបានយើងនិយមនាំគ្នាស្មានយើង នោះឯងហោង
 ឯសំប្លែងត្រូវជាអាពុកម្តាយនោះតើហៅហ្នឹងឡើយ ឯក្រុមសម្រាហ្មណ៍
 ព្រំហ្នឹង គឺថាគាម្មតែកាន់ច្របាច់ខ្ញុំមិនមែនមែនហើយនិយមនាំគ្នា
 ស្ងៀម ហើយសម្រាហ្មណ៍ត្រូវជាអាពុកម្តាយស្រីឡើយ កាតក្នុងដើមបុត្រ
 លើហើយជួបតំណាងសម្រាហ្មណ៍ ឱកាសហើយគាម្មតែកាន់ស្វែងរកនិមិត្តភាព
 ជាបុត្រឱ្យខ្ញុំមិនដឹងតើហើយបណ្តាស្វែងរកនិមិត្តភាពនិមិត្តភាពស្រីសំប្លែង
 ម្តាយពុំមានគ្រាព្យអី ៗស្ងៀមឱ្យអ្នកយកគេច ម្តាយសព្វថ្ងៃ ៗនេះគឺតំណាង
 ព្យាបាទហ្នឹង អំឡុងម្តាយយើងចូលនាងគេចនិយមនាំគ្នា តំប្បីមានក្នុង
 សោតរោគតែឱ្យម្តាយតំណាងបាត់បង់ប្រែប្រួលនាងស្ងៀម ឱកាសហើយគាម្ម
 តែកាន់ស្វែងរកនិមិត្តភាពនិមិត្តភាពជាបុត្រសំប្លែងខ្ញុំមិនដឹងណា គួរ
 នាងគឺចង់សេចក្តី នោះយោបីមានគេខុសឆ្គង គឺកាន់ស្វែងរកនិមិត្តភាព
 តំណាងគេចស្ងៀម ទើព្វជួបតំណាងមែនគឺគេចស្ងៀម ច្បាប់និយមនាំគ្នា
 ឱ្យបានតួនាទីក្នុងការកែច្នៃឡើងវិញ ចម្លែងមាតាបិតាគឺនិយមនាំគ្នា
 ចង្អុលជួបគេរកឱ្យមឱ្យនាងស្ងៀមនាងអមិត្តភាពចង្អុលអំពីស្នាមនោះគេ
 ចង្អុលគេរកនាងស្ងៀម នាងអមិត្តភាពស្រីយុវតីគេរកនាងស្រីយុវតី ជាគ្រូ
 ឯកាជួបគេរកនាងស្រី គេរកនាងស្រីគេរកនាងស្រី ហើយគេរក
 ពុំស្ងៀមស្ងៀមឱ្យនាងស្ងៀមអមិត្តភាពគេរកនាងស្រីនិយមនាំគ្នា គេ
 ពឱ្យស្រីមិត្តភាពស្ងៀម គេរកនាងស្រីគេរកនាងស្រី គេរកនាងស្រី
 អមិត្តភាព ស្រាហ្មណ៍ជាតួនាទីឱ្យគេរកនាងស្រីពុំបាននិយមនាំគ្នា
 ឯគ្រូរកនាងស្រីគេរកនាងស្រីគេរកនាងស្រី គេរកនាងស្រីគេរកនាង

យើងនិយមនាម ព្រោះត្បូងម្យ៉ាងនេះឯងជាប្រភពដំបូង មក
 យើងនិយមនាមនោះនូវបង្កំឯកំពូលទឹកជាមូលដ្ឋាន ឱ្យហើរពុំលូចលើ
 តំបន់ប្រជាជននោះឱ្យបង្កំឯកំពូលទឹក ឱ្យស្ទើរលុះនាងអមិត្តិកា តន្ត្រីតន្ត្រី
 គេចតាមទឹក និងយកមកឱ្យកាច់បាត់ ឯក្បាលព្រៃហ្នឹង យល់
 ហើរតែដេកនាមបន្ទាល់គ្រោះបញ្ឆោតនូវមូលដ្ឋានអមិត្តិកាលេច ជា
 បោលោហអើតតាមសាមគ្គីតាមឃើញចំណី ខ្លះស្រីស្រីម្នាក់ ខ្លះស្រី
 ស្រីខាង ខ្លះស្រីស្រីខ្លះ ខ្លះយោងចាប់ផ្តើមដេកដេកនាមបន្ទាល់
 ចាប់ ក្បាលចិតសត្រូវត្រូវត្រូវ ៗសំបូរនោះអើតតាមម្ល៉េះហើយ តោត
 ហើរស្រីស្រីម្នាក់ដេក អមិត្តិកាមានបុត្រជាចំគ្រោះចាស់ បើមាន
 និងយោងយាស្សលេចតាមគ្រោះស្រីស្រីស បើមានស្រីស្រីស្រីនិង
 ស្រីស្រីស្រីស្រីស្រី អើតតាមម្ល៉េះនាងមកបាត់ ៗដូចជាត ឆ្នើម
 គ្រឿងយកទឹកបាត់ច្រើនមកកាត់បាត់បាត់ជាស្រីស្រីស្រីស្រីស្រី តែ
 មានចិត្តនោះគ្រឿងបាត់បាត់បាត់បាត់បាត់បាត់បាត់បាត់បាត់ តែ
 តែមានស្រីស្រីស្រីស្រីស្រីស្រីស្រីស្រីស្រីស្រីស្រីស្រីស្រីស្រីស្រីស្រី
 ច្រើនប្រសើរឱ្យតែមិនចង់មិនចង់ តែតែមានលេចរាល់ផ្ទះគ្រឿង ពុំតិច
 ឱ្យតែម្យ៉ាង ល្ងាចហើរទៅលេចមកផ្ទះអាត្មា ។ មន្ត្រីយស្សនាមគតា ។
 ឆ្នើមគិតតាមអាត្មាគេនិងទុកពុំបានក្រែងមានគឺ ៗស្រីស្រីស្រីស្រីស្រី
 ឱ្យគេចកាច់បាត់បាត់បាត់បាត់បាត់បាត់បាត់បាត់បាត់បាត់បាត់បាត់
 សោចតាមគ្រឿងយកមកជាដ្ឋី ៗ យល់ជាអ្វីពុំសំបូរ ឬនាងយកមក
 បន្តិចតិចម្តងម្តងនាងមិនមើលមកមើលគ្រឿង ឆ្នើមតែមានស្រីស្រី
 ច្រើន ឱ្យបង្កើនតាមច្រើន ឬម្យ៉ាង ៗក្រែងតែម្តងគ្រឿង ពុំបាត់ គ្រឿង
 នាងជាមនុស្សឥតសំបកសារ ។ ទុក្ខដ្ឋី ។ មិនជា តាមដំបូងយោង
 ឱ្យតែមានសោចអស្ចារ្យ ត្បូងចិត្តនាងពុំគ្រឿងនិងគ្រឿង ទ្វារស្រី និងអាត្មា
 ចិត្តស្វាមីពុំបានជា មនុស្សឥតសំបកសារគេពុំគ្រឿងយក ។ អញ្ជើញគ្រឿង ។

ភាគីកត្តាមកក្នុងកោះកេរ្តិ៍លម្អិត ថាជាមនុស្សអាស្រ័យចិត្តពុំល្អហានិច្ចយក
 ជាភារកិច្ច ្រង់ពុំបាន ្រហើរនាងអមិត្តិតាមម្តាយទោចក្សេត្តិចងចាស់ជា
 អង្គុយនូវបង្កបង្កើតរោមម្តាយម្តាយក្នុងស្វាមីប្រាហ្មណ៍នូវលើហេតុចលើស្ទុះពុទ្ធិ
 រិយាស្រក្សីហើរ គន្លងថាអមិត្តិតាសម្លេងកាហើរ ថ្វីហើរតាមម្តាយ ប្រាហ្ម
 ខំម្តាយស្វាមីឱ្យក្នុងក្នុងចិត្តអាណិត្តិកិរិយា សម្លេងកាត្រូវតែរោមម្តាយ
 ក៏ស្រស់ស្រាយប្រាហ្មថា អូសអីតអីម្តាយ គន្លងទោចក្សេត្តិច ថា
 អើហើរ ្រហើរ ធ្វើហាអីម្តាយសា ក៏នណាធ្វើហើរ ្រហើរ ក៏បានជា
 នាងយំម្តាយ កាលនាងចុះទោចក្សេត្តិចក្នុងកោចក្សេត្តិ សព្វថ្ងៃ ្រហើរមក ម្តេច
 ក៏បានជាយំម្តាយ ក្រយាយិម គន្លងក៏ពុំស្រក្សី ឬនណាធ្វើហើរនិចនាង
 ក៏ចូរនាងប្រាបការមើល ទេព្វនាងអមិត្តិតា ថាអើហើរចូលហើរហើរ
 មិនថេសន្តិម កាចាស់ស្ទើរ ឱ្យប្រាហ្មល្បីក្រមុំម្តាយមកដ៏ម្តាយមក
 ដេហាប្រាហ្ម ហាតក្នុងខ្ញុំមាឈរនិចប្រាតចាត់និចប្រាតក៏ពុំស្ទើរ
 ល្បើម គេហកម្មាមិម ម្តាយហើរមិនទោចក្សេត្តិចក្នុងសព្វកថា
 ល្បើម ឱទិត្តមាមិត្តិ ឡាទិត្តនូវឱសអញពុំទោចក្សេត្តិច ចាបបូល
 ក្តាមកដេហាប្រាហ្មហាតក្នុងជាត្រកន្តិមដ៏ ្រកន្តិមសហា ចាបមក
 ដេហាប្រាហ្ម ក្តែក្តែក្តែលនូវម្តាយ ថាអញនេះជាមនុស្ស
 អញ្ជើញបានដ៏ ្រកន្តាស្សនោះឯង អញខឹងលើសនិចក្តី ្រហ្មសណាតាម
 ក្រយាជីនេនម ឱទ្វានេនេនោះ តើហើរព្រោះក្បត់តែអញមកនូវនិចកា
 នាស្មាននេះឯង ទេព្វជួបកាត់លោម្តាយសម្តែងស្រក្សីថា អគ្គចាត់ម្តាយ
 ប្តោះហើរនាងក៏តើរទោច ចូរនូវតែនិចផ្ទះណាអីម្តាយសាម អើហើរ
 ហើរស្សម ឡាទិត្តនូវឱសនូវឱសអញពុំទោចក្សេត្តិច កាត់ក្តែក្តែក្តែ
 ក្នុងច្បារកាឯងហើរនិចខ្វល់ខ្វែងទោចក្សេត្តិចក្នុងមកឱ្យនាងបរកោត្តិឱ្យ
 ជាស្តេចសាប្បក៏ជាស្តេចល្បើម ច្បារកាតិចសច្ចាតមកឱ្យនាងអមិត្តិតា ចូរ
 នាងក្បាលតែលើហើរក្នុងយុគកាឱ្យល្អហើរ ក្រាតកាតើរតាមអីម្តាយ

ឯស្បុបន្តាហការនូចផ្ទះកំឡីខូចខាតបង្កើត ឯនាងអមិត្តិកាស្តាបង្កើត
 គ្រូចចិត្តគិតគេរកតូចត្រើងរុករកបំពេញកុលកលកេរ្តិ៍នេះវិញ នាង
 អមិត្តិកាស្រឡាថា ឯហការស្រឡាពាក់នេះអញមិនយកឡើយហត្ថ ។ តូច
 ជាតា។ មានច្បាប់ឯណាភីថាឱ្យប្រើបាង ្រកាខ្ញុំម ភីស្រឡាគេរកស្រឡា
 ពាក់នោះការព្រាហ្មី ្រក្សាថាង ្រក្ខតស្នើហាអព្វត ជាឱ្យប្រតិបត្តិ បើបា
 ប្រើបាតូច្នោះខ្លាចត្រង់ឯស្រីកំណាចជាតូចអប្បិ វាទិចស្រឡាថាយត
 ង ្រជាខ្ញុំមព្រូតូចច្បាប់ វាទិចលេបសំបកូចជ្រូក ឥលូវនេះបើហការស្រ
 លេញអញកាតំនូចចូរកាចេញគេរកស្វែងខ្វល់ខ្វាចរកទាសាធានីខ្ញុំមប្រស
 ស្រីបតឱ្យអញប្រើបាជាតែបាដើមជាតា ចូរកាគេរកកំខាន ថាបើបា
 ការតព្វបាង ្រភីអញនិចរកគេរកស្ថានលំនូចអញកាលឥលូវនេះឯងហោ
 ង។ ដូចគោ។ ដូចត្រីត្រាចាញ់ លុះព្រឹក្សាស្រឡាថា និចឱ្យរកទាសា
 ធានីខ្ញុំមប្រសស្រី ព្រាហ្មបាសំភីរកកល់ស្រឡាពាក់នា អ្នកអំពីប្រាសា
 តូចឱ្យព្រះពន្ធស្ថាប។ ធនធាន ។ អំពីតើមរៀងមកមានប្រាសា ្រ
 ដើមចំពីរដើមចំពីរតូចសំប្រាបបាច្រើននូចផ្ទះព្រំតែលត្រីត្រហ ខ្ញុំមកម្តហ
 សិចតែមាន ទើព្រំតែឥលូវនេះហើយ មកមានឯសេចក្តីត្រីត្រហ ទំរាស្រូច
 អង្គហតីរកស្រីក្តានអង្គរធានទំរាស្រីតើម ក្បួនត្រើងថាតែផ្ទះ ក្បួនព្រំ
 កូចទំរាព្រះពន្ធដ៏ស្ថាបបាតំបោះបងក្តា កំព្រាហានូចតែហម្នាតំឯង សព្វ
 ថ្ងៃ ្រនេះរកស្រីតែហព្រឹកល្ងាចព្រំតែលតែត្រើងនាងក៏យល់និចត្រើងសាព្វ
 ហើយ។ នគីបេស្សបជាតំបា។ ទំរាសិលវិជាតាភីសាបស្សនត្រើងស្តាំប្រត
 ទិនភីព្រំប្រាសាតូចខ្លាតត្រើងទំរាស្រីយា។ តូចព្រាតា។ និចគូរនិចហោរភីត្រើង
 ក្តាចចិលចល់ព្រំស្រីសេចក្តី ្រ និចមើលជាតាធានីភីមិនស្លូតស្តុកសាបំកូច
 តំប្រាហាមតែថាផ្សែងផ្សែងនិចមើលអត្តហាចំរកអាតាភីព្រំប្រតដូច
 អំពីម្តងមក សព្វថ្ងៃ ្រនេះគេតើរកស្វម្ភានគ្របត្រីចំពីរមកក្តា ចូរ
 នាងប្រើបាតាតែគ្រាអញណា កាទិចខ្វល់ខ្វាចក្តាអមិត្តិកាប្រើបាតានោះ

ឯខហោង ពួកកាស្មោងព្រះអំប្រើកិយ្យ តែលន្ទូចច្បាំងទេនអាយុស្សតា
 ជួបត្រូវធ្លាចាញ់ ក៏បន្តាលឱ្យនាងអមិត្តិកាគិតយល់នឹកគល់ព្រះបាទស្រីរេ
 ស្សន្តរបចរពោធិសត្វទោចសាខាព្រឹត្តនូវព្រៃទេពអមិត្តិកាស្រក្សនិចការព្រ
 ធ្លាចាញ់ក៏ស្លុតជារាជ្យព្រះកាថាភូម្មៈនគរព្រាហ្មកប្បម្ពិនធិធនតហរិយាដ្ឋ
 យោមបរិភាសន្តិក្យាលោកព្រាហ្មណ៍ភិមាមេត្តិអតចាតម្ល៉ាមេធន្តតហរិ
 អហំធន្តតហរិស្សំហារកោត្តិកប្បិកាមហាភិសាហន្តិម្ពិត្តលោកាយត្តិធន
 តហរិ ឯចំព្រាហ្មណ៍ជាតាហិ នគេចនាម្ពិហំ ឃីរេសេច្ចេមេទាសំទាសិ
 រាទានយស្សសិព្រាហ្មណ ឯចំព្រាហ្មជាតាហិ នគេចនាម្ពិសន្តិកេតិនត្តិ
 មេ សម្បជានិវាធនធម្មព្រាហ្មណ៍តកោហំ ទាសំទាសិរាអនយិសាម្ពិ
 កោត្តិយាអហកោតិ ធម្មតិសហកោតិកមិកា អហ្មត្តិឯហិកេអហំបត្តិស្សំ
 យថាមេចចំស្កតំឯស្សចេសន្តរោជាចច្ចេចសតិបព្វកេតំក្កន្ត ្រាយាប
 សុទាសំទាសព្រាហ្មណ៍សោគេទស្សតិយាបិកោទាសំទាសព្រា ខត្តិយោ
 តិឯមេចត្ថចំព្រាហ្មកន្ត ្រាបបិក្កោសច្ចេមេទាសំទាស្សិនានយិស្សសិព្រាហ្ម
 ណ ឯចំព្រាហ្មណ៍អរុញ្ជេជាតាហិនគេចនាម្ពិហំយរេអមសាបន្តេតិរិសាម្ពិ
 កន្តេទុត្ថំ ករស្សនតិនភាគេ ធន្តបុព្វេស្សំយថាមំទុត្តសិលំតតំអរុញ្ជេហិ
 សិទ្ធិរបរាតន្តេទត្តតិស្សតិ អទស្សិនេនមយ្ហន្តេជិនស្សបរិទេចកោត
 យោចច្ឆាពលិកាចពហ្មមោស្សន្តិ ព្រាហ្មណ៍ភិកកោ សោព្រាហ្មណោ
 កកោព្រាហ្មណ៍ យាចសាន្តកោអទ្ធិកា កម្មកេនចាព្រាហ្មណ៍ ឯកម្ម
 ព្រះវិបាថេយ្យមេករោហិតំ សំត្តលោសំត្តលានិចមប្បមិន្ទិកា សុតតា
 យោសត្តតកញ្ច ព្រាហ្មនិយាអនិយិសំមេច្ចនតធនោធា សុត្តមារតេ កេ
 តំបរិចិស្សន្តិរតិន្ទិចចក្កិកាតិ កំសុត្តាព្រាហ្មណ៍ពន្ធបតិ ម្ពញ្ជិ ធនាហ
 ណំ កកោសោមន្តិយិត្វា នតិរិយំ កក្កាបទត្តិណំបកាម្ពិសោរុណ្ឌ
 ម្ពត្តោព្រាហ្មណោ សហិប្បព្វកោសិរិនិកកេតតំទាសំមយេសនំចន្តិសោក
 កកន្ត ្រា អចបាបិយេកកាសុំសុត្តមាភកា កហិចេសន្តរោជាតថិ មសេ

បត្តិកិយ៍សោជនោគំ អតច្ចាសិយេ គតាសំស្កត្វមាតកាត្វម្តេហិ ព្រាហ្ម
 បត្តិកោ អតតា នេនខត្តិយោបព្វាជីកោសការថាវចន្តេសតិប្បព្វតេ
 ក្កម្តេហិព្រាហ្មបតកោអតតានេនខត្តិយោអាយបុគ្គទានព្វ ចន្តេសតិ
 បព្វតេព្រាហ្ម ថាវិហ្យតាព្រិធាចារហ្វិ អញ្ញព្វតេថា វេសន្តរេវាថា
 មាទព្រះមហាឱ្យតាវិរាជម្បព្រះអង្គទ្រង់ព្រះនាម្បឈ្មោះព្រះប្បាសិវេសន្ត
 ក្រងព្រះនគរធំឱ្យក្រឡាប្បតែងមកលើចង្វៀបដំបូងសព្វថ្ងៃជាប្រតិប្បព្រះ
 អង្គមាទព្រះរាជហរវិទ្យាគំហ្មាសាធារមេតាត្វរណាឱ្យស្នូមយាចកតោត
 យាតតែងនិចរាវិស្សព្រះអង្គ យាចសុំ វិចស្វមអ្វី ព្រះអង្គតែបាន
 តូចបំប្លែងប្រាថ្នាព្រះអង្គតែទ្រង់សត្តាសាធារៈរាជទានពុំមាទន្ធរាព្រះ
 វិទ្យាព្រះរាជទានទ្វាគីរៈក្នុងសាឱ្យទោព្រាហ្មក្នុងក្នុងក្នុងស្រៀង តាព្រា
 ហ្វិ ១ ទេព្វតេបន្តេព្រះអង្គឱ្យទ្វាអ្នកស្រូតក្សេតិកញ្ជះញ្ជាចំព្រះវេសិកា
 ព្រះអង្គទ្រង់ព្រះត្រាជ្ឈប្រហោជន៍ពុំចង្វិព្រះអង្គនូចក្នុងនគរ បព្វ
 ជេសិ ទេព្វបន្តេព្រះអង្គឱ្យចុះចាតចេញពីព្រះនគរជេតុតម្យី បាន
 ជាព្រះអង្គនាំព្រះអគ្គម្តេស៊ីនូចព្រះរាជបុត្រទោតនូចនាំមច្ឆតគីរៈថាវេ
 មា តាឱ្យក្នុងទោតស្វមយលជាព្រះអង្គព្រះរាជទានពុំខាន ១ តាលោះ
 ដូចកន្ទុចព្រាហ្មព្រិធាចារ្យស្តាប័តិយាប្រាព្វត្វច្ឆោះ ហ្វិ វេសនិចស្ងៀម
 ប្រចៀន្ទតីពុំបាន វេសនិចខានតីខ្លាចព្រះពន្ធរៀង ទេព្វប្រហរត
 តល់កៀយយាម្បលថា ជនោ ឱតាច្យាជាវាហ្វិ ទុព្វលោ អមិត្តិ
 តាសំស្កត្វតាហ្យាទ្វាតតេតីចិត្រតប្រេតតីដ្ឋចរោគត្វចអង្គតីច្រើន បាតិ
 ចក្កនបាតិចរាហ បាតិចឈើហរាបលាប្បត្វចប្រាទ តែងនិចតើ
 សូម្បានតេរាវ តើស្មើតតាវិនិចត្រៃនិចជើងនិចលើឈើហរាវ្យតីពុំ
 សូមហាសូនិធម្មាចច្ឆា ២ ដូចនោះតីស្វាហ្មាស្សសិចតែហក្រោតតំម្បតត្រ
 ស្សរោតស្មើនិចយានតើពុំបានស្មើថាវេសាប្រទាននិចសត្វតំម្បាចហ្វិ
 ចស្វាប័តតតារាងខ្លួននាចនិចអាសាជាវេមា ២ មាវេសោ អមិត្តិតាហ្យ

ភ្នំភ្នំឱ្យកាឱ្យល្អហា ។ សុតលោសុតលាទិច្ច ។ ឆ្ងាំគ្រាប់ល្អហាចាត់ចូរ
 នាចប្រែបង្កើតផ្ទួង ។ សក្កធម្ម ។ ឆ្ងាំសាគូចត្តិមសាគូចផងឆ្ងាំហ្លា
 ភ្នំភ្នំឱ្យកាទោចមិនតូចផ្ទួងជិត ភ្នំនិចព័ទ្ធជានមកឆាប់ឡើយ ។ ភិក្ខុ
 មកត្តិកា។ ថាបើហានិចរាបតែខែហានិចឆ្នាំមនោរម្យហោចថាឆាប់ ព័ទ្ធជាន
 បើហានិចពារសាប្រាបគេរដ្ឋតូចតូចអ្នកទោចសេតក្តារម្ល ។ ឱប្លែហើយសំប
 នាចព្រ ។ បិក្ខុកិតតិថិ ។ ឯនាចអមិត្តិកាឮថាដូចត្រពាហ្មនិចទោច
 ឆាប់នាចភ្នំភ្នំប្រកាសខ្វល់ខ្វាចាទិញរបស់គេរដ្ឋរាហ័តតូចជាគេរា
 នការអំពីពិពាម្មម្តាយតមកន្តាប់ប្រកាសភ្នំភ្នំភ្នំឱ្យកាដូចនោះស្ងៃ
 កាត់យកទោចត្រព្រះប្បស្រីចេសន្តនោះហោច។ បដយនេត្តា។ នាច
 ប្រែប្រកាសប្រកាស។ សាដូចតោ។ ឯដូចត្រពិធាបាប្បកាត់ព្រ ។ បិក្ខុ
 កិតតែអមិត្តិកាហើយ កាត់ស្រឡីឱ្យព្រា ។ ហ្មាស គួរនរណាទោចភ្នំ
 ឆ្ងាំមព័ទ្ធជានប្រសង្ខារនាចប្បដ្ឋន្ត្រកាសនាចនោះក្តោចសាខាច ហើយកាត់
 កើតឈ្មោតទោចតូចគ្រឹះហ័រ។ តយកពលន្ទា។ យល់ដឹងរាំចភ្នំភ្នំ
 ទ្វារភ្នំបាត។ ឆ្លៀតភ្នំភ្នំតូចគេរាគេរាគ្រឹះ។ ជិតតា។ ដូចភ្នំដូ ។
 លើចជាថ្មី ។ បិក្ខុហោច។ ធានសតតា។ ធ្វើហាចន្តែរផ្ទះសំប្រះបោច
 ទោចកាត់មកឱ្យដេតឱ្យចូល។ បិក្ខុ។ ពេញឆ្ងាំគ្រឿងហាតិចព័ទ្ធជាន ស
 លំសំណល់។ ឱភិក្ខុកា។ ហើយឆ្ងាំនាចស្ងៃនាចអមិត្តិកា តូចភិក្ខុយា
 សំប្លែង។ យាតក្តាមាស។ ថាតែហាអមិត្តិកាសំប្លែងកាសាចា ឆ្ងាំ
 ពាតឆ្ងាំមកឆ្ងាំមណានាច ឮហើយហាៈ បើហាអត់និចការព័ទ្ធជានប្រែ
 ទោចឯម្នាក់។ អបមកា។ នាចតំប្រមាណប្រហេសប្រយាតខ្លួនស្លូតពាត
 អាភ្នំឱ្យល្អហា ព័ទ្ធជាននាចគួរកាជាថ្មី ។ ភ្នំទោចគួរព័ទ្ធជានប្រែប្រា
 ព័ទ្ធជាន ។ ។ នាចភ្នំភ្នំទោចលេចគេរាផ្ទះប្រែប្រាសព័ទ្ធជានជាគេរា
 និចនិចាហាជាអស្រា ចូរនាចតែផ្ទះសាគេរាប្រមាណសាចាភ្នំភ្នំ
 កុំរាំម្តង ។ ប្រកាសហើយ ដូចភ្នំភ្នំនិចព័ទ្ធជានប្រែប្រាណាចសាត

គន្ថុកោត្តល្អឆ្នោតសង្ខារកោ ចន្ថុកសោហារនេនកោ សុណត្ថេហិបរិចា
 រិការេត្តស្តីព្យាបិសោធនីមាគាថា អភាស្សបាតិ កោរាជបុត្តិនសក្កិថយន្ត
 មហាជិតិកយេ ខេម្ពស្សនាគារំកោមេចេសន្តុវិទ្យយោយាចក្កំបុត្តិទាសិ
 ត្ថុកាសំធរនិច្ចបម្ពមហារាជកោមេចេសន្តុវិទ្យយោយាចក្កំកត្តិបាសិច
 ត្តិនំចសាធិនបម្ពមហារាជកោមេចេសន្តុវិទ្យនិព្វានតិជ្ឈស្វបិច្ចំសិក្ខកម្ម
 នារម្ពំបុត្តិនិកេហិសព្វានំយុត្តព្វត្ថនេន្ទនារមាជ្ជមម្ពមហារាជកោមេចេសន្តុវិ
 ទិទ្ធិនិក្រោធចបមេសជ្ជចបដ្ឋេជាតំសិក្ខនាយំមនោរម្មំសន្តានំចសមេន្តានំប
 ដិក្កហំកត្ថបម្ពមហារាជកោមេចេសន្តុវិទ្យនិក្រោធចបដ្ឋេជាតំសិក្ខនាយំម
 នោរម្មំសន្តានំចសមេន្តានំតិលន្តានំបដិក្កហំកត្ថបម្ពមហារាជកោមេចេស
 ន្តុវិទ្យ អម្មវិយបដ្ឋេជាតំ សិក្ខនាយំ មនោរម្មំសន្តានំបដិក្កហំកត្ថបម្ព
 មហារាជកោមេចេសន្តុវិទ្យសាលវិយបដ្ឋេជាតកសិក្ខនាយំមនោរម្មំសន្តា
 នំតិលន្តានបដិក្កហំកត្ថបម្ពមហារាជកោមេចេសន្តុវិទ្យទ្ធិម្មវិយបដ្ឋេជាត
 សិក្ខនាយំ មនោរម្មំសន្តានំបដិក្កហំកត្ថបម្ពមហារាជកោមេចេសន្តុវិទ្យ
 ឯចព្វមេវិលបុតោ បដិជ្ឈស្សព្រះហរាចនេអហំជានន្តិសោជនយេបម្ពក្កា
 យសោឯករាជាយបស្សចេបញ្ជំអនប្បតន្តិកាសចេកោបដ្ឋិសោសិអវេលោ
 ន្ទកោច រោត្តម្មេហិ ព្រាហ្មបតកោរេតិធានេនេអហំខត្តិយោបព្វកោ
 សការេចន្ទេចស្សតិបព្វកេត្តម្មេហិព្រាហ្មបតកោរេតិធិនេនេខត្តិយោអទាយ
 បត្តិធារញ្ច ចន្ទេចស្សតិបព្វកេតិបុតារិ ទ្ធិម្មេចោរជ្ឈរិចនមាគ្គកោ
 រាជបុត្តិសចេស ឆោមកោ មនមិចោធកេតស្សក្ក យាហំនសាម្មិជិតិ
 គជ្ឈព្រាហ្មណនមាយតេមយន្តណោសរោបាសតិលោហិតំសរោតេវិជ្ជិត្រាគ
 ហានយំតេក្កាសព្វន្ទនបណ្ណំតំក្កណំយជិសាម្មិត្តុយ្យំមសេនបទេនបដ្ឋេលទ្ធ
 ចនព្រាហ្មណេអហ្មក្កបក្កហោសាម្មិតេក្កានហានយំតេក្កមេសយថសហ្មតិកម
 សេនព្រាហ្មណនបជរាបុត្តស្សតិវិយំបុតេបុនេស្សសតិអចេជ្ឈាព្រាហ្មណ
 រាត្ថកោ ចេក្កម្ពក្កស្តណោហិម្មេតស្មាទ្ធិក្កំនមាទន្តិ ឯសចម្មោសនន្តិនោ

និជិតាសិរយោសព្វេបិការំតថបិប្ផត្តិមាភាចនុព្វលាភស្សនេវិថាបទនិដ្ឋិយ
 នេ កេសាហំបហិតោត្ថុក្កោចេក្កបុត្តសុណោ ហិមេរាជបុត្តំនយសាម្ពិ
 យទិ ជានាសិសំសមេតិ បយសម្មេបិយោត្ថុក្កោបន្តបុត្តកតាមេកេតព្វមង្គ
 កោកម្មំ មិត្តសន្និព្វា ព្រាហ្មណកញ្ញាកេតេសសមិស្សយកសមតិកាម្ម
 ឧទោតិកោចកលោ ថាឱអ្កតឯណាហ្មឿព្វាមាណតំម្លិចតិចឡិលំនូចអស្រម
 វៃស្យព្រះបរម្មនាដ្ឋព្រះបាទស្រីចេសន្តបរមរោជិសត្វព្រះអង្គមកសាចព្រះផ្នូ
 ស្សប្បសជាតិស្យ ។ ជយន្ត ។ ព្រះអង្គឈ្នះមច្ឆិយំ គួរជាអន្តាតប្រថាតំ
 ណែនណែនចង្វំបាណឱក្រលព្រះនិព្វានព្រះអង្គតែងមានព្រះវិទ្យាឱវិទេសេ
 ចក្កិ ្យស្តុត្តព្វឱ្យជាទុក្ខក្សត្រអ្កតទ្វាហ្ម តែងនិចបាណសេចក្តី ្យស្តុត្តសាប្ប
 ព្រោះព្រះអង្គ ឥល្លឆ្នេះតើហ អ្កតស្តេចកោតក្នុងនូចស្ដានឯណាហ្ម
 ជួបតយំមសោតស្រណោះអលោះអាវៃស្យ បូពិក្សេត្តក្ខតាស្ថោះមាណឡើហ
 វៃស្យម្ម ្យឈ្នោះចេក្កបុត្ត លោកសន្តតទុកឱ្យនូចប្បាវត្សាច្ឆានវៃស្យ កាតំ
 ចេះសេសឆ្នួចបាញ់ម្កតមែនតែនស្ដាតំ កាតំវៃស្យនូចជាដ្ឋះសំប្រោះបោច
 ព្វឱ្យអ្កតដងកើរមកកោរដ្ឋួច ចូលកោតតំលូចក្នុងវៃស្យធំម លុះព្វមាតំ
 ក្រហោយំម្ម ប្រលំម្មនិចសំម្លិចតែហថាព្រះ ឱវិស្ថោះចេក្កបុត្តម្ពិម្មាហ
 ប្រថាថាបំដ្ឋួចតើលើចតំម្លិចត្រេតខាំម្មមាតំក្រអើកយកក្បំមកក្ដាបំផ្កា
 បំកំប្រចកោតក្នួច យល់ឯព្រាហ្មាជ្រថ្លោហនូចលើហាវិក្សា ចេក្កបុត្ត
 លានំមាតំថាឱអញ្ញតិកនំម្លិចយល់ថាព្រាហ្មនេះឬមាណបើហាប្រការក្នួចម្ដេច
 ទេព្វកាតំតើរមកកលអៀ សូមអ្វី ្យមាល្យាយក្ខតាប្បវិទ្យនូចក្នុងព្រះរាជ
 ថាច។ ក្ខត្យានុក្កំ ។ ឡើយប្រែប្រួលគេន គួរជាព្រះទីន្ទ្រតំសូម
 យកកោត សំពតំឱតំសូមព្វតិក ព្រោះក្សត្រិ ្យកណ្តាលោព្វនោះ។
 កេសន្តោ។ តីឥល្លឆ្នេះចេញឈ្នោះរកព្រះច្វី ្យវិញ្ញាត ហ្មឿព្រាហ្ម
 នូចនេះឯងហ្មឿអប្បលាភអប្បិក្ខតកលបាត្រិយកីហត្ថកនោល។ បថកេ
 ឧកោ។ កាលឯណាយលក្រិត្តចមើលខែហាប្រាចទីតិវិច ហើរស្វែងរកមក

[illegible]

និងសំប្លាស់ប៊ីព្រាហ្មាញ្ញក្នុងព្រះវិស្សោមវិញ្ញាណរាជវៀងមកនោះឯងហោ
 ង ចេត្តបុគ្គល ចេត្តបុគ្គលព្រាហ្មញ្ញសំប្លាស់ ៗ ជួបតន្ត្រព្រាហ្មចាតាន
 ព្រះរាជអាជ្ញាមកអារាធនាព្រះប្បស្សីចេសន្តបេតពោធិសត្វកោចក្រងរាជ
 សំប្លាស់នាម្បីវៀងចេត្តករ លោមន្តបកោ គឺមានចិត្តគ្រឿងអន្តរា
 អប្បមា ឥន្ទ្រព្រាហ្មញ្ញ ទិព្វថាវេហិមាឧប្បវេណ្ឌព្រាហ្ម ៗ ថា
 បេហិត្តច្នោះហើយ ចូរព្រាហ្មច្នះមកឱ្យតាមព្រាហ្មស្តាប័ហ្មថាសំប្លាស់
 អញ្ញនិងច្នះកោចឯណាគឺបាន បេហិត្តសំប្លាស់ឯស្តាប័ហ្មនាម្បីវៀង
 ចាប័ច្ឆេហចងឱ្យខ្វាប ទិព្វចេត្តបុគ្គលបាសន្យមចាប័ចងច្នៃ ចេត
 បុគ្គលថាសំប្លាស់ អញ្ញចាប័ចងហើយ ៗ គឺមិនច្នះមកហើយ ទិព្វជួប
 ថាសំប្លាស់ ចូរសំប្លាស់កាតអញ្ញផងវា ទិព្វចេត្តបុគ្គលថាមៈ ឡា
 យរាហានគលប្រិយ ឱ្យអញ្ញកាតថាម្ភងហាន្ត កាលចោចលើចកោច
 នោះតើ ឥន្ទ្រព្រាហ្មចាតានសំប្លាស់ ថាវិ ៗ
 ត្បូង ឡាត្បូងកាតត្បូង ហើយម្ភងប្រិយបាសន្យ ឱ្យបានក្នុងតែ
 ចិត្តល្អៈគលៈតិកស្សីយតិកស្សីហើយនិងច្នះកោចព្រាហ្ម ទិព្វចេត្តបុគ្គ
 លចាប័ចងចង្វាប្បហើយតាមលើហោតថាបង្ខំឱ្យកាតថាបង្ខំច្នះត្បូង
 ត្បូងមកអញ្ញព្រាហ្ម ឥន្ទ្រព្រាហ្ម ឱ្យអញ្ញយលើហោតលើហោតា
 ប្រាសាស្តាហើយ ឱ្យកោចឥន្ទ្រព្រាហ្មបេតោត្តស្តប័ស្តល្អ មគិសិដ្ឋ
 តិកពេន្ត ចេត្តបុគ្គលព្រាហ្មព្រាហ្មប្រស្រាស្តាស្រាស្តា យើងបាន
 ថាស្រីស្រីគោះត្បូងក្នុងម្ភងពិកតិកត្បូងស្តាប័ហ្មចាតា ឥន្ទ្រព្រាហ្មមក
 ស្តាប័ហ្មបានថាយើងខើង ព្រាហ្មនិងមកមេតាមកោតស្រីយើងបានម្ភង
 ហោង ឯស្រីស្រីព្រាហ្ម គឺនិងឱ្យអញ្ញយកកោចក្នុងត្បូង
 មកនាត្បូង ឡាត្បូងម្ភងម្ភងស្រាស្តាស្រាស្តា មគិសិដ្ឋ
 ព្រាហ្មឡាសាស្តាស្រីយកសំប្លាស់ ៗ កាលថាម្ភងមកកោចឯម្ភង ចេត
 បុគ្គលឱ្យជួបព្រាហ្មចាតា យក្តអស្តា ៗ ឱ្យឯស្រីម្ភងម្ភងចេសន្ត

ពោធិសត្វព្រះអង្គសាខាព្រឹទ្ធពោធិញ្ញាណបរម្យន្ទ្រត្ថូចព្រៀបហោស្មានយើង
 គឺនិម្មិតបំពាក់ក្តីនឱ្យរុករានរកព្រះអង្គប្រទេស្សនោះឯងហោង ។ ដូ
 ចតបុព្វនិដ្ឋិតំ ។ ឬពិភីរោក្កាភាព្វសំម្ពេចព្រះធម៌វិសេសទេស្តាព្រះមហា
 ជាត កាន្តច្ចូចតឡែង ៥ នែមិញ គូប្រកាសប្រកាសនូវព្រះគាថា
 ៧៩ គឺចូរប្រថ្បែស្យនាណាយតឱបាសតឱបាសិតា និដ្ឋិតា តិចម៌បរ
 ម្មសំម្ពត្តរក្សានូវចេតនានែហៀរហោង។

แนวปะริยะมหาเวสันตอเจียเดาะ

กัณฑ์ จุจวะ

กัณฑ์ที่ ๕

ปะริยะเกียทา ๗๘ ปะริยะเกียทา

เนียะโมตะสะฯ ตะเตียกลึงกรัฏฐะ คุณวิภูฐีเปรียมมะณะเกียเมียะเวียลีฯ จูจัวะโก
 เนียะเมียะเปรียมมะโณภิกขาจารียา ยัตตะหาปะณะสัตตังลภิตะวา เอกสุมีเปรียมมะณะกุ
 เลตะเปตะวาปะณะเฐียะนังปริยสันทลายตะโตฯ ตัสสะมิงปรายันเตเปรียมมะกุลังกะหา
 ปะนะวะลัญเจตะวาปะนาอิตตะระอะเกือนตะวาโปติยะมานังกะหาปะเนเตียนังอัสสะโกน
 ติอะมิตตะตาปะนังเนียมมะจิตตะรังตัสสะอาเตียลีฯ ตะเตียกาเลฯ เนียกาลเปรียบรมมะ
 ปุทเทียงโกลบันโคลปุทวงศัค์เจียของค์เปรียะจินนะเชรีย กษัตริย์ตรากษัตริย์เตริญเตียง
 บวนเปรียะองค์ เสด็จจอลเปรียะญีดยะตะวงศั โดวตรงปริคโนวพนมกีรวงกวดคี
 เจียระฮอสถานภีเมียน อ้อมถุกเป็ลยวงคะโนงโมกปองเป็ลยเบ็ยนฯ เอโกเปรียมมะโณฯ
 เมียนเปรียมมวชะมัวะจูจัวะเปรียมปริคเฐียจารี รูปอันเฐียกะชะโกมจระโกง จรอเมาะ
 โกง ครงซึ่งแต่ก้อมพอดคะเอ็ง ปัวะก้อมปองโลงชำเป็ลย ต้อมบาตรอเจียกเยียกระโคจ
 ะलगเพลิง เจิงโกงโคจเจิงเสก พะเนกชรอเลียงชรอเลอ สัจโปกโคจเกพะญูอะระเค็บ
 ระคยูเยียปอเป็ลยแฟลกระสังแฟลชรวมอ ทะเม็ญชอ กะบาลโคจเวงมะคางโคจแฟล
 พะเนา เกือคโนวชะระชะนะวิเทียจิตเค็ดนิงชะระกะลึงเรียะโนโก เกือคก็แตงเคอร์โซม
 เตียนเก ทาเบอปุมบานแอชะระเกือคโศวแอเวือคเนียะเอิง ปุมบานแอเจิง เกือคโศวแอ
 ตะโงง ปุมบานแอตระตุงเกือคโศวแอสิ้อมมะณ ปุมบานแอแถเกือคโศวแอโลกจี เกือค
 เคอโซม เกือคปชะระสิ้อมจรอกสิ้อมเจิงอันเคอ โซมเตียงเตรียะอะเออเตรียะเจียคเตรีย
 ไปร ชักเกรียะคะญียะมะเร็งมะตะกะระสังอ้อมปิล ปุมออยเมียนสะะสิ้อมค้อลมวามุกบาน
 เลย เกือคสันช้อมจรอกกนงเยียมธมเกือคเฮย เกือคก็เคอโรกโซมกรุปสถาน กรุปพะชา
 พะชอกรุปชะระโซมเตียงประโหะ พะออก เกือคสันช้อมจรอกกนงจะนังเฮย โซมเตียง
 ชะลา มะลูละลาจะเวียก้อมบอร์ทะน้า ก็ตามแต่เจ็ดนิกโซมเตียงพะโลวคักพะโลวโกก
 เกือคเค็ญเตียงโยกเยียกัวเจียะดาเรียะเชีย แจะชรอเค็ยพะแซพะช้อมบัญโจลเจ็ดเก เกือค
 เคอโซมมวทะไงค้อบตระลือบ ออยบานกรุปโพงสะลึงก็คักเจียเมียะมะโรยค้อมลึง เจีย
 เลียบตาปริคเฐียจารี นิงก้อบตุกเจียเตรือบอาชาปุม นิงโยกโศวคอยปรานก็แฮดแต
 มะเนียะเออง แกรงเคอโศวคอยพะโลวประเตียะนิงสัตตะโรว เวียเยียะกะสะหาชะกา
 เกือคทาเออช้อมลัญเอิงก็เมียนโนวสถานณะ ละโมมตุกเจ็ดพะญูเออเตรือบพองก็บาน กิด
 เสร็จโคจจะเนาะเฮย เต็บเกือคโยกเมียะโมกรอกท้องคะเจือบเสร็จเฮย ปุมลุลย ตาป
 ริคเฐียจารี ก็โยกเมียะโศวพะญูอึงตระโกลเปรียมเตียงปีพะเค็ยเปรียะปวนเนาะเฮย ก็
 จูจัวะพะคำทานียะเกย เมียะอัญมะโยค้อมลึง อัญพะญูอึงเนียะณา เบออัญโศวชะระ
 เนาะ เจียสกสาบาย ปุมกรุนระเจีย อัญวิลโมกค้อลกาลแอนาเฮย อัญนิงโซมโยกอ้อมปี

เนียะ สอง แอตะโกลเปรียมเตียงปีเนียะพะเคี้ยเปรียะปวนนำเนาะโปรมเฮย ก็โยกเมียะ
 โมก เรือบมิลเจียะเฮย ก็ตะตวลโยกเมียะตาปรีคเรียจาร์ตุก แอจัวะโตวแสวงเลียบสี่
 อบสถานออยบานวิญเตียคเนาะแอองสอง โบปิตเตยรีเมียะตาจัวะ แคลตระโกลเปรียม
 เตียงปีพะเคี้ยเปรียะปวนตะตวลตุกเรียะชานะมิญ อั้งปะมาเบี้ยโคจเนียะโยกเพลิงโมก
 คะกนงพะเคี้ยะออยเกิดกะเคาะกระหายปุมคะสาน ตัวะเมียนเตรือบระเบาะกนงพะเคี้ยะอี
 อมปีเคิมปนมานๆ กะเคี้ย ก็โยกโมกจมนายเหล็ยจากเอาะปุมเมียนสะสือลซ็อมนีอลตุ
 ะปวล ปวนประมาณ เมียนแตะละลวนโนวเปรียะปวนนึ่งโกนเชรียมวเบ็ญเนียะ เติบ
 โมกก็คินึ่งเกเนียทา แนเกียนเนยเกียน เอี้ยโลวเมียะตาปรีคเรียจาร์แคลเกือคพะญูหนึ่งอิง
 เนาะมิญเตอ ก็เอี้ยโลวเนาะ เกือคโตวบัคยูจะนำโตวเฮย ปุมเนาะเลยแกลงเกือคชะลับบัด
 คะจักกะจายโตวเฮยเค็งสะ เติบมินมิญเกือควิลเลียบโมกเตียะเมียะอ้อมปีอิงเลย เบอโคจ
 จะเนาะ เอียงนึ่งโยกเมียะแคล เกือคพะญูหนึ่งอิงเนาะโตวโคเหล็ยจากโลลัวะดินเต็ญเหล็ยเซ็น
 เค็งฮา เบอเจียเกือคโมกค้อลกาลณามิญตันแซมเอียงโรกออยเกือคกาลเนาะสอง กิดเสร้าง
 โคจจะเนาะเฮย ปุมลุงเลย ก็โยกเมียะเนาะโตวลุกเหล็ยจากเอาะ เอ็ดเสสือลซ็อมนีอลค้อล
 เค็งเลยๆ อิตตะเรนอะเกือคตะวาๆ โบปิตเตย แอจัวะจะเจียเรีย แสวงโรกเลียบเรียงๆ
 โตวกรุปเฮย เกือคตรอถ้อบวิลโมกค้อลตระโกลเปรียมเตียงปีเฮย จัวะก็ชรอเคี้ยซ็อม
 เนาะปรอไชรชั่วตะตวลโตวกันตระโกลเปรียมเตียงปีเนาะทา ซ็อมลัญญู มะเค็งโตวเวย
 กาลกรอยอัญโตว เนียะเตียงปีโนวแออายสกลสาบายเจียเตสะ มวยชอดเตรือบแคลอัญ
 พะญูหนึ่งเนียะมิญเตอ เจียกวงสือบกรุปหรือเต หรือเมียนเบอประการ์โคจมะเค็ง เอี้ย
 โลวเนาะอัญนึ่งโมกโซมโยกอ้อมปีเนียะโตวเอี้ยโลวเนาะแอองสอง เติบเนียงเปรียมมะเนีย
 ทา เออตาโมกค้อลเฮยสะเนียะตา ออตาเฮยอ้อมปีกรอยเนียะตาโตว จะญุมก็เมียนเล็จ
 กะเคี้ยคอกยากุลุมบากนะอัมมะจะเซย นึ่งโรกแตะอะเว็ยเหล็ยบันดิงบันตวาก็กะเมียน ปี
 โตจจะญุมเกิดโมกปุมแคลปีบากค้อลปะละเลย อัมมะจะเซย เมียะแคลอัมมะจะพะญู
 ตุกนึ่งจะญุมโนวพะเคี้ยเปรียะปวนเนาะ จะญุมโซมกะเจ็ยลัวะโคเหล็ยจากเอาะโตวเฮยอัม
 มะจะเซย เบอค้อลจะนำพะเม็ยตระเจียะเจิงไค จะญุมบานชะโรจ็อมการ์ชะแรจวญุแปร
 โลลัวะคุดันเต็ญ เบอคะญุมบานกาลณามิญ นึ่งสองเนียะตากาลเนาะ เปรียมทาอเฮาะฮึง
 เออดีเกือบใจ ก็เขียนชรอเคี้ยเป็ยกทาโคจจะเนาะบานเตสา ปนเตรือบอัญโยกโมก
 พะญูพอง ก็เขียนโยกโมกจายเหล็ย เสมอเจียเตรือบแอองโคจจะเนาะบานเฮาะโนว โกว
 เปรียมเกรียวโกรทจองจิญเจิมจิด จัปรอดโนวเขียนชรอเคี้ยก็อ้อมเรียมกงกวนทา ออเอาะ
 เบอโคจจะเราะเว็ยละออมุขอัญมนเอะ ทาเบอโคจจะเนาะอวียละออมเเฮยอัญปุมเลง

เลข อัญนึ่งโกลโหวเฮย อัญนึ่งเลิงโหว พะเคิงโลกเจ้ากร้อมออยโมกจับจองทะเล
 กะเคียโยกโหวจุมนุปีเกียะชา เนียะเจ้ากร้อมศาลาอัญก็ชะเกือลเอาะเฮย ทาออยเปรียมเมย
 ปุ่มเคลตะโรวูกดาราง คะเนาะกะเนียงจะโรดจะโรดจระเวเตอเนียงนึ่งดুবตวลมะเค็ง
 บาน พะเนียะเจียเตียบเฮียนก็เวียนึ่งเวียแบกเฉียม จูจัวะชรอเคียกุมเรียมออยตาเปรียมกะ
 ลาง แดคอยเวียจา อับปะมาเนียโคจกรูปกะลาออยโกะลาจ แอตระโกลเปรียม
 เคียงปีปุ่มอาจนึ่งดুবตวลบานเลข เฮยก็ดเคเนียทาเฮิง เกียนเนย เบิงเนาะนึ่งบานเตรี
 อยอะเวียเนียโยกโหวลัวะออยตาจูจัวะโนวเปรียมเนาะ ซ้อมปวคัจงเกะกันคางกันจะ
 ทาสพะเคิ้ลก็แบกบะจะประนาออกก็อมบอก็แลบฉาเจียเตรีอบเอ็ดคานึ่งจายปุ่มบาน
 นึ่งลัวะกะลวนปรานแกรงเวียปุ่ม คัจ เบอโคจจะเนาะเตอเบิงทะเลอมะเค็งฯ ทา
 เนาะเกียนเนยฯ เบอกิดโหวเฮยเมียนแดโกนซ้อมลัญเบิงเนาะมิญเตอ เนียงอะมิตติคานะ
 มิญ เบิงนึ่งเลิกออยโหวตาจูจัวะจะเจียเรียเจีย กิริเยียกะเซ็นจาอะเอะ เออโคจจะเนาะ
 ก็ยวลเจียเกือคนึ่งเตรกออเป็ญเจ็ดเกือค ตะเบ็ด เกือคจะเจียเรีย เกือคโมกบานโกนเบิง
 เจียกิริเยียเนาะมิญเป็ญกรรมมปทุมมะจาเรียบานโคจเสจกะเคียเกือคปราชะนา เบอเกือค
 ชะลับกาลแอนาเฮย สันซิมเบิงโหวโยกโกนเบิงโมกวิญเอะ ตะเบ็ดเปรียมเนาะจะนะ กาล
 นานเลขเกือคนึ่งรัวะขินยูโหวเอมุก ตุกเจียเกนึ่งนินเคียทานะเนียงอะมิตติคานานพะเคียจะ ก็
 คอยก็อลเลงแตรวอ้อมปีเตรีอบเกือค กาลแอ จูจัวะปริคเรียจาร์ เกือคอังกุขแตมะ
 มิงๆปุ่มเนือมเปียคาคาร์แตชะลากระชอคอกๆ เลิก กัวะบอกโยกเลิงเจียเตียบเนียงเปรียม
 มะเนียโหวปรับคอยเสจกะเคียทานึ่งออยบคเตรียเจียกิริเยีย เตียบจูจัวะซัวทา เออโกน
 เนียะเนาะเตอรูปเรียงโคจมะเค็ง คะมาหรือขอ ละออหรืออาเกราะ ตาจูจัวะก็เกรือนริก
 เรีย แอเนียงเปรียมมนะเนียวชิบายปรับคอยค้อมเนอชอเชอวคคเตรียเนียอาตะมาทา
 ละออนะอัมมะจะเฮย โคจเจียงกูสเวียะ นึ่งโรกเซรียเตียงพะคะโมกพะคัมปุ่มบานเลข
 จูจัวะชะคับเฮย ทาเออโคจจะเนาะ ก็โยกโมกออยเบิงเมิล แอ เบอนึ่งออยโกนเนาะเจียกิริ
 เยียเบิงก็ตาม เตียบเปรียมเคียงปีรุนคับจุดคิก เลียบปรังพัด มะชาเจียโซเร้งเฮย เตียบออยเสถี
 ยกส้อมปวคคันค้อบชะไบโปไปรโปปริมญะญิมเค็ด ชะลาจอาจารย์ปัวะ เมียนกะเล็น
 เนาะปีคอ โคจ เนียะอ้อบพะกาเฮยเนือมโหวออยตาจูจัวะเกือคเมิลเฮยเกือคก็ลาวเมิลแต
 กันคุดพะเนก เกือคกรอเลกแตมะคองๆ ยวลบานโคจเจ็ดบ้อมนอง เกือคนี้กแตกนงเจ็ด
 ทาอะ ละออเรียปะและเจียมะคองชะโนว เมิลโหวก็ยวลเจียกัวเกือบ ชะซ้อมเมนเตน ไว
 กะเว็นตะแตงเรียบปรอดับปรอดา คะตุกคุดมูกอ้อมรงกนงวัตะตังชา เออก็ยวลเจียตระ
 กาลประเชอปิด จูจัวะกิดโคจจะเนาะเฮย เตียบโรกก็อลเมียเยียทะเลเจียชรอเคียโหวนึ่ง

ตะโกล เปี่ยมทาเนเนาะซ้อมลัญเตยงปี เยิงนึ่งปรับเนาะออยบานเค็ง ต้อมนอโศวเฮยชะ
 โดจเิงโมกโรกเวียคปราชะนาจ้องบานโกนเนาะโศวกี้ เต เิงโมกโซมเตเตรือบเิงเต
 ปนเตเนาะทาปีปากไกรกรอบานเจียโซนโยเอเตรือบเนาะโศวจาญเียจกเอาะเอ็ด
 สะลือลยวลเจียเนาะนึ่งสองปุมบานเลย เคิบเนาะโยกบคเตรียเนาะโมกออยเิงเจียภิริเีย
 กี้เิงปุมโซอปราชะนาเต เตเนาะโมกออยเิงเฮย นึ่งเลงตะวลปุมบาน เิงนึ่งเนือมโศว
 สถานเิงเนาะเองสองๆ แอซ้อมลัญคี้เจียอาปุมะคายเนาะเตอโปรมหรือเต แอตระโกล
 เปี่ยมเตยงปีโปรมเฮย ก็ทาตามเตตานิ้งโปรดคะณุมมีนเคิงเบอนึ่งเฮียนคักกังเลย เฮยเปรี
 ยมเตยงปีคี้เจียอาปามะคายชรอเคียพะเคะพะคาตะคุดพะญอบคเลอจัวะโนวเปี่ยมทา
 ออตาเฮยตามเตตาอะโซโกระณานิยะอะมิตถิดาคี้เจียบคเตรียคะณุมพองตา เฮยบอเบาะ
 อังแอลโกนทา ออโกนปีเฮียซ้อมลัญมะคายเฮย มะคายปุมเมียนเตรือบอะเวียเลย นึ่งออย
 เนาะโยกโศว มะคายลือบทะเงเนาะ ก็กมซ้อทปีปากนะ อัมมะจะเฮย โจนเิงโศวโนวนึ่ง
 ตาจัวะ กมเบียเมียนตคชอกโรกเกียจุมจือค้อมกักวิปากเบียคเบียนเนิงเลย ออตาเฮยตา
 ตามเตตาอะโซโกระณานิยะอะมิตถิดาคี้เจียบค เตรียซ้อมลัญคะณุมพองตา ตะเบ็ด
 เนิงเกม็งสัจกะเคีย ตัวะโยเบียเมียนโตสโกะกะ เกือมกะโกง ก็ตาอะโซอะทะโยกตากม
 โยกโตสเลย เคิบจัวะทา แมะกมกิดเลย เจียคะณุมนึ่งเฮียเนียเรยะชาออยบานโดจเมียคา
 เบียคาเตยงปี จมเนร์เมียคาเบียคากี้นึ่งบานเจียมุกตูกเจียเกียเวงจะงาย จัวะรวะเรียะกะ
 เขมคะซานเฮย เนือมเนิงอะมิตถิดาเจียอ้อมปีสถานเนาะโศวตามคอยโนวเมียเกีย
 เนิงอะมิตถิดากี้ชะเปียเยียมเคอตามตาปริคเรียจารเจียกรอย แอตาจัวโนวเปี่ยม เคอ
 โศวเฮยเกือคกระเลกเมิลเรื่อยๆ สะโดจปุมเนือยเลย กะเซ็นเฮยออยอะมิตถิดาเคอเจียมุน
 เกือคนึ่งบานกวนปีกรอยออยกรุป ออยชะกือบเจ็ด เกือคเฮย กิดเกรงกมเลาะเกม็งเวียนี้
 งค้อมโบจเลิงเลงนึ่งอะมิตถิดา เปี่ยมกี้เจียตูก นึ่งออยเคอโศวแอมุกกี้ปุมบานนี้
 งออยค่านเคอแเอกรอยเกรงเกลวจชรอลัญ เจียกันเตยะแตกนงเจ็ด กิดนึ่งออยเคอโศวเจีย
 มุกเฮยเกือคเคอปีกรอย กะเซ็นเฮยโซรดเลิงเจียคาง ซอเซอทานเิงเนาะเม้นๆ ละออ
 เม้นๆ ปิดๆ ฮ้าโนวกิดโดจจะเนาะเฮยจัวะกี้เคอวิลโมกโดจบาทกะเจาเฮยเนือมโศวค้อล
 สถานล้าเนา ประเคาออยทะเวอกาเจียโรกเลียตามเปริยะวินเนาะเองสองๆ ไอคี้กาล
 เนาะเนิงอะมิตถิดา ประนิบัคเรยะชาตาปริคเรียจารเจีย ชะวาเมียปุมเฮียนชรอเคียกะจิ
 กะเจียตระกะวะมินออยเปี่ยมเนาะโดจเจ็ด ประนิบัค ปุมออยโคะโรกโอะเติสสะ
 โรว คันคำบายคองคักลือบปริกละเจียจลือบดินเตเวีย แอ เปี่ยมจะเจียเรียเมียนเจ็ดช
 รอลัญนึ่งเนิงอะมิตถิดาสะเตอเลบบาน ปุมออยอะเจ็ดไน อะมิตถิดาเนาะเลยๆ อะญ

๓๑
 ๓๒
 ๓๓
 ๓๔
 ๓๕
 ๓๖
 ๓๗
 ๓๘
 ๓๙
 ๔๐
 ๔๑
 ๔๒
 ๔๓
 ๔๔
 ๔๕
 ๔๖
 ๔๗
 ๔๘
 ๔๙
 ๕๐
 ๕๑
 ๕๒
 ๕๓
 ๕๔
 ๕๕
 ๕๖
 ๕๗
 ๕๘
 ๕๙
 ๖๐
 ๖๑
 ๖๒
 ๖๓
 ๖๔
 ๖๕
 ๖๖
 ๖๗
 ๖๘
 ๖๙
 ๗๐
 ๗๑
 ๗๒
 ๗๓
 ๗๔
 ๗๕
 ๗๖
 ๗๗
 ๗๘
 ๗๙
 ๘๐
 ๘๑
 ๘๒
 ๘๓
 ๘๔
 ๘๕
 ๘๖
 ๘๗
 ๘๘
 ๘๙
 ๙๐
 ๙๑
 ๙๒
 ๙๓
 ๙๔
 ๙๕
 ๙๖
 ๙๗
 ๙๘
 ๙๙
 ๑๐๐

กาเตียะหะเรียะวะวังเวียะปะเวียะปะติปะริส้านติปะติตากุจะญะญิตุกุเลอจจะกังเจียะโณ
 รัมมะยิสะเตียติกิกะเวา ๑ ไสสงฆ์ดีตรวงซ็ลตังวร ๑ ธิโย ๑ แอเอาะเนียงเปรียมมะเนี้ยเตียง
 หลายเมียนเส้ากะ เคียอะชะโรวเกียะกะมะเก ตะเบ็คชะวาเมี้ยเจกัณดาลจุมนุมน เดิบโมกจุ
 มนุมนเกนินนิตะเนียงอะมิตติคาทา อ้อมปีเคิมชะวาเมี้ยเบิงปุมแคลเคิงโหม เจโปลเนี้ย
 เบิงค้อลปะและเอี้ยโลวเนาะ มะเค็งก็บ้านเจียพะเคี้ยเบิง เคิงโหมเจโปลทาโกลาฮ้อลล้ออมปว
 ลเตียงชะระเตียงกุ่ม ปรัวะแตเมจังไรเปรียะปวนเปรียมชะโมม เวียโมกโนวเตียบเติบ
 บานเจียพะเคี้ยเบิงเนาะเกดกะเคากระหายเจเวียเบิงกรุปเกนีย ทาเบอเบิงออยเวียโนวเน็ง
 เนาะยูโตวแอมุกเฮย เบิงก็เน็งเกดตุกโสโกโตะเนาะเจริญกรุปเกนีย กาลณากัณิงสกสาบาย
 เนาะเคมียนเลย เบอโคจจะเนาะเบิงกิดบอवालเกนียโตวเจเวียชชอเคี้ยคอยโนวค้อมระ
 ปรัชญาอาออยเวีย คละจเติบเน็งบานเจียสก กมออยเวียโนวสถานเนาะเน็งเบิงเลย เบอออย
 เวียโนวเนาะเฮย พะเคี้ยเบิงเน็งเจเวีย ปรัวะตะเบ็คเมจังไรเนาะเองเจียปรอก็อดฮอง โหม
 เบิงเน็งกิดเกนียโตวโนวจำแอกมปวงตีกเจียมนเวียออยเฮย ปุมลวงเลย ก็บอवालเกนียโจะ
 โตวจำแอกมปวงตีก กะเช้นเนาะ ลูเนียงอะมิตติคา กันเคียคกะออมโตวคองตีกเน็งโยก
 โหมกออยตา จูจัวะโกว แอเอาะเนียงเปรียมมะเนี้ยวลเฮยก็เจเวียเตียะบันจาลตระกัวะ
 บัญจัวะโนวมุกเนียงอะมิตติคาเลงเจียจลลอเอิงกองโคจสับกะแอกเมญจ้อมเนี้ย กะละช
 รอเคี้ยปุมุก กะละชรอเคี้ยปิกาง กะละชรอเคี้ยปิกะนอง กะละโฌงจับโคจเจเวีย
 เตียะบัญญัติจับกะบาลเจกชะกรอญีกเคี้ย ลือช้อมเลงเนาะเอิงกอง มุหิเมีย โภติ ๑ เฮยช
 รอเคี้ยจ้อมออกทาเออ อะมิตติคาเมียนรูปโคจเจิงกูเวียะ เบอเนียงเน็งเบิงเยยะเลเลี้ยเกียะ
 ตราเสร็จชะระ เบอเประเกเมญชะเตอนึงสันลือบชะเตอคุบปุมบาน เออมะเค็งก็เนียง
 โหมกบานพะเคี้ยก็ จูเจียคเสมอเกโยโกอดะบาดจังไร โหมกคะปราณหรือเนียงบานเจียโชน
 กะ ลวนจวน กรัวะ แต่เจ็ดเนาะเกปุมปราทะนา หรือเนียงเจียสัตรียะกะจีเคเจีย
 อะเปรียเจียสัตรียะ อัปยัวะ เมญเตเประเฮยเตรกอโคจเจียเกเมญชะกอเมญกะมุ่ม ปุ
 มกิดทะเวอกาเจียอัมเราะ เอาะก็มื่นเคิงกวงก็มื่นเคิง เคิงเตเกอเลงเรื่อพะเตียะเก ปุมเคิง
 คีคำบ้อน ละเจียจเฮยเดิบวิลโหมกพะเตียะอาตะมาฯ มั่นคียิงสุระโหเกียะตาฯ ญะญิติกามะ
 คายอาปุกเกนิงตุกปุมบาน แกรงเมียนกะเคียอะชะโรว เดิบเลกออยโตวจูจัวะจะเจีย
 เรียเจียมนูปกาเอ็ดสับเอ็ดสา เน็งชะลับอะชอโคจเกโยกกะมอจโหมกเจียพะเคี้ย ยวล
 เจียอะเปรียปุมส้อมหรือเนียงโยกบันคุ่มตุก มะเค็งก็เนียงมินเมิลมุกเมิลกรอย เมญเต
 เประก็คอยเจียฯ ออยบ้อง กะลวนโคจจะเนาะ หรือมวยแกรงกมเลาะเกปุมปราทะนา
 เกยวลเนียงเจียมะนุเอ็ดสับเอ็ดสาฯ ตุกักขเจียฯ มื่นเจียกาเจียประโยชน์ ออยเตอา

ขอจจะชะโรว ตะเบ็คเจ็ดเนียงปุมตะโรวเนิงเอาะเตียงเซรียเนิงเรียะชาเจ็ดชะวาเมี้ยกัปุม
 บานเจียมะนุเอ็ดตันคานเติบเกปุมโยกฯ อัญญักตตารังฯ โจเนียงแสวงโรกพะเคี้ยแอณา
 เตียดส้อมกัวออยโตรวเจ็ด กิดคี่ประเชอไกรเลง เนิงจะเจียเรียฯ เนียะเยียะทาฯ หรือเนียง
 เนะเกโบเจียซอมปรีฯ เนียะเวียมิเยียฯ เติบเกเล็กออยโตวตาจูจะเจียเรียอัปปะมาเบีย
 โดจจะแอกกันจะเป้อมเนือมโมกเจีย หรือเนียงบานประมาทเปรียมเจิกขุสือง ปุมกัน
 เตียงตร้องตามเปรียะวิไน เติบบานพะเคี้ยจะเฮียบเนิงโจลโลง คะนองเนาะโกงกะงโค
 จคมโปกฌอ กงงโนโกเนะเตอมินเมียนเปราะเตชะ เอออะมิดิดาเฮย เนียงชะคาย
 ทะเวียจิวิตฯ อะหิเนาเตอดังฯ ทาเบออะสิระปัสเวียเนิงคำออยเอาะจิวิตกัวอะติสะถาน
 ตามพ้อลคมอัมปวลเนิงคะลวนเลขฯ สัตถิยาหะตังฯ ทาเบอเนียงเคอชูปเจ็ญโตวปีพะเตีย
 เฮย ประเตียะเนิงโจพองเวียปีเมียดจิวิตกิดคี่ ประเชอไกรเลงเจียงเนิงรวัะเจียมะนุเนาะวิญ
 ฯ เตียะหะโรเตียะหะราฯ เปียกโบราณมนุมิญเตอ ทาเบอเปรียะปวนกรรมม เติบซ้อมเนิง
 พะเคี้ยกมเลาะกัวเสนหาฯ ระโหเกียะตาฯ ตามเปรียะวิไนเนียตัสะงักเกี้ยโลวเนะเนียง
 โมกโนวเนิงมะนุสัตัวเปรือคโคจเยยะโคจเมีย เบอนิงชรอเคี้ยซ้อมเนะซ้อมนาล โดจ
 เกลงเนิงเคนีย เบอนิงชรอเคี้ยเจียโคจเกก้อม เบอนิงชรอเคี้ยโลมโคจเกคำ เนะกัแสต
 กาลกัมเนียงเนือมโมกประเตียะ โจเนียงวิลโตว พะเตียะ โรกญียคติกามะคายอาปุก
 เมียนพะเคี้ยแอเคี้ยคออยชะซ้อมเนิงปราณเรียะชา เคนีย ออยบอระโบยีนยูโตวเอนุก
 เนาะแอองสองฯ โสमितติตาฯ รีแอเนียงอะมิดิดิกาลณา เบอลือเอาะเนียงเปรียมมะเนียเก
 เกลงโฆเจโปลเวียขค้อมตะมะเตะเคียลโคจจะเนาะมิญ รีแอบ้อมน็อคเนียงชะเตอนึง
 แบกสัญญกแประเจ็ญ แอติ๊กกะออมเนาะมิญคุดมเลาะอ้อมปีจังเกาะเฮยก็เคอโตวชรอเคี้ย
 คอยพะโลวจะเจียมฯ ทาอัญจำโตวปรับตาชะ เออนิงทะเวออะเวียอัญ เวียเนิงอัมเน็ญทะเวีย
 เบอเกือคจะกะเคี้ยเนียเกรือนโรกจิญเจ็มเคนียตามกรอเบอรูปละออเตอนึงเลียงคักเพิกจะ
 แอดกาลณา ณะณาแอองเกจับไคเวียมินออยเวียทะเวอ กาเจียโรกเจีย เติบเวียกิดเคนียโมก
 ตะมะเตะเคียลัญ ทาเจียมะนุอาชะโรวกรัปุมละออ เนิงโยกเจียการัมวักัปุมบานเลข
 เฮยเนียงอะมิดิดาขุมโตวคอยพะโลว แอะจะเจียเรียอังกุโยโนวบังอวเจมิญโรมชรอмам
 โดจชะวาเปรียมโนวเลองฌอ ลูถืออิริเยียชรอเคี้ยเฮย คันคิงทาอะมิดิดาซ้อมลัญดาเฮย
 ทะเวียเฮยก็ขุม เปรียมก้อมเตชะว คะเชกคะชวลกนงเจ็ดอานี้คิริเยียซ้อมลัญ ตักพะเนก
 เนาะมิญก็เชราะชะชะระ เปรียมทาอวลอะอัมเน็ญ คันคิงโตววิญเตียด ทาเออทะเวียเฮย
 ทะเวอสา อัมมะจะตา กัณะณาทะเวออะเวียเนียง กับานเจียเนียงขุม กาลเนียงโจโตว
 แอกัมปุงคองคัก สือบทะเงิงเรียงโมก มะเค็จกับานเจียขุมฯ ตะยามิฯ คันคิงกัปุมชรอ

เด็ย หรือนะณาพะเวอะเวียะนึ่งเนียง ก็โจเนียงปรับตามิล เติบเนียงอะมิตติดาทาเออเวีย
 ละออๆเฮยๆๆ **ประวัติสันติฯ** ตาจะเซี้ย เอะอะเปรียมนะเนี้ย กรรมมเวียโมกจุมนุมนะเนี้ยโมก
 เจเวียอัญญ สะโคจคะณุมเวียลัวะนึ่งประจะนึ่งเตรือบก็ปุมเสมอเลขฯ **นะเตอะเกียจนามิฯ**
 ปะและเฮยอัญญมินโศวแอก็อมปุงตักโคจสือบคองเลย โอเตียะคะมามิ เตียงตักโนว
 โอะอัยปุมโศวโรกเลยตา เวียบอบวลเคนียโมกเจเวียอัญญสะโคจเจียเกด้นเคิมพะเคี้ยคัน
 เคิมสหายเวียๆโมกเจมะดาฮาปา ตะมะะตะเคียลโนวมุกอัญญ ทาอัญญนะเจียมะ
 นุอะเปรียบานพะเคี้ยกันจะเนาะเอง อัญญเกิงเลิสนึ่งอะเวียะนะณาตาฯ **ตะยาจิเนนะฯ** ออ
 เตียงนะเตียงเนาะเตอ ปรัวะตะเบ็ดอัญญโมกโนวนึ่งดาเนียสถานนะเอง เติบจูจัวะเกือค
 โลมซ็อมนะชะรอดียทาฯ **อักเกียะเวียกัมมังฯ** ปะเลอะเฮยเนียงกมเคอโศว โจโนวแตนึ่ง
 พะเตียะณามัมมะจะตาฯ **อะหะอุตตะมาพะพริสะฯ** เตียงตังโนวโอะโนวเอาะกาพอง
 เนียงกมโศวคองโศวโรกเลย ตุกเจียตาเองเฮย นึ่งกะว้อลกะวายโศวโรกโศวคองโมก
 ออยเนียงบอระโศกออยเจียสกสาบายกมเจียตูกเลย เจียตานึงสังวาด โรโมกออยเนียงอะ
 มิตติดา โจเนียงเรียะชาตะเหมจอรอดโนวเยียมตาออยละอณา เกรือนตาเตอโรกเจียอัม
 เราะ แอเอาะบันดากาโนวพะเตียะกมออยโขจขาดบ้องเลย แอเนียง อะมิตติดาชะคับ
 เฮยปุมตะโรวเจ็ดกิดกะเคาโคจเพลิงเนยะบ้อมปัะกวลเรียบค้อลโศวและเปรีย เนียงอะ
 มิตติดาชะรอดียทาและดาชะรอดียเปียกนะอัญญมินโยกเตตาฯ **กุเลเจียตาฯ** เมียนจะบับ
 แอนากั้ทาออยเปรอพะเคี้ยตางคะณุม กมชะรอดียโศวเลยเปียกเนาะตา เปรียมนะเนี้ย เกทา
 พะเคี้ยตูกเสมออาปุก เจียตีประนับัด เบอเปรอโคจจะเนาะกะกลางแกรงแอเชรียก็อมนาจ
 เจียคจูอะเปรียเวียนึ่งชะรอดียทาโยกพะเคี้ยเจียคะณุมปุมตะโรวจะบับ เวียนึ่งเจสับโคจจะ
 รุญ เอียโศวและเบอตาชะรอดียอัญญ ตากมโนวโจตาเจียโศวแสวงกะว้อลกะวายโรกเตีย
 สาเตียเซี้ยคะณุมเปราะเซรียโมกออยอัญญเปรอเจียโคเจียเจิงเจียเคนีย โจตาโศวกมกาน ทา
 เบอตาโรกปุมบานเลย ก็อัญญนึ่งรวคโศวสถานลำน้าอัญญกาลเอียโศวและแอฮองฯ **จูเจียะ**
โกฯ ริกจูจะปรีคเรียจาร์ลืออิทธิเยชะรอดียทานึงออยโรกเตียสาเตียเซี้ยคะณุมเปราะเซรีย
 เปรียมนะเนี้ยก็โรกก็อลชะรอดียเปียกระเนียวค้อมปีเตรือบชวนออยเปรียะปวนชะคับฯ
เรียะเนยะเรียะอัญญจะฯ อ้อมปีเคิมเรียงโมก เมียนเตรือบมวญจุญจึงปัจจุญจึงตูกซ็อมรับ
 จาญเจริญโนวพะเตียะปุมแคลไกรกรอ คะณุมกมคอซึ่งแต่เมียน เติบแต่เอียโศวและเฮย
 โมกเมียบแอเส็กกะเคี้ยไกรกรอ เตียงชะโรวอังกอก็โรกเจียเคิมียนอันคอระเรียนเตียงเตรี
 อบเคิม ตะเบ็ดเพลิงและพะเตียะเอาะปุมกวง เตียงประปวนก็ ชะลับบัดเบาะบ้องเคนีย
 กมเปรียโนวแตมะเนยะเอง สือบทะงโรกเจียแต่ปรีกละเจียจปุมแคลจะแอคเลย เนียง

ก็ยวลนึ่งพะเนกชะรับเฮยฯ นึ่งกุนึ่งเฮากัพะเล้งพะเลียงวิลววลปุมเอาะเส้งกะเคี้ย นึ่ง
 เมิลเจียตาเรียเซี้ยกัมิน โขวณคโคจตำรา ก้อมแตทาพะแซพะซ้อม นึ่งเมิลอาคณัษะอาร์ก
 ฌมกัปุมปรอถ็อคโคจอ้อมปิมุนโมก สือบทะไเงาะแตเคอโรกโชมเตียนเกโมกเกี้ยเจญ
 เจ้ม อาตะมา โจเนียงเปรอตาแตคอยอาณนา ตาเน็งกะว้อลคะววยตามอะมิตถิดาเปรอเนาะ
 แองฮอง ไอคักกาลเนาะแอเปรียะอัมเริดะโฆวแคลโนวจำเตือนอายุตาจัวะปรีคเรียราร์ กั
 บันดาลออยเนียงอะมิตถิดากิดยวลนึ่งค้อลเปรียะบาทเซรีย เวสันคอบอวอโปริศตวั
 ไทวซางปรีคโนวเปรีย เต็บอะมิตถิดาชรอเคี้ยนึ่งตาปรีคเรียราร์ กัโฆคเจียราร์เปรียะเกีย
 ทาโคจจะแนะฯ เนียะเตเปรียมมะเกียจามิ นัทติอุเตียะกะหาริยาญญิโยมปะริเกียสันติตะ
 ยา เนนะเปรียมมะณาติหะเมตะวังอะกะวากัมมัง เมียเมอุเตียะกะหะริ อะหังอุเตียะกะ
 เมียหิสสังเมีย โภคคักปปิกะมังเมียติ เนียหันติมหิกุลเจียตายะตะวังอุเตียะกะเมียหะริ
 เอวังเปรียมมะณะเจียเนียมิ เนียะเตเวียะเนียมะหัง เมียะเรลัจเจเมเตียสังเตียสิ รียเนีย
 เนียะเยียะสะติเปรียมมะณะ เอวังเปรียมมะเจียเนียหิ เนะเตเวียะเนียมิสันติเกตินัตถิม สัม
 ปะเจียนิรียะเนียะเนียะเยียะญจะเปรียมมะเนียกะโตหัง เตียสังเตียสิราอะนะยิสามิ โภคติ
 ยาอะพะโกติ อุปะติสะมาโตติกะปิตา อะหุตติเอหิตะหังปักจิสสะ เยียะทาเมเวียะจะนัง
 สุตังเอสสะเวสันตะโรเรียเจียวังเกเวียะสะติปปะเยะเตตังตะวังเกือนตะวา เนียะเยียะปะสุ
 เตียสังเตียสังญจะเปรียมมะเนียโสเต เตียะสะติยา ปีโตเตียสังเตียสังญจะ กัตติโยเอวังเม
 เวียะตุวังเปรียมมะเกือนตะวาเวียะปะจิตโตสังเจเมเตียสังเตียสิเนียะยิสสะติเปรียม
 มะณะ เอวังเปรียมมะณะอะรุญเจียเนียหิเนะเตวะเนียมิ หังเจียะระอะมะนาปันเตกิริสามิ
 ตันเตตุกขังเกียะรัสสะเนียะติเนียะเกียเต อุตุปปุพเพสูงเยียะทามังตุกคะลั้งกะตังอะระญ
 หิ สิทธิรังปะเมียนะตันเตเตียะกะเกียะวิสสะติ อะเตียะสิเนนะมัยหันเตจินัสสะปะริเต
 เวียะโตเกียะโยวังกาเปียะลิตาจะเปียะหุโมสสันติ เปรียมมะณาติเกียะโต โสเปรียมมะณา
 เกียะโตเปรียมมะเนีย เยียะเวียะसानุโตอัทติตา กัมมะเตนะเวียเปรียมมะเนีย เอตัมมะ
 เปรียะวิปาถะยังมะกะโรหิตะวัง สังกุโลสังกุลานิจะมะฐูปินติกา สุกะตาทิยะสะตุเกียะตัณ
 จะ เปรียมนิเยียะอะนียสังมะฐนะกะอุโกเรีย สุกะมาระเกเตตังปะริจะริสสันติคินติวะจะ
 คินติคาคิ อิตีเยสุตะวาเปรียมมะณะเปือนเรียะติ มุญจิปาหะนังตะโตโสมนัตติยะวา
 เนียะภิริยัง กัตตะวาปะเตียะขินังปะกามมิโสธุนณะมุขโขเปรียมมะโน สะหิปปุเปียะโต
 สิระนินะเกียะเรียะเกียะตังเตียสังมะเยสะนังปะรุนเตียโสตะตะเกือนตะวา อะวะจาปิเย
 ตะตาสูงสุกขะเมียตะตา กะหิเวสันตะโรเรียเจียกะทังมะเสมักกะติยังโสเจียโนตัง อะวัจ

จาติเย ตะตาสัง สุกกะเมยิตตะคาตุมเหหิ เปริยมปั๊กกะโต อะตะเตียนนะขัตติโยปัฟเปยจิ
 โตสะการะทาวังเกเวียะสติปุปเปยะเต ตุมเหหิเปริยมโมปะกะโตอะตะเตียนนะขัตติ
 โยอะเตียเยยะปุตตะเตียรัญจะ วังเกเวียะสติปุปเปยะเตเปริยมโมฯ ทาไฮตาปริคเคียจาร
 เฮยอัญลือเกทา เวสันตะโรเรียเจีย เมียนเปริยะมหาภักตริยัตราธิเรียชมวยเปริยะองค์ตรวง
 เปริยะเนียมชะมัวะเปริยะบาทเชรียเวสันคอร โกรงเปริยะโนโกธม เอาะภักตริยเตียง
 หลายแดงโมกเลิงถวายบังกุมสื้อบทะเงเจียปรอกระเคีย เปริยะองค์เมียนเปริยะเรียชเจียะ
 หาญเตียก็คัมลาสาเรียเมตาโกระณาเอาะชะโมมเยียเอาะคอกยากแดงนิงอาไซรเปริยะองค์
 ๑ เยียจะสูง๑ นิงโชมอะเวียเปริยะองค์ ก็บานโคจบ้อมนองปราณะนา เปริยะองค์แดงต
 รวงสัถถาสาเรียเปริยะเรียชเจียะเตียนปุมเมียนรญเรียเปริยะเตีย เปริยะเรียชเตียนเตียงคี่
 อมเรียกุษเจียสารออยโตวเปริยมตามเจ็ดปุมกิดชะคายเลย ตาเปริยมเมย เติบ เกบันเคีย
 เปริยะองค์ เอาะเตียงเนยะเชราะเกกิดคณญวงเปริยะโวเบียดาเปริยะองค์ก็ตรวงเปริยะโกรธ
 ประโยชน์ปุมจ้องออยเปริยะองค์โนวกงโนโกฯ **ปัฟเปยเจติฯ** เติบบันเคียเปริยะองค์
 ออยโจะจากเจียปีเปริยะโนโกเจตตะคอบเรีย บานเจียเปริยะองค์เนียมเปริยะอักเกียมะ
 แหะเชียโนวเปริยะเรียชเจียบคโตวโนวพนมวงกคกิริ ทาเบอตาจิตตามโตวโชม ยวลเจีย
 เปริยะองค์เปริยะราชเจียะเตียนปุมคานเลย กาลเนาะจัวะโนวเปริยมปริคเคียจาร ชะ
 คับกิริเยียบปรับโคจจะเนาะเฮย เบอนิงชะเจียมประเญโนวก็ปุมบาน เบอนิงคานก็ คะ
 ลางเปริยะปวนเจ เติบแปรโรกก็อลคอยโยบ้อลทาฯ **เจียะโนฯ** ออตาจะเจียเรียเฮย ตูพ
 เกียะโล อะมิตติดาซ้อมลัญดาเฮย เตียงพะเนกกั้งะจิดตระเจียกก็ทะล้อง โรกกงงองค์ก็
 เจริญ บันเค็กรุนบันเค็กระเจีย บันเค็จมีอ้อปะสะกนงปราณ แดงนิงเคอโชมเตียนคอย
 อาย ก็ชะเตอกะกายนิงไคนิงเจิงนิงเถิมเอเปริยกี่ปุมโชรระหะ **ติโหมจัทเธียฯ** พะโลวเนาะ
 ก็ชะงายนะ ซึ่งเตตรอกค้อมโปกกรวสระเวียน ชะเตอนิงเถียนเคอปุนบานเลย ทาเบอ
 พรอเตียะนิงสัตว์ก่านาเฮย นิงชะลัับเอ็ดการ์ แอะละวนเนียงนิงอาสาเจียเมมาฯ **เมียรัม**
มะโนฯ อะมิตติดาฮาเย เนียงกมเจียตุกชอยไซกเลยฯ **เมียกะปีตาฯ** เจียบองเองเฮยนิงโตว
 โรกโยกโมกจิญเจ็มนียง แอเนียงอะมิตติดาชะคัับตาจัวะปริคเคียจารชรอเคียทะโอญ
 ทะแอรญเรียปุมง จ้องโตวก็ชรอเคียทาพะโลวเนาะก็อมรอะงายนะ เติบเนียงก็อะธิบาย
 อ้อปะมาชรอเคียออยพะเคียเนียงชะคัับฯ **ยะทาสังเกียมมั่งฯ** ประโคจโนวเสนาเสเนีย
 ชรอเคียอวดแต เมียคแอเจ็ดก่าลาจเก รวงชรอเคียทาปุมกะลาจร่องชะลัับเนาะเลย
 ลุแตกเกลิกปวลเจียโตวเฮย ยวลโฮโคจพ็องรูลี ก็ทาเจียเกลิกเตือบโมกญบโรกเตียเฮียน
 อาสา บันจุนแตเสนาโตวเจียมนุสอง ตุมเรียมเกโตวบัคเอาะเฮย เติบทะเวอเจียเองนนานก

ระบวนแอรอยเก ออยเกทาเจียเองเนียะเตียเฮียนๆกะลา อับปะมาโคจเจียตาจูจัวะเนะ
 แอง ปุมเตือนเจ็ญ อ้อมปีเชราะก็ทะโอญบันเคอปุมเตือนโจะอ้อมปีเจิงอันเคอร์ ก็ชรอเคีย
 ทาพะโลวเนาะจะงาย เบอโคจจะเนาะอัญนึ่งเจียรวดโตวเชราะมะคายอาปุกอัญ เอียโลว
 เนาะวิญเฮียฯ นิกะเตฯ เบอคือลโกลจะนำทะเมียเนาะวิญ อัญนึ่งโตวเลงนึ่งเอะก็อม
 เลาะๆเตียหลายฯ อะสุกตตั้งฯ อัญจงจกคะเสนียคะฉะคันคือบสะไปเปียระเนียเสียด
 จาร์พะกาเตียหลาย เฮยอัญเสลียกส้อมปวค จะเจียจะโจชรอเคียก็อมเลาะโว ออยชะรว
 ลตามเจ็ดอัญ ออยตาจูจัวะเกือคอังกฤษโปปลั๊วะๆมเจียตูกคอราบลุแต่เกือคชะลั้โตว
 เนาะเองสองฯ ตาเปรียมเมย ทาเบอเปรียะแสคโตวโรกเตียสาเตียเฮีย คะญมเปราะ
 คะญมเชรียโมกออยบำเรออัญเฮย เปรียมเมยอัญนึ่งโนวทะเวอกาจำเปรียะสะแคงแตโนว
 พะเตียะเบิดช้อมระระบองกมออยเนียะพองเกเมิลเจีย ตาจีเฮยตาเองก็นึ่งสาบายกนงเจ็ด
 ตะเบ็ดปุมเนียนเส็กจะเคียบาร้อมแอะเตียเลยฯ ภิคะเวฯ ไฮช้องคี่ดรวงเช็ลสะมาธิ
 ปัญญา แอตาจูจัวะปรีคเชียราร์ ลูลือโนวอำนาจสัตเตรียคอยกะเคียเมียคุกรียมกามมะ
 ดันหาฯ โสเกียะโตฯ ลูลือภีเรียชรอเคียโคจจะเนาะเฮย เจ็ดเนาะออยเกือคเฮียนปุมเมียน
 คะลาจเกียชรอเคียทาเนียงงะตานิ้งโตวแอรอยคอยพะโลวเนาะเตอนึ่งกะลาจะเวียเฮียฯ
 ปาละยะกะโรหิฯ โจเงาอะมิตติคาโรกเสปียงคะเยียมออยตาบันเจ็ดโจะ ตานิ้งโยกโตว
 บริโกลคคอยพะโลว คะเตียจะชะโควข้าวตากอัมเบ็ลพรอหกะเร็งมะเตะ เนียงช้อมไจบก
 จรอกกละออยตาออยละออยฯ สุกะโลสุกะเลียมิงจะฯ เตียเกรือบละโงละเจียจก็โจเนียง
 พะเจ็ดพะจ้องฯ สัตตะเรียดัญจะฯ เตียงสาโควคมาโควพ้องเตียหลาย ก็อะออยตาโตว
 มินโคจพะโลวจิด ก็นึ่งปุมบานโมกนั้บเตฯ ระดินติเวียะปะตันติกาฯ ทาเบอนึ่งเรือบแต่
 แคนึงจะนำเนาะก็สองทาฉับ ปุมเคิงเบอนึ่งเปียระเนียปราชคอยพะโลว โคจเนียะโตวเลก
 ะมามาย ออปะและเฮยช้อมเนียงปรวยเจ็ดกิดเคิงงะ แอเนียงอะมิตติคาลือทา
 จูจัวะเปรียมนึ่งโตวฉับเนียงก็กิดประดับคะว้อลคะวายจายติญระเบาะคอยพะชาหะโคจ
 เจียเกเมียนการอะเปียปีเปียมะนิมะเนียโยกโมกรุนดับจรอกกละ คะกุไคออยตา
 จูจัวะเนาะเนีย เกือคโยกโตวโรกเปรียะบาทเชรียเวสันคอเนาะสองฯ ปะเจียะเยียะระเต
 ตะวาฯ เนียงเรียบประดับประดาฯ สาจูเจียะโกฯ แอจูจัวะปรีคเชียราร์ เกือคปรวยเจ็ด กิด
 แตอะมิตติคาเฮย เกือคชรอเคียออัญปรวยนะ ตะเบ็ดอัญโตวก็ญจะนำ ปุมเมียนเปราะ
 แอณาโนวจำ พะเตียะเกรือนบานเกาะกะเคาะชะกะลาจ เฮยเกือคเคอนะโงกโตวกนงกริ
 เฮียฯ กะยะเปียะลัทธิเฮียฯ ยวลจัญเจียงก็คาง ทะเวียก็บะเนนิยงก็เทลิยะ โคจเกเรียขคอยเคีย
 ฯ จิรั้งกัตะวาฯ จูจัวะก็จัวะเลิงเจียทะเมียวิญสองฯ เฮียระสังกัตะวาฯ ทะเวอเตียงจัน

เคอพะเต็ยชำระระบองโศวคองตักโมกออยเพิกออยงุคฯ **ปะริตตะวาฯ** เป็ญเต็ยงกระ
 ลอปินโดงปุมออยซ้อลชำน้อลฯ **โอวันติตะวาฯ** เฮยตุนเมียนเน็ยเน็ยงอะมิตติคาคอเจ็ยภีรี
 เย็ยซ้อมลัญฯ **เย็ยวัตะมานาฯ** ทาเนอะมิตติคาซ่มลัญตาเน็ยงเยะ ชะดับเป็ยกพะคำตา
 พะคำณานิยง ลือเฮยเฮะ เบอ้ออคนึ่งตาอ้อมปีทะไเงเนะเร็ยงโศวเอมุคฯ **อะปะมะตะฯ**
 เน็ยงกมประมาทประแหะประยัคคะถวน ชะงวนเร็ยะชาอาตะมาออยละออ แกรงเมียน
 เก็ยตะเบ็คตาเจ็ยพะเค็ยก็โศวณะงาย แกรงเกมิลเจ็ยปุมโกค มวยเน็ยงก็เคอโศวเลงคอย
 พะเต็ยะเปรงเล็ยง แกรงเว็ยปุมเจ็ยเกนึ่งนินเต็ยเจ็ยอะชะโรว โจโนวเตโนวพะเต็ยะสะเก
 เป็ยเจ็ยยประมาทสังวาดเตโรกเจ็ย คุมเร็อมเตพะเค็ยโมกค้อลเฮย จูจัวะกัณึ่งตูปคูลปุม
 บาน **ประปรานตวญโศกชรอเนาะอะเลาะอาไลเน็ยเน็ยงอะมิตติคาง์แอล**
 เก็ยะตราบอสกะนองพะคำสเร็ยเฮยปุมยูเลย ตาจิเก็คโยกเสบิยงคะเลอสะมาโยกหัตถา
 จัปณอจรรอฯ **ปะเต็ยะจันักตตะวาฯ** เฮยเคอประเต็ยะเซ็นเน็ยงอะมิตติคาเบ็ยจุมฯ **นะ**
เตหิฯ ยุมชอชระฯ **อัสสะปะณหิฯ** ตักพะเนกก็โฮเอ็คเสบยฯ **ปะกามิฯ** ปุมยูเลย ตาจิเก็ค
 ก็เคอโศวอัมปีลำเนาสถานเนาะเองฮองฯ **ภิกขะเวฯ** รีซ้องคัะกลางเก็ยโนวเน็ยวัตะสัง
 ชาร์ฯ **โศปเร็ยมโนฯ** รีแอจูจัวะชะเป็ยขบรึกขารเคองะงุงะงูโจจรุลคอยพะโลวโศวเจ
 ตุดอร์เร็ยเจ็ยะสถาน ลุบันขวลเกอังกุยโนวพะโลว เก็คเคอโจลโศวซัวโรทา เปรียะบาท
 เซรียเวสันคอบอวอจัตติวงศาเคอเปรียะองค์กวงโนวสถานแอนาสะ เน็ยะกายโจเน็ยะ
 เต็ยงหลายปรับกะณุมออยบันเค็จเน็ยเก็ยเนะฯ **เน็ยะเก็ยะเร็ยะเว็ยสิโนฯ** แอเอาะเน็ยะ
 โนโกเนาะลุบันชะดับเป็ยกตาจิซัวอัมปีเปรียะบาทเซรียเวสันคอบอวอโปริสตั้วเก็ก็เมียน
 เจ็คเค็งนึ่งตา เปรียม เจตามสื้อบอัมเปอทาเออเปรียมเนาะเอง เว็ยเตงนึ่งโมกเป็ยคเป็ยง
 เย็ยเปรียะองค์ เว็ยปุมจ้องโรกเจ็ยจกโลลुकคินคินญ เว็ยจงบันอะเว็ยมิญก็เว็ยโซมออย
 บานโคจเจ็คเอเปรียะองค์เตงนึ่งเปรียะเร็ยชเจ็ยะเต็ยง เปรปุมกาสาขมเน็ยส้อมปวค
 อาวพองเต็ยงหลาย ก็เปรียะองค์เปรียะเร็ยชเจ็ยะเต็ยงเร็ยฯ ปุมแคลล้อลเปรียะเต็ย
 กัวอะเว็ยก็โซมเต็ยง บาคาเร็ยประใจเน็ยเกนเจ็ยมกวลออยเก็คอ้อมปวลเร็ยะเค็งเอาะ
 เต็ยงเปรียะโนโก เต็ลเตเปรียะโวเบ็ยดาเปรียะองค์ตรวงโกรทนึ่งเปรียะองค์ เต็บบำ
 บอบ้องเจ็ญอัมปีเร็ยชเจ็ยะสถาน เมียนเตนึ่งโมกโซมปุมเมียนปรอเน็ย รีแอเปรียะเร็ยช
 เจ็ยะหาฤเค็ยก็ปุมรุญเร็ย เฮยค้อมบะบวลเคนียโศวตามโซมเร็ยชเจ็ยะรวคโนวสะะ มุกเป
 รียมนะเว็ยกะบ้อคพะไตกรอมเคนีย เ็งงโยโมกจอมจับสำลับเว็ยก็ขวลเจ็ยพะเค็ยกรอม
 เ็งงเร็ยบฯ **เสนเต็ยะเต็ยงตาติหัตถาฯ** คะละก็โกรกเล็ยงประวาจับบานณอเปรียคมเค็ยเอ็ด
 เค็ญเค็คตามโศว จูจัวะเปรียมกัมเลากัรวคโจลเปรียฮ้อคพคฯชะเคอคะไซเก็คเก็ยตะกะมา

แสดเตเตพเปียะคาโมกบัญโจลเจ็คออขรวดโหวจวบพะโลวแคลนึ่งโหวพนมวงกวดบอ
 ระเปือคเนาะเอง สองฯ ภิกษะเวฯ รัซ้องคี่ะกลางเก็ยโนวเน็ยวัคตะสังสารฯ โสจูเจียะโกฯ
 รัจจะปริคธิจารีคี่เจ็ยเน็ยะฮอจ เคอตระมอจโหวกนงเปร็ยปริกษาโสกาภิเล็ยบอานาด
 อาเน็คฯ กามมะภิตเต็ยะเม็ยะฯ ปรวัะตะเบ็คคัณหาเก็โมกโรลเร็ยลเน็ยทะเว็ยโนวรัทธี เด็บ
 โยกเกทเจ็ย จูจจะปอปรกเคอเต็ยงโปเปล็ยะโปเปลอฯ เวละวังเต็อนเต็ยงฯ กัณเฌอจ
 อดจุมเป็ยมชะเป็ยยเต็ยงเย็ยมตะแตงตะคองโนวกอ หะโคจเกโลเลง จูจจะมื่อเจ็คเองปว
 นกมลั้งฯ ปาริสิเป็ยะหะระณัฏฯ เก็คเคอระเล็ยะระเล็ยงโจลกนงเปร็ยธมค็องกุมระ
 เบาะจนเลาะเจ็งพนมตามจรอกโคจจรอกธมจรัวะจระโลงคองชะตังเบ็งบัว ตวลญ็ยคชะ
 บาดชะโบวพะโลวจันเลาะ หรือเช็ยโคะสาญนึ่งคัันลามีเย็ยจั้งเย็ยคจูจจะค็อมแตละ
 เล็ยคเคอโหวแตมะเน็ยะเอง แกรงคะกลางเม็ยนเก็ย พะเนกแตงรุมเป็ยโหวมุกโหวกรอย
 ละเวงชะคำฯ **อตัตันติปฎฐิเสวิสังฯ** แกรงประเต็ยะคะลาค็อมเร็ย กระเบ็ยเป็ยะระเม็ยะ
 สึ่งปวนล็กโนว ส็อบเป็ยะคะเต็ยงเปร็ย จูจจะเก็เม็ยนเก็ยตะกะมานึงสัคัวัชะเคอบัคเป็ยะ
 ลึ่ง เปร็ยมค็อมแตเป็ริงเคอเจกญุกบัณลาชะบาดชะโบว ออขระลึ่งโหวอ็อมปีพะโลวค็อ
 มรอฯ โกกามมัจฉิเว็ยริยังฯ จูจจะเก็เคอโหวปุมลวงเลย ก็ประเต็ยะนึ่งละแกเน็ยยเจตตะบค
 เว็ยรวดโมกเค็ญเป็ยมนะมิญโกว เว็ยจอมโรมจุมวิญ แอจจะเนาะมิญเก็เก็คเก็ยตะกะมา
 แชรกทาจะแกฯ แอะจะแกเก็ริงเจ็ยเค็ญปรุ แอจจะเนาะเก็รวคมีคมะณัฏโหว ไคกันโนว
 เฌอจรอดเล็กลงเย็ยเร็ยการัประหัยคเม็อดฮาเฮาะฯพคฯ ค็อมโลคจั้งเล็งเฌอแชรายุม
 โรกเป็ยะบาทเชรัย เวสันคอบอวอโปริสัคัวัก็โซคเจ็ยอาร์อะเก็ยเป็ยะเก็ยทาเนะทา
 โคจจะเนาะฯ โสโปติโตเป็รัมณิยาเป็รัมมะโน กามมิตะติเม็ยอะอายันตังปะฎฐิเสวะสัง
 วะเนญจะละมิตากิเณคะตะทะปะนิเสวิตังอะเต็ยเย็ยะเวเล็ยะวังเต็อนเต็ยงอะกิหุตังกะ
 มัณเต็ยะลั้ง โสจาริสิเป็ยะเฮ็ยะระณัฏ ยัตะอะโสสิกาปะเต็ยงตะปะวิทะเป็ยะเฮ็ยะระณัฏ
 โกกานังปะริวายังวิกัณเต็ยงโสวิปะนะโต ตูเรปัณฐาอัปะกะกามมิตะโตโสเป็รัมมะโน
 เก็อนตะวาโกตตะลุทโธอะสะณูโต วังกะตะโสหะระเนนะโต สุนักเขหิปะริเว็ยริโตรัคัซ
 สะมิญจะนิโนเว็ยะอิมายเก็ยทา อะเก็ยสะปาติ โกเร็ยชเจ็ยปุตเต็ยนิสัคัตังทะยันคุมมะเร็ย
 จิตังเก็ยะเยเคมมัสสะเต็ยตารังโกเมเวสันตะระวิตุ โยเย็ยจัตตังปุตเต็ยเต็ยสิ ภู
 ตานังเร็ยะเร็ยะนิริวัง เร็ยะรันเต็ยะปะมังมะหาเร็ยชโกเมเวสันตะระวิตุ โยเย็ยจัตตังคัต
 ติปาสิวันตินัง เว็ยะสาอุเต็ยะฐปะมังมะหาเร็ยชเจ็ยง โโกเมเวสันตังกัถลิยานะติฎฐะสุปี
 วังสิคุดะกั้มมะโนรัมมัง ปุนเต็ยะริเกหิสัญจะนึ่งยุตัญจักกะเรณูเน็ยะระหะฐปะมังมะหา
 เร็ยชเจ็ยงโกเมเวสันตะรังวิตุนิโครเร็ยะเว็ยะจะอะสัฎฐะวะ ปฎฐิเจ็ยตังสิคตะเน็ยยังมะ

โนรัมมังสันตาทังปฏิเกียะหัง ตะรุปะมังมะหาเรียขเจียง โกเมวสันตระกูลวิญญูนิโครเชียง
 เวียะปฏฐเจียตังสิตตะฉายังมะโนรัมมังสันตาทังเวียะสะเมนตาทังปะจิกเกียะหังตะรุ
 ปะมังมะหาเรียจิโกเมวสันตระกูลวิญญู อะมุวิเยียะปฏฐเจียตังสิตตะฉายัง มะโนรัมมังสัน
 ตาทังปะฎิกเกียะตะรุปะมัง มะหาเรียจิโกเมวสันตระกูลวิญญูสาละวิเยียะปฏฐเจียตังสิต
 ตะฉายังมะโนรัมมังสันตาทังกิลันตาทังปะฎิกเกียะหังตะรุปัมมังมะหาเรียจิโกเมวสัน
 ตระกูลวิญญู ตุมังวิเยียะปฏฐเจียตะสิตตะฉายัง มะโนรัมมังสันตาทังปะฎิกเกียะหัง ตะรุ
 ปะมังมะหาเรียเจียงโกเมวสันตระกูลวิญญู เอวัญจะเมวิเลียะปุตปะวิญญูสสะ เปรียะเฮีย
 เวียะเนอะหังเจียนันติโสเจียเนียะเยะมุตตายะโส เอกเรียเจีย เยียะปัสสะเวปญญัง
 อะนัปปะกันติตาสะเถโธ ปฏฐิสโสสะระณุลันธิยะโกจะโรตุมเหหิ เปรียมโมปะกะโตะ
 ติเตียนเนอะหังขัตติโยปญจะโธ สะการะวังแก้วสสะติปปุพเปตุมเหหิ เปรียมโมปะกะโตะ
 ติเตียนเนอะกัตติโยอะเตียเยียะปัตตะเตียรัญจะวังแก้วสสะติปปุเพียะเตอะกิปปุการิ ตุม
 เมโจรฎฐาริเวียะนะเมียะตะโตะเรียขเจียะปุตังสะเวสันโตมะโก มะละมิโวเตียะเกเกียะ
 สัตตะ เยียะหังนะสามิจิวัตัง อัญญังเปรียมมะณะเตียะเมียะเยียะเตมะยะนุโณสะโรจาสะติ
 โลหิตัง สะโรเตวิชฌิตะวา ตะหะเตียะยังเจตะวา ส้อบเปือนธิยะเนียะป็นเตียะดั่ง
 กุณังเยียะจิตตามมิตุยหังมะเสนะปะเตนะปฏฐลั้งเกเวียะเนียะเปรียมมะโนตุดโธ เจตตะ
 ปุตตะสุโณหิมเมตัสสะมาตุตังเนียะเมียนันติ เอสะธัมโมสะนันตินิ นิจิตาสิระโยสัพเพ
 ปิตานัง ตะละปิฉัตติเมียตาจะตุพเพียะเลียดัสสะอะจิราจะกะนิญญูเยียะเร เตสาหังจะหิ
 โตตุโธเจตตะปุตตะสุโณหิมเรียเจียปุตตังเนียะเยียะสามิ เยียะติเจียเนียะสิตังสะเมติ ปะยะ
 สะเมปิโยตุโตะปะนุปุตะตะเตียมเตเตือบเพียะเมียะรุโนตัมเปียงมิตตะสันตัญจะ เปรียม
 มะณะตัญจะเตเตสะมะจิตสะยะตะสะมะติกามะเตียะโตะติโกจะตะโลฯ ทาอเนียะแอนา
 เฮยญังเมียนคำเนิงเคิงตีลำนะอาชรีอมเนียะเปรียะบรมมะเนียะเปรียะบาทเชรียเวสันดอ
 บอวโปริสัคว์เปรียะองค์โมกขางเปรียะพะนัวะบวสเจียเอี้ยเฮียฯ เจียะยันตฯ เปรียะองค์
 ชะเนียะมังฉิยังคี่เจียอันเตียะจระวะเนงนองจองปุมบานออยค้อลเปรียะนิพเพียนเปรียะ
 องค์แดงเมียนเปรียะเตียออยเนียะเส้ากะเคียะสกปุมออยเจียตุกเอาะเนียะเตียะหลายแดงนิง
 บานเส้ากะเคียะสกสาบายปรัวะเปรียะองค์ เอี้ยโลวเนาะเดอ เนียะเสด็จไต่กวางโนวสถาน
 แอณาเฮิง จูจัวะบุมโสภะชระเนาะอะเลาะอาไล โปปิดเคยไอดีกาลเนาะเมียนทะเมอเปรี
 ยมวชะมัวะเจตตะบด โลกสันนะมอดตุกออยโนวจำเรียชะทาเวียะเปรีย เถือกเจะเชล
 ทะนุบัญญัติเมนกะแวนชะเตือก เถือกประไพโรโนเวียะพะเตียะซ้อมระระบอง ปุมออย

เนียะพองเคอโมกคอยพะโลวโจลโตวกมลกงนงเปรียชมลือเมื่อคตระโฮยุม จรลือมหนึ่ง
 ซ้อมเลงจะแกเวียปรุคะเซ็นเนาะเจตตะบคมะนิมะเนียประวาจับระนุเกิขเลิงค้อมเลิงเกริด
 คำเมื่อคตระเอิดโยกกำโมกคะดับพะเกือบค้อมรองโตวโกว ยวลเอะเปรียชมจะงโนวเลอ
 ปรีกษา เจตตะบคเลือนเมื่อคทาอัญชะมานทาเจียสัคว์มีนเคิงเจียเปรียม อะเปรียเตสาโนว
 มะเค็งก็โมกคตวูโรกเปรียะบาทเชรียเวสันคอบอวอโปริสัคว์ เบอคอยอัญกิครุมบึงยวล
 ทาเปรียมนะเมียนเบอประการ์โคจจะเค็ง เติบเกือคเคอโมกค้อลลาย โชม อะเวียเมีย
 ละบายค้ราบอำปิกนงเปรียะเรียชเจียะเวียงฯ กุญเจียะเรียะเนียเกียงฯ เตียง ค้อมเรียประ
 ใจเนียเกน ค้เจียเปรียะคิเนียงก็โชมโยกโตว ซ้อมปวคอาวก็โชมปุมกิด ปร้วะตะเบ็ด
 กะเคียคัณหาโลกเนาะฯ กะเวสันโตฯ ก็เอียโลวเนาะเจญชะมัวะโรกเปรียะทะเวียวิญเตียค
 เสยเปรียมนโนวเนาะเองเสยอัปะละอะเปรีย โคจก็อลปะเซี้ยกือกกระเนียลฯ ปะทะเว
 เตียะโกฯ กาลแอนาขวลเตรียกนงเบ็งแคปรังคิกริง เสอแสวงโรกโมกจับ บริโกคตุแด
 เอาะเปรียมนะปุมเมนเจียมะนุเจียเนียอะนุเปียลกำนาจกาจ เวียโมกบ้อมพะลาญเปรียะ
 องค์เนาะมิญ ไฮเปรียมกันจะฮาย เนาะกมตวนเต็ญโรกเปรียะองค์เลย จิวิตเปียะเปรียม
 เสยอัญนึ่งบัญนึ่งระนุออยตะโรวกันคาลตะโรงทลอุอยทลทะเลียบโจะโมกอัญนึ่งอาร์กอ
 โยกเฉียมปุดะรุงรุงโยกทะเลิมบ้อมมัดโมกญำเคลียโบเจียกรุงเปียลปลีการี แอะกะบาล
 เวียอัญนึ่งโตวคักคอดวายเตเปียะคาเตเปรียะ เนียะโนวจำเรียะชาทะเวียเปรีย เปียะเปรียม
 กันจะจ้งไรฯ ก็นึงชะลับนึงได้อัญเองปุมเลงฯ โสญเจียะโกฯ รีแอจัวะปรีคธิจาร
 กาลณาเบอบานลือเปียกเจตตะบคชรอเคียคังกวนโคจจะเนาะเสย จูจัวะก็กิดเญือปราณ
 ชะเตอปุมเมียนเปรียะลึง ค้อมเตเปริงชรอเคียเญือเมื่อคอะธิบายโตวกันเจตตะบคเปรียมน
 เปรียทา ไฮเจาเจตตะบคซ้อมลัญเสย อัมบาญมิญเนาะ เจาทาบัญญัติเนาะเตอ เจาเนิงบัญญัติ
 เเฮิง เติบเจาเจตตะบคทา อัญเมียนนะณาเจียซัมลัญโนวกันคาลเปรีย เนียะแอนาชรอเคีย
 ก็บัญญัติ เนียะเนาะเองเอะ เติบจูจัวะทาเมะซัมลัญญุย เนียะชรอเคียมะเค็งก็ริงรุประ
 คุปวนประมาณ ขวลเตเองเมียนระนุก์เองโมกเปียยเจียข ตุมเนิงแตเนิงบัญญัติ สัมลัญญุย
 กมอาลบัญญัติ อัญเนาะปุมเจียเปรียมชะโมมเขียเจาะตามโมกโชมเตียนเปรียะองค์เนาะก็เตฯ
 อะวะเจียะสะเปรียมมะโนฯ ไฮเปรียมเมย อัญเนาะเจียตระโกลเปรียมธมโอด้อมประเชอ
 ไกรเลงนึ่งเอาะเปรียมมุสา อัญแตงนึ่งกิดกาปธิตามเปรียะวิไนปีเปรังเรียงโมก อัญแตงนึ่ง
 ประเคาเซ็ลสะเปรียะเรียชเจียะบคออยเรียนเตียงปุกเตียงไฮ เอียโลวเนาะเปรียะบาท
 เชรียสัญเจียค้เจียเปรียโวเบียคา เมียนเจียเรียพะเขียชิโรเกียเบียดเบียนเปรียะกายปุมสา
 บายกนงเปรียะเคียเปรียะองค์ เอียโลวเนาะเปรียะองค์ตรงเปรียะเจ็นคานีกระล็กค้อล

เปรี๊ยะองค์เคียงปีดีเจียบันโคลสังสา เติบเปรี๊ยะองค์เมียนเปรี๊ยะเรียชเจียะโองกาดีอมระ
 ทรัสเปรออัญโมกะเรือกเคียะเนียบเปรี๊ยะองค์ออยโกลโศกรูปโกรงโยเชียเสณามุนตรี
 ยพองเคียงหลาย กัวะเวียก็เนียบะนึ่งชำลัับอัญ ก็เมียนเสกกะเคียะโคะเคียงปีประการ์เคล
 ตะเบ็ดอัญ เนือมเปรี๊ยะเรียชเจียะสากันเปรี๊ยะเรียชอาญา แะกะลวนอัญเนะสิ่งเจียตระ
 โกลเปรี๊ยะ เบอเนียบะนึ่งปีเมียดเรียชเจียะตุคก็ตาม หรือนึ่งชำลัับจีเปรี๊ยะมปุมตะโรวเปรี๊ยะ
 วิโนอำปีโโบราณเรียชเรียชโมกเนาะแองสองๆ เจตตะปุตโตๆ รีเจตตะบคเปรี๊ยะนเปรี๊ยะลือชี่
 อมเคีย จู๊วะโนวเปรี๊ยะ ทากันเปรี๊ยะเรียชอาญาโมกอาเรือกเคียะเนียบเปรี๊ยะบาทเชรียเว
 สันคอบอวอโปริสัตัวโศกรองเรียชสมบัติเนียบโเรียเจียเจตตะคอๆ โสมนุปะโตๆ ก็
 เมียนเจ็ด เทรกออเอ็ดแอ้อปปะมาๆ สุนะเขเปือนริตตะวาๆ เติบทาเออชอบใจนาเปรี๊ยะ
 เมย ทาเบอโคจะเนาะเฮย โจอเปรี๊ยะโจะโมกออยจับ เปรี๊ยะชะดับเฮยทาชำลัญญู
 อัญนึ่งโจะโศวแอนากับ้าน เบอชำลัญญูเองชะม้กะชะมาร์ก็โจะชำลัญจับจะแกจองออยกะ
 เจือบ เติบเจตตะบคปรับทาสันชิมจับจองจะแก เจตตะบคทาเนะเปรี๊ยะมอญจับจองเฮย
 ทะเวียก็มึนโจะโมก เฮิง เติบจู๊วะทาชำลัญญู โจชมลัญญุคะอัญพองณองรา เติบเจตตะ
 บคทา มะๆ นิเขียเรียนเฮียนค้อลเปรอออยอัญคะเจียมะคองฮาโนว กาลเจาเลิงโศว
 เนาะตอนะณาลิกเจาเลิงเฮิง เปรี๊ยะทาออชำลัญญู ทาอะเวียโคจะเนาะ พะสาคอย
 เคนียเก็ดเกีย เฮยค้อม ประวีประวาเลิงออยบานกวงแต่จีวิคค้อลสะเบยเก็ดเกียเฮย
 นึ่งโจะโศวปุมรวจ เติบ เจตตะบคจับจะแกจองกะเจือบเฮย กับเมอเปียะเจียบังโองออย
 ตาจีจับโจะก็เก็บกอกาบโมกอำปีปริกษาๆ นิสิติตะวาๆ ออยอังกุยเลอเสลิกเมอเจียก็
 อมราลอาสะนาเฮย ออย โภจวนอาหารบอระโภกชะก็อบสะก็อลๆ ปะติสิฏฐะนิกะ
 โรนโตๆ เจตตะบคเปรี๊ยะนเปรี๊ยะประไชรทาไฮตาปริคเคียจาร์ เยิงบานเจียชรอเคียตระกัวะ
 กมรวัะกุมเรียมปิดกิดค้เจียสุจริตเวียจา ชะมานเจียเนียบะโมกโชมเตียนบานเจียเยิงเคิง ปุม
 เจร์นึ่งเนียบะเมตาอ้อคโตะเยิงบานมะคองสอง แอเอาะเสบียงอาหารพองก็นึ่งโรกออยเนียบะ
 โยกโศวตามก็เลิงยะๆ ปะเตียะโนตุมเปียะๆ เติงคักกะมูมแคปรังสิ่งค้เมียนรวัะประเชอ
 ๑ มัตตะสันเตียญจะๆ เติงสัจเตรียจะเออก็โยกส้อมใจเกรือนทะน่านมัตโศวแอมุก
 เจตตะบคออยจู๊วะปริคเคียจาร์ๆ ยัตตะอะสั้มโมๆ รีแอะชะร้อมบรรมเวสันคอบอวอโปริ
 สัตัวเปรี๊ยะองค์สาางปริคโปริญูยนบอระเมียบโนวกนงเปรี๊ยะระหอสดานเยิงก็นึ่งปรับเปือค้
 เมียนออยเนียบะโศวโรกเปรี๊ยะองค์ประตะเนาะแองสองๆ จูเจียะกะปุปเปียงนิตติตั้งๆ โบ
 ปิดเตยอาตะมาเกียพ ช้อมแดงเปรี๊ยะเรือวิสะเตสะนาเปรี๊ยะมหาเจียค กันจู๊วะกะแซ

๕. แะมิญ คีประคัปประคาโนวเปรียะเกียทา ๗๕ เปรียะเกียทากีโจเจียปรอใจเนี้ยเตียน
เตียข้าะโอบาเซาะโอบาสิกา นิฏฐิตา ก็จื้อบบอระโบซ็อมกัวคอยโนวเวเลียบแนะเฮยฮองฯ

พระมหาเวสสันดรชาดก

กัณฑ์ชูชก

กัณฑ์ที่ ๕

พระคาถา ๗๕ พระคาถา

โนม ตัสสะฯ ตะทา กะลึงกะรัญญู กลึงกรัญญู ตุนะวิญญู พราหมณะคามวาสี ฯ ชูชะโก
 นามะ พราหมณ์ ภิกขะจาริยายัตตะกะหาปะณะสัตตัง ละภิตะวา เอกัสมิง พราหมณะ
 กุล ฐะเปตะวา ปะณะธะนัง ปะริยะสนัตถายะ ตะโตฯ ฯ ครั้นเมื่อพระบรมพุทธรูปมณฑ
 ยอดพุทธรูปเป็นพระชินศรีกัษัตรา กษัตริย์ทั้ง 4 พระองค์ เสด็จจากพระธาตุเชิงชุมไปเป็น
 ฤๅณียุทธที่พนมศรีวังคต ซึ่งเป็นที่รโหฐานภิรมย์ มีอำมฤตพาลเลวมาเบียดเบียน ฯ เอโก เปรี
 ยมมะโณฯ มีพราหมณ์คนหนึ่งชื่อชูก พราหมณ์พฤตมาจารย์เฒ่า รูปร่างการปลักษณ
 ผอมโกร่ง จมูกโด่ง มีแต่หนังกับกระดูก หน้ายื่น ท้องป่องโป่งโอง หูหย่อนหนา เหมือน
 คนเป็นโรคเรื้อนไฟ ขาโก่งเหมือนขานกแก้ว ตาเหล่ตาเหลือก เนื้อหนังเป็นปุ่มเป็นปม
 เหมือนคนเอาเนื้อมาเปะผากไว้ ตะปุ่มตะป่ำเหมือนผลกระดัง ฟันยาว หัวใหญ่สั้นข้าง
 ยาวข้างเหมือนลูกมะตูม ตาพราหมณ์เฒ่าอาศัยอยู่เมืองธวัชวิสัยใกล้กับเมืองกลิงกราษฎร์
 เป็นชายจนเงินทองหาย ไม่ได้ที่ที่บ้านแก่ก็ไปหาพระที่วัด ถ้าไม่ได้ที่ทิศเหนือแก่ก็ไปทิศ
 ใต้ ไม่ได้ที่พระแก่ก็ไปขอเณร ไม่ได้ที่เณรแก่ก็ไปขอที่แม่ชี แยกเดินขอทานทุกซอกทุก
 มุม ทุกหัวบันไดบ้าน ขอทั้งปลาย่าง ปลาแห้ง ปลาร้า ตะไคร้ จิง พริกไทย พริก กระดัง
 มะขาม ขอทุกอย่างไม่ให้เหลือแม้แต่อย่างเดียวเลย แกละสมเก็บไว้ในย่ามใหญ่ของแก
 แกก็เดินขอทุกสถาน ไปในตลาดในเมือง ขอทั้งปลาร้า ปลาจ่อม แกละสมเก็บไว้ใน
 หม้อ แล้วขอทั้งหมาก ใบพลู ปูน ยาเส้น ก็ตามแต่ใจนึกอยากขอ ทั้งทางน้ำและทางบก
 แกรู้วิธีขอสิ่งของทุกอย่างสมกับเป็นฤๅณียุทธ รู้จักพูดจาอ่อนหวาน พูดหวานล่อมให้เขาเชื่อ
 ใน ๑ วันแกเดินขอทานเขา ๑๐ ตระหลับ ได้ครบพวงสสิ่งดูเป็น ทองหนึ่งร้อยตำลึง ตา
 เฒ่าพฤตมาจารย์คิดจะฝังไว้ด้วยนำออกไปด้วยไม่ได้ จะนำติดตัวไปก็เกรงว่าจะไม่
 ปลอดภัยเหตุแต่ไปคนเดียว และกลัวว่าระหว่างการเดินทางจะถูกศัตรูตีเอา สะหายกาฯ
 จึงคิดขึ้นมาได้ว่า เอ...เราก็น่าจะมีสหายคนหนึ่งอยู่ที่นี้และพอไว้ใจและฝากทรัพย์ไว้ได้ คิดได้
 ดังนั้นแล้วแกจึงยกทองมาใส่กระเป๋ ผูกเป็นก้อน แล้วไม่นานเฒ่าพฤตมาจารย์ก็เอาทอง
 ไปฝากกับตระกูลพราหมณ์สองผิวเมีย เมื่อไปถึงชูกก็บอกว่า สหายเอ๋ย...ทองคำฉัน
 ร้อยตำลึง ฉันขอฝากกับเธอหนา หากฉันไปเมืองโน้นสบายดี ไม่เจ็บไข้ได้ป่วย ฉันจะ
 กลับมาขอทองคำคืน พราหมณ์ทั้งสองผิวเมียนั้นก็พร้อมรับปาก แล้วก็ยกทองนับดูให้
 ชัดเจนแล้วนำทองจากพราหมณ์เฒ่าไปเก็บ จากนั้นเฒ่าชูกก็ออกแสวงหาลาภทุกที่ให้
 ได้มาอีกนั้นแล ฯ ข้าแต่ท่านผู้เจริญ อันว่าเรื่องทองของตาชูกที่พราหมณ์ทั้งสองผิวเมีย
 รับเก็บรักษาเอาไว้ นั่น เปรียบเหมือนการเอาไฟมาเก็บไว้ในบ้าน ทำให้เกิดความ
 เดือดร้อนไม่มีความสุข แม้มีทรัพย์สมบัติใดๆในบ้านแต่เดิมมาเท่าไรๆก็ตาม ก็ยกมา

จำหน่ายจ่ายกินไม่มีเหลือเศษแม้แต่เน้อย ที่เหลืออยู่ก็แค่ตนเอง เมีย และลูกสาวคนหนึ่ง ทั้งสามคนจึงปรึกษากันว่า เน...น้องเอี้ยเดี๋ยวนี้อท้องที่ตาพุดทนายอาจารย์เอามาฝากไว้กับเรานั่น เจ้าตัวก็หายไปตั้งหลายปีแล้วไม่เห็นกลับมา เกรงว่าแกคงตายไปแล้วกระมัง จึงไม่กลับมาถามเอาทองคืนจากเรา ฉะนั้นเราน่าจะเอาทองที่แกฝากเราไว้นั้นไปขายเอามากินเอามาใช้ดีหรือไม่ แต่ถ้าหากแกกลับมาคราใดเราก็อยทยอยหาคืนให้แก่ คิดดังนั้นแล้วไม่นานครอบครัวพราหมณ์ก็เอาทองไปขายเอาเงินไปใช้จ่ายจนหมดจนไม่เหลือแม้แต่เน้อย

อิตตะเรนะ อะคัน ตะวาฯ บพิตรเอี้ย ชูชกแก่ชราแสวงหาลาภทุกๆวัน ไปทุกที่ แล้วจึงกลับมาหาตระกูลพราหมณ์ทั้งสอง แล้วกล่าวว่า สหายเอี้ยเป็นอย่างไร หลังจากฉันไปแล้วท่านทั้งสองคนอยู่สบายดีไหม อีกประการหนึ่งทรัพย์ที่ฉันฝากกับท่านทั้งหลายไว้อยังคงอยู่ครบเหมือนเดิมหรือไม่หรือเป็นเช่นใด เดี๋ยวนี้อฉันจะมาขอคืนจากพวกเธอ(ทั้งหลาย) นางพราหมณ์ก็กล่าวขึ้นว่า เออ...ตามาถึงแล้ว โอ...ตาเอี้ยช่วงเวลาที่ตาไปนั้นฉันได้รับความลำบากทุกข์ยากอย่างมากท่านตาเอี้ย จะหาอะไรมาประทังชีวิตสักเล็กน้อยก็ไม่มี นับตั้งแต่ฉันเกิดมาไม่เคยลำบากถึงเพียงนี้เลย ท่านตาเอี้ยทองที่ท่านฝากไว้กับฉันและผัวฉันนั้น ฉันขอยืมเอาไปขายกินหมดไปแล้ว ท่านขาเมื่อถึงปีหน้าอยู่เย็นเป็นสุข ฉันมีข้าวปลา ไร่นา ซื่อขายได้กำไรตอนไหนจะคืนหนี้ให้ท่านตาตอนนั้น พราหมณ์ว่า โอมีงเอี้ยกูชอบใจที่กล้าพูดออกมาอย่างนั้น นอกจากจะปล้นทรัพย์กูที่เอามาฝากไว้แล้วยังกล้าเอามาใช้จ่ายเหมือนทรัพย์ของตนเอง ตาพราหมณ์โกรธจัดจนหน้านัวก็ขวมวด จับไม้เท้าสะพายย่ามแล้วกล่าวข่มขู่สาทัพบว่า โอ...ถ้าอย่างนั้น ก็สมน้ำหน้า กูว่าถ้าอย่างนั้นดีแล้ว กูไม่ยกให้พวกมึงฟรีๆหรอก กูจะเข้าไปหาท่านผู้พิพากษา กูจะไปฟ้องท่านจับพวกเจ้าลงโทษ เอาไปข่มขู่คดีพิพากษา ผู้พิพากษา ศาล กูก็เคยเข้าไปฟังมาหมดแล้ว พราหมณ์เอี้ย เจ้าไม่เคยคิดคุกคิดตะราง เจ้าคงไม่รู้ว่ารสชาติของการคิดเครื่องพันธนาการ ล่ามโซ่ มันทุกข์ทรมานอย่างไร เจ้าหน้าทีทหารมันจะดี เจ้าจนเลือดแตก ชูชกกล่าววาจาขึ้นเพื่อขู่ให้พราหมณ์ทั้งสองคนหวาดหวั่น ประจวบการเขียนเสื่อให้วักลัว ส่วนตระกูลพราหมณ์ทั้งสองเมื่อตกอยู่ในสภาวะทุกข์ยาก ก็ไม่มีสิ่งใดจะมาต่อรองได้ จึงคิดกันว่า น้องเอี้ย... เรานี้จะมีทรัพย์มาจากไหนไปคืนให้ตาชูชก พราหมณ์ที่อยากจนมีแต่เสื่อผ้าขาววัน เรามีก็แต่ขันน้ำที่แตก เขียนหมากที่เก่าคร่ำคร่า กรรไกรหนีบหมาก และกระปุกใส่ปูนเก่าๆ จะเอาไปขายก็ไม่ได้ราคา ถ้าอย่างนั้นเราจะทำอย่างไรกันดี แล้วว่าน้องเอี้ย... ถ้าคิดไปแล้วจะมีก็แต่ลูกสาวที่รัก คือ นางอมิตตดา

เราจะยกให้ตาชุกชราเป็นภริยาหนา แยกได้ไปก็คงดีอกดีใจ แม้ว่าแจะแก่ชราแต่แจะมาได้ลูกสาวเราเป็นภริยา ได้สาวพรหมจรรย์ เหมือนที่แจะปรารถนา หากแจะตายยามใดแล้วเราจึงไปเอาลูกสาวเรากลับมาคืน เพราะตาพรหมณ์แจะแก่มาแล้วแจะคงจะมีชีวิตอยู่ได้ไม่นาน แม้ในวันข้างหน้าชาวบ้านเขาจะนิทานว่านางอมิตตดาเคยได้ผัวเป็นคนแก่ก็ตามแต่เราก็ก็นึกเรื่องนี้เรื่องทรัพย์แจะอีก ตอนนั้นตาชุกชกพดุมจารย์แจะนั่งทำหน้ามึงทิ้งไม่พูดจาตัดค่านใดๆ หีบหมากขึ้นมาดำด้วยความขุ่นมัว กิดคังนั้นนางพรหมณีจึงไปบอกแก่ตาพรหมณ์แจะด้วยความหมายว่าจะยกลูกสาวให้เป็นภริยา ตาชุกชกจึงถามด้วยความตื้นตันดีใจว่า เอ...ลูกสาวของเจ้านั้นรูปร่างหน้าตาเป็นอย่างไร คำหรือขาว สวยหรือไม่สวย นางพรหมณีอธิบายบอกโดยบรรยายสรรเสริญลูกสาวของตนเองว่า นางสาวมากท่าน รูปร่างหน้าตาของนางนั้นดูว่ามีช่วงมาวาคไว้ จะหาหญิงนครมาเปรียบไม่ได้เลย ชุกชกฟังแล้วก็กล่าวว่า ถ้าอย่างนั้นก็เอามาให้เราดูก่อน ถ้าคิดจะยกลูกสาวให้เป็นภริยาเราจริง พรหมณ์ทั้งสองจึงบอกให้ลูกสาวอาบน้ำ ใส่เครื่องหอม ประแป้งให้ดี นุ่งห่มผ้าสไบให้สวยงาม ยิ้มแย้มแจ่มใส พุดจาไฟเราะ และทำกลืนกายให้หอมเหมือนมิกนประดับน้ำหอมไว้ จากนั้นนำลูกสาวไปให้ตาชุกชกดู พรหมณ์แจะใช้เพียงหางตาเหลือบมองเป็นครั้งคราวแล้วก็คิดในใจว่า ได้อย่างปรารถนาจริงๆ เพราะนางอมิตตดางดงามมาก มองดูก็เข้าใจว่าเป็นเนื้อคู่ของตนที่ช่างเหมาะสม แจะเริ่มคิดในการที่จะดำรงตนอยู่ด้วยกันต่อไป และก็เริ่มตระหนักว่านี่คือช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับตนแล้ว ชุกชกคิดคังนั้นแล้วจึงแะรงพุดกับตระกูลพรหมณ์ว่า นี่ท่านสหายทั้งสอง เราจะบอกท่านให้รู้ว่เรามาที่นี่ไม่ใช่ปรารถนาจะได้ลูกสาวของสหายไปแต่อย่างใด เราเพียงแต่มาขอทรัพย์คืนแต่ท่านทั้งสองจนลำบากก็เอาทรัพย์เราไปขายกินจนหมดไม่เหลือกระทั่งไม่มีจะกินเราท่านทั้งสองจึงได้ยกลูกสาวนี้มาให้เป็นภริยาเรา ซึ่งเราไม่ค่อยจะปรารถนาสักเท่าไร แต่ท่านเอามาให้เราแล้วจะไม่รับก็ไม่ได้ เช่นนั้นแล้วเราก็จะเอาไปที่บ้านของเราเลยนะ ส่วนสหายทั้งสองตอนนี้ก็เปรียบเหมือนพ่อแม่มีอะไรจะแนะนำหรือฝากฝังหรือไม่ พรหมณ์ทั้งสองได้ฟังคังนั้นจึงได้กล่าวว่า โอ...ตาพรหมณ์เอ๋ย สุดแท้แต่ท่านจะเมตตากรุณา อมิตตดา อย่างไรเสียก็ช่วยดูแลลูกสาวเราด้วย ช่วยเอาใจใส่ดูแล โอ...ลูกสาวสุดที่รักของแม่ แม่ไม่มีทรัพย์อะไรเลยที่จะให้เจ้าทั้งสอง เพราะทุกวันนี้แม่เองก็ทุกข์ยากลำบากมาก ลูกรักของแม่เอ๋ยไปอยู่กับตาชุกชก อย่าให้มีทุกข์โศกโรคภัยทั้งหลายมาเบียดเบียนเลย โอ...ตาเอ๋ยแล้วแต่จะสงสารและกรุณานางอมิตตดาลูกสาวสุดที่รักของดิฉัน เพราะนางยังเด็กนัก หากนางกระทำการใดที่ไม่ถูกต้องหรือผิดไป ขอความกรุณา

ท่านอาจสงสัยและอย่าถือโทษโกรธใดๆเลย จึงตาสูทว่า...แม่ไม่ต้องห่วงเลยฉันจะ
รับผิดชอบรักษาดูแลให้เหมือนที่ท่านทั้งสองทำไว้ เพื่อมารดาบิดาจะได้มีหน้ามีตาต่อไป
ในอนาคตอันยาวนาน ตาสูทก็มีความเกษมสำราญเป็นอย่างยิ่งจากนั้นก็พาอมิตตดาออก
เดินทาง นางอมิตตดาก็สะพายย่ามเดินตามตาเฒ่าไป ตาสูทก็เดินนำก็จริงแต่ก็ใช้สายตา
ชำเลื่องมองโดยตลอดอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย จากนั้นแกก็ให้นางอมิตตดาเดินนำหน้า
เพื่อที่จะได้เฝ้าดูตลอดเวลาด้วยความอึดอึดใจ ด้วยเฒ่าชราเกรงว่าจะมีบรรดาชาย
หนุ่มมาพุดหยอกล้อนางอมิตตดา จะให้เดินข้างหน้าก็ไม่ได้จะให้เดินตามหลังก็กลัวคน
อื่นแอบดู แกได้แต่คิดหวนเกรงในใจ คิดแล้วก็เดินข้างหลังบ้างข้างหน้าบ้างกลับไป
กลับมา แล้วพุดหยอกล้อชมเชยว่านางนี้สวยมากจริงๆ คิดดังนั้นแล้วซุทก็เดินกลับไป
กลับมากลับไปกลับมาจนวนเป็นก้นหอย

เมื่อไปถึงที่พำนักก็สั่งสอนให้ทำงานทำมาหากินตามระเบียบปฏิบัตินั้นเอง ใน
ครั้งนั้นนางอมิตตดาปรนนิบัติรักษามารดาเฒ่าไม่กล้าพุดอะไรที่ทำให้พราหมณ์นั้น
ขัดเคืองหรือน้อยใจ ไม่ทำในสิ่งที่ผิด อมิตตดาขยันขันแข็งหาฟัน คำข้าว หุงข้าว ตักน้ำ
เข้าเย็นทุกวัน ส่วนพราหมณ์เฒ่ามีใจรักนางอมิตตดานั้นเป็นที่สุด รับปากจะไม่ทำสิ่ง
ใดที่ขัดเคืองใจนาง อัญญะ ตรุณะ พราหมณ์ ๔ ข้าแต่ท่านผู้เจริญทั้งหลาย ส่วนพราหมณ์
หนุ่มทั้งหลายได้เห็นนางอมิตตดาปฏิบัติรักษาดูแลตาสูทชายหน้าตาขี้นั้น จึงว่า
โทษโกรธกริยาตนเองด่าว่า เอ๊ย...เธอนั่นคนชั่ว ไม่รู้จักอาย รู้แต่เดินพุดริษยาคนอื่นไม่
เอาตามอย่างนางอมิตตดา สวยแต่รูป ดีแต่ปาก งานการไม่เคยทำ ทำอะไรไม่เป็น ข้าวก็ไม่
หุง ฟืนไม่หา น้ำก็ไม่ตัก นั่งท่าแต่เลียบ แต่งหน้าทาปาก เกี้ยวพาลเล่น เดี่ยวว่าสบายดี
เดี๋ยวจะมีไข้ เอาแต่ชวนสามีทะเลาะ คำขายอะไรก็ขาดทุนข้าวของเสียหายสูญเปล่า นอน
ขี้เซา ๓วัน๓คืนไม่ยอมตื่นมาทำอะไร เวลาจะทอดผ้าแค่๑-๒ผืนก็ใช้เวลาไป ๕ เดือน ไม่
เคยทำอะไรเป็นชิ้นเป็นอัน นั่งพุดเพื่อเจ้อ นั่งกะเซอกันร่ำ นั่งขายแต่คำพุด สางผมมัด
หน้าวันละ ๒-๓เวลา ส่องกระจกวันละ ๒-๓ หน วันๆชวนแต่ผัวทะเลาะ วันๆหนึ่งคิด
แต่เดินไปเล่นบ้านคนอื่น จะหากลิ่นอับใดๆเป็นไม่มี ได้แต่เดินไปเชื้องของเขากินไม่ได้
คิดอนาคต ฉันจะหย่ากับแกให้เป็นแม่ยายอย่างไม่นึกเสียดายเลย ฉันจะไปหากริยาใหม่
อีก ให้เหมือนนางอมิตตดากริยาของตาสูทนั่นเอง ๔ ตะมัตถัง ปะกาเสนโต สัตถา อาหะ
อะหุ ราติ กิลิงเกสุ ชุชะโก นามะ พราหมะโณ ตัสสาทิหะรากริยา นามะนะ อะมิตติตาปะ
นา ตานัง คะตะกะตา ปุณฺณิ อุตตะกะหาริโย จูโย ปะริภานีสิ สุตัมมกัณตะวา กะตุหุลา
อะมิตา นุณะ เต มิตะเย ตัง ชินะสะปาทังสูง เอวัง ทะหะริยัง สะติ อะหะตะเววะ ญาคิมัน

ดิยังสุ ระโหคะตา เย ตัง ชินะสะปาทั้งสูง เอวัง ทะหะริยัง สะติ ทุกชะงั้ววะ เต ญาติ มันติ
 ยังสุ ระโหคะตตะ เย ตัง ชินะสะปาทั้งสูง เอวังทะหะริยัง สัตตะปาปะกัง วะเต ญาติ มันติ
 ยิงสุ ระโหคะตา เย ตัง ชินะสะปาทั้งสูง เอวัง ทะหะริยัง เต สะติ อะปะนาปัง วะเต ญาติ
 มันติยังสูง ระโหคะตา เยตัง ชินะสะปาทั้งสูง เอวัง ทะหะริยัง สะติ อะมะนาปัง วะสัง วะ
 ลี เอวัง ทะหะริยัง สะติ ยาตะวัง วัสสะลี ชินะสะมันเต ชิวิตา วะรัง นะหิ นุณะ กุยะ
 กัลยาณะปิตามาตาปะโสกะเณ อัญญัง ภัตตะรัง รัทธีงสูง เย ตัง ชินะสะปาทั้งสูง เอวัง ทะ
 หะริยัง สะติ ทูยัญญันเตวะ มะยัง อะคัตตัง อะกิหุตะกัง เย ตัง ชินะสะปาทั้งสูง เอวัง ทะ
 หะริยัง สะติ สะมะเณ พราหมะเณ นุณะ พราหมะจะริยะเณ ปะรายะเณ สะวาละ โลเก อะ
 ภิสสะลี สีละวันเต พะหุสสุเต ยา ตะวัง วัสสะลี ชินัสสะ เอวัง ทะหะริยัง สะติ นะ ทุกัง
 สะติยา หะตัง ตัญจะ ทุกัจญจะ ติพะพายะปะเสชุนักัง มะติ นัตตะ จิตถานะคะระ ตะ
 ชะเนนะ ปะตินา สะหะนัตตะ ลาปะลาโปชณะคุ ปินะ โสกะติยะ ปาทะหะโรทะหะรามัน
 ตะยิงสุ ระโหคะตา สัพเพ โสกาวิณะสันติเย โกปิหะยะนิสิกาทะหะรา ตะวังวะ ปะวะติ
 ปะริสา นัง ติปะติตา กุจจะญาติ กุล อัจจะกัง ชะโณรุทะยิสะติติ ฯ ข้าแต่พระสงฆ์ผู้ทรง
 ศีลสังวรฯ ธิโยฯ นางพราหมณ์ทั้งหลายมีความละเอียดรอบคอบว่าบ้านที่ถูกสามีว่ากล่าวในที่
 ชุมชนคนเช่นนั้น ดังนั้นพวกนางจึงมาประชุมกันเพื่อนินทาว่าร้ายนางอมิตตดาว่า เป็น
 เพราะอมิตตดาคนเดียวที่ทำให้สามีพวกเราน่าว่าให้พวกเราถึงขนาดนั้น ทั้งที่แต่ก่อน
 ไม่เคยว่าถึงเพียงนี้เลย คำว่าทำให้เกิดโกลาหลสับสนวุ่นวายทั้งหมู่บ้าน เหตุที่สามีของเรา
 คำว่าเราถึงเพียงนี้ก็เพราะคนจัญไรเมียเจ้าพราหมณ์ยาก ตั้งแต่มันมาอยู่ที่นี้ทำให้สามี
 ของพวกเราเดือดเนื้อร้อนใจ หากเราให้มันอยู่ที่นี้ต่อไปเราก็คงเกิดทุกข์โศกโทมนัสหนัก
 ขึ้นๆทุกคน แล้วอย่างนี้เมื่อไหร่พวกเราจึงจะมีความสุขสบาย ถ้าอย่างนั้นเราควรจะ
 ช่วยกันคิดวิธีที่จะสั่งสอนมันให้เข็ดหลาบให้มันกลัวจะได้ไม่ต้องอยู่ที่นี้อีกต่อไป เพราะ
 ถ้าหากมันยังอยู่ที่นี้ ผัวเราก็คงว่าพวกเราอีก เพราะหญิงจัญไรนี้แหละเป็นตัวต้นเหตุ
 มาพวกเราไปรื้อที่ทำนํ้าก่อนที่มันจะมา จากนั้นไม่นานก็ได้เวลาที่นางอมิตตดาต้องนำ
 กะออมมาตักน้ำเอาไปให้ตาชุก เมื่อบรรดานางพราหมณ์เห็นเข้าก็รีบเข้าไปด่าว่า ตบตี
 ทูบ ถอง และขว่นตรงใบหน้าของนางอมิตตดา ต่างรวมเข้าโจมตีเหมือนอิก้าเห็นเหยื่อ
 ส่วนหนึ่งรวมจากด้านหน้า ส่วนหนึ่งก็ด่าอยู่ด้านหลัง บ้างก็ช่วยจับบ้างก็ด่า บ้างก็ตี
 บ้างก็ตบ บ้างก็ข่มขี้สรีระะจิกผม ให้ได้ยินเสียงดังกึกก้อง โภติฯ จากนั้นก็พูดว่า เออ...นี้
 นางอมิตตดาผู้มีรูปร่างอย่างช่างวาด จะก้าวอย่างก็ต้องมีลีลาหน้าตาสดใส แม้ชายใดได้ยล
 โฉมก็แทบหมดลม แทบจะทนไม่ได้ ทำไมถึงได้มาเอาชายชั่วชาติเยี่ยงชุกมาเป็นผัว

เหมือนเอาความวิบัติมาใส่ไว้กับตัว หรือว่าเธอคือหญิงอัปรีชชั่วช้า เสียตัวมาก็ด้วย
 เเคราะห์ หรือว่าหล่อนมันเป็นคนอัปยศแก่ได้เห็นผู้ชายแล้วก็แสดงอาการดีใจเหมือน
 คนที่ได้เห็นน้ำตาเห็นน้ำผึ้ง ไม่คิดการทำงาน ข้าวสารหมกก็ไม่รู้ เหลือกก็ไม่รู้ รู้แต่ไป
 เทียวเล่นบ้านคนอื่น ไปทั่วทิศทั่วแดน เย็นจึงได้กลับบ้านฯ มันตะยิงสุ ระโหะตาฯ ญาติ
 กาพ้อแม่เขาเอาไว้ไม่ได้เกรงว่าจะมีเรื่องไม่ดีเกิดขึ้นกับครอบครัว เขาจึงยกให้แก่ตาชูชก
 ที่เป็นคนแก่ชรา เป็นมนุษย์พิการ ไม่มีทรัพย์ ถึงจะตายก็ไม่มีค่าเหมือนเอาผีมาทำศพ มัน
 คือความอัปรีชไม่เหมาะสม หรือหล่อนยกมาเป็นคู่นอนโดยไม่ได้ดูหน้าไม่ดูหลัง สักแต่
 ว่าเห็นเป็นชายก็ยอมง่ายๆ ให้เสียตัวจะนั้น หรือหล่อนเกรงผู้ชายเขาไม่ปรารถนา เขา
 เข้าใจว่านางเป็นมนุษย์ไม่มีทรัพย์ไม่มีประโยชน์ ฯ ทุขัซัง ฯ หล่อนเป็นหญิงไร้
 ประโยชน์มีแต่จะทำให้หัวหมอง เพราะใจนางไม่เหมือนกับหญิงอื่น จะเอาใจสามีก็ไม่
 เป็น เป็นคนไร้หัวใจจึงไม่มีใครเอาเป็นเมีย ฯ อัญญัง กะตะรัง ฯ นางจงชเอาผู้อื่นที่
 สมควรและถูกใจดีกว่าเผ่าชราขึ้นมาเป็นสามีเถิด นะยะทา ฯ หรือนางนี้เขาใช้บูชาในพิธีฯ
 นะวะมียะ ฯ เขาจึงยกให้ตาชูชกแก่ชรา ที่เปรียบเหมือนนกกาแก่เผ่าชรา มากิน หรือนางดู
 ถูกพราหมณ์ คำภิกษุสงฆ์ ที่ไม่ประพฤติตามพระวินัย จึงได้ศพที่แก่ใกล้เข้าโลง หลังโก่ง
 เหมือนขอเกี่ยว หรือนครนี้ไม่มีผู้ชายสักคนหรือ เออ...อมิตตคาเอ๋ย หล่อนจะเสียขาย
 ทำไมชีวิต ฯ อะหิณา ทัฏฐัง ฯ หากว่าอสรพิษมันจะกัดให้ตายไปและสมควรจะอธิษฐาน
 ให้เป็นไปตามผลกรรมที่ติดตัวมา อย่าไปกังวลกับตัวเองเลย ฯ สัตติยาหะตังฯ หากนาง
 ออกจากบ้านในยามกลางคืนแล้วโดนโจนฆ่าตาย มันก็ยังดีกว่าอยู่เป็นคนที่ไร้ศักดิ์ศรี
 แบบนี้ ฯ ทะหะโรทะหะรา ฯ คำโบราณได้กล่าวว่า ถ้าภริยาสาวจึงเหมาะกับสามีหนุ่ม ฯ
 ระโหะตาฯ เดียวนี้นางมาอยู่กับมนุษย์ที่ดูเหมือนยักษ์ ดูเหมือนมาร เวลาจะพูดเหมือน
 คนโมโหโกรธา แม้เวลาพูดจะคุยแต่ละครั้งก็เหมือนมีคนบังคับให้พูด นี่ก็เป็นเหตุการณ์
 ที่ถือว่าเป็นกรรมของนางที่นำมาเจอ หล่อนจงกลับไปบ้านหาญาติกาพ้อแม่ หาผิวใหม่
 ให้เหมาะสมตามวัย ดูแลกันให้สมบูรณ์ อยู่ร่วมกัน ยาวนานไปในอนาคตนั้นเทอญ...
 โสमितติตาฯ ทางด้านนางอมิตตคาเมื่อได้ยินและได้เห็นนางพราหมณ์โกรธโมโหดี คำว่า
 คำหานิเตียนอย่างนี้แล้ว ก็ทำให้น้ำดีของเธอแทบจะแตกแยกปรือออกมา นางก็ปล่อย
 กะออมทิ้งจากเธอจากนั้นก็เดินลึกลับห่างไกลๆ แล้วคิดในใจว่าจะไปฟ้องตา แล้วพวก
 หล่อนจะทำอะไรกัน ถึงแม้ว่าตาจะแก่แต่เราก็ยังขยันทำมาหากินเลี้ยงดูกันอย่าง
 ยากลำบาก แค่นี้เราจะได้เลี้ยงน้ำแล้วกินอิ่มกระนั้นหรือ ใครไปจับมือพวกมันไม่ให้
 ไปทำมาหากิน มันจึงคิดกันมาติเตียนฉันว่าเป็นมนุษย์อาภัพ ประวิติไม่ดี เองงานเอาก

อะไรก็ไม่ได้ จากนั้นนางอมิตตาก็ร้องไห้วิ่งไปหาตาเผ่าชรา ส่วนตาเผ่าชราที่กำลังนั่งเล่นอยู่ที่หน้าต่างมองดูรูปร่างหน้าตาเหมือนลิงอยู่บนยอดไม้ เมื่อได้ยินกริยาร้องไห้แล้ว ก็ถามว่า อมิตตาคาที่รักของตาร้องไห้ทำไม ตาพราหมณ์พยายามซักถามด้วยท่าทางไม่สบายใจ สงสารภริยาที่รักที่กำลังร้องไห้น้ำตาหยดถามนางอมิตตาคาอีกครั้งว่า เออทูนหัวของตาใครทำอะไรเจ้าจึงได้ร้องไห้ เมื่อนางลงไปฝั่งแม่น้ำ ดักน้ำทุกวันมาทำไมจึงร้องไห้ ๑ ภะยามี ๑ ถามก็ไม่ตอบ หรือใครทำอะไรเจ้า เจ้าจึงบอกตามา จึงอมิตตาคาว่า เออ...ดีแล้ว ๑ **ปะริเทสสันติ** ๑ ตาเอ๋ย พวกนางพราหมณ์มันมาชุมนุมกัน มาด่าตีฉันเสมือนทาสที่มันไปไถมาด้วยเงินด้วยทอง ๑ นะ เต **หะกัจฉามิ** ๑ ฉะนั้นแล้วฉันจะไม่ไปที่ทำน้ำเหมือนทุกวันอีกแล้ว พวกมันชวนกันมาด่าตีฉันเหมือนทำอย่างกับว่าฉันเคยแย่งข้าวแย่งสหายพวกมัน พวกมันมาด่าแม่ด่าพ่อ ดำหนดิเตียนฉันต่อหน้าว่าฉันเป็นมนุษย์น่าเกลียด มีผิวแก่ ฉันโมโหมากเลยตา ๑ ตะยา **ชิเนนะ** ๑ โอ...ที่เป็นอย่างนี้ เพราะฉันมาอยู่กับตานั่นเอง ดังนั้นตาชุกก็ได้อธิบายใจพูดว่า ๑ **อัคระวา กัมมัง** ๑ ดังนั้นแล้วตั้งแต่นี้ไป จงอยู่แต่ในบ้านหนาทูนหัวของตา ๑ **อะหะอุตตะมาหะริสสะ** ๑ ทั้งน้ำก็ดีพื้นก็ดี หมดเมื่อใดนางไม่ต้องไปดักไม่ต้องไปหาไว้เป็นภาระของตาเอง ตาจะเป็นคนรับผิดชอบไปหาไปดักเอามาให้ บริโภคให้เป็นสุขสบายอย่าได้มีความทุกข์เลย ตาจะเป็นคนแสวงหามาให้นางเอง นางจงอยู่รักษาแต่ไม้เท้าและธูปยามตาให้ดีเมื่อยามตาไปทำงาน ส่วนโลกทรัพย์อยู่บ้านก็จงรักษาอย่าให้เสียหาย นางอมิตตาคาได้ฟังแล้วไม่ถูกใจรู้สึกร้อนเหมือนไฟที่กำลังไหม้และขยายวงกว้างอยู่ในป่า นางอมิตตาคาก็พูดว่า แน่...ตาพูดแบบนี้ฉันรับไม่ได้ ๑ **กุเล ชาตา** ๑ มีกฎหมายฉบับใดที่ให้ผิวเป็นคนรับใช้ ตาพราหมณ์เอ๋ย...เขาว่าผิวเปรียบเหมือนพ่อ เป็นสิ่งประเสริฐ หากทำอย่างนั้นฉันเกรงว่าพวกสตรีที่มีอำนาจชาติอภิปรีขมันจะพูดว่าเอาผิวมาเป็นคนรับใช้ มันไม่ถูกต้อง มันจะด่าเหมือนสับเชิง หากตารักฉัน ตาจงอย่าอยู่นาน จงรีบไปหาทาสทาสี คนใช้ชายคนใช้หญิงมาให้ฉันใช้เป็นมือเป็นเพื่อนกับฉัน ตาจงไปหา หากหาไม่ได้ฉันก็จะกลับบ้านฉันเดี๋ยวนี้ ๑ **ชูชะโก** ๑ ส่วนชุกพฤททอาจารย์เมื่อได้ยินกริยาพูดว่าให้ไปหาทาสทาสีคนใช้ชายคนใช้หญิง ตาพราหมณ์ก็หาแผนพูดอวดอ้างเรื่องทรัพย์สินให้เมียฟัง ๑ **ธะนะธะณัญจะ** ๑ ตั้งแต่เดิมมามีทรัพย์สินหนึ่งบาท สองบาทไว้สำหรับค่าใช้จ่าย อยู่บ้านไม่เคยยากจน คนรับใช้ก็มี แต่เดี๋ยวนี้ตกต่ำยากจน ทั้งข้าวเปลือกข้าวสารก็ไม่มีกิน อันตรธานทั้งทรัพย์เดิม เพราะไฟไหม้บ้านหมด แม้เมียก็ตายจากกัน ถ้าพร้าอยู่คนเดียวจนทุกวันนี้ทำมาหากินเข้าเย็นก็ไม่อึดเลยนางก็เห็นกับตาชัดๆแล้ว ๑ ทั้งศีลวิชาการก็สูญเสียหมด

ลืมหน้าลืมหลัง ลืมทั้งปฏิทินก็ไม่จำตามกระบวนตำรา ลืมทั้งสุริยา จะดูคู่คูหมอกก็ลืมวก
 ไปวนมาดูไม่จบเนื้อความ ขนาคว่าจะดูเรื่องชะดาราสิก็ไม่เคยชัดเจนเหมือนตำรา
 พยายามจะกะเนจกราสิก็ไม่ปรากฏเหมือนแต่ก่อน ทุกวันนี้เดินขอลานเขามากินเลี้ยง
 ตัวเอง จงนางใช้ดาอยู่แต่แถวนี้แหละ ตาจะทำตามอมิตตดาทุกอย่าง ครึ่งนั้นมฤตยูที่เฝ้าดู
 อายุสังขารตาชุกชรา ก็บันดาลให้นางอมิตตดานี้ถึงพระศรีเวสสันดรบรรพโพธิสัตว์ไป
 เป็นฤทัยในป่า นางจึงพูดกับตาโดยพระกาถาว่า ฯ นะเต พราหมะ กัจฉามิ นะที่อุทกะหาริ
 ยานุจิโยทะ ประภาสันติ ตะยาณนะ พราหมะณาติมา เม ตะวัง อะกะวา กัมมัง มา เม อุ
 ทะกะหะริ อะหัง อุทะกะมาหิสสัง หา โภติ กัปปิตา มะมาติมา หันติมาหิ กุโลชาตาเย ตะ
 วัง อุทะกะมาหริ เอวัง พราหมะณะ ชานาหิ นะ เต วนามิหัง มะเร สัจเจ เม ทาสัง ทาสิ รา
 นานะยัสสะสิ พราหมะณะ เอวัง พราหมะณะ ชานาหิ นะเต วนามิ สันติเกตินันตติ เม สัม
 ปะชานิราชะนะระณัญจะ พราหมะณิ กะโตะหัง ทาสัง ทาสิรา อะนะยิสามิ โภติยา อะ
 หะโภติ อุปติสสะมาโตติกะปิตา อะหุตติเอหิเต อะหัง ปักขิสสัง ยะถาเมวะจะนัง สุตัง เอส
 สะ เวสันตะโรราชา วังเเกาะสะตะ ปัพพะเต ตัง ตะวัง คันตะวา ยาปะสุทาสัง ทาสัญจะ
 พราหมะณิโสเต ทัสสะติยาปิโต ทาสังทาสัญจะ ชัตติโยติ เอเมวะ ตูวัง พราหมะ คันตะ
 วาวะ ปะชิโต สัจเจ เม ทาสัง ทาสสะสินานะยิสสะสิ พราหมะณะ เอวัง พราหมะณะ อะ
 รุญญะ ชานาหินะ เตวะนามิหัง มะเร อะมะนา ปันเต กิริสามิ ตันเต ทุกขัง ะรัสสะนิตติ
 นะภาเต อุตตูปุพเพ สุข ยะถา มัง ทุกขัง สิลัง กะตัง อะรัญญะหิ สิทธิรัง ปะมานะตันเต
 ทักกะกะวิสสะติ อะทัสสิเนนะ มัยหันเต ชินัสสะ ปะริเทวะโตกะ โย วังกาพะลิตาจะพะหุ
 โมสสันติ พราหมะณาติกะโต โส พราหมะโณ กะโต พราหมะณิ ยาวะ สานุโต อัททิตา
 กัมมะ เตะนะวา พราหมะณิ เอตัมมะ ปะวิปาเลยยัง เมกะโรหิตะวัง สัง กุโลสังกุลา นิจะ
 มะฐูปินทิกา สุกะตา โยสะตุกะตัณ พราหมะณิยา อะนียิสัง เมฐุนะกะอุโธธา สุขกะมาระ
 เก เต ตัง ปะริจิสสันติรัตตินทิวจะตันทิตาติ อิทัง สุตะวา พราหมะณะพันชะปะติ มุญจิ อุ
 ปาพะณัง ตะโต โส มันทะยิตะวา นะ ะริยัง กัตวา ปะทักขิณัง ปะกาม โส รุณณะมุโข
 พราหมะโณ สะหิปปุพพะโตสิระนินะกะระกะตัง ทาสัง มะเย สะนัง จะรุนตี โสตะ คันตะ
 วา อะวะปาปิเย ตะตาสุข สุขะมาตะตา กะหิเวสันตะโรราชา กะถัง มะเสมักกะติยัง โส
 ชะโน ตัง อะวัจจาสิเย ตะตา สัง สุขะมาตะตา คุมเหหิ พราหมะ ปักกะโต อะตะทา เนนะ
 ชัตติโย ปัพพาชิโต สะการะถาวังเเกาะสะติ ปุพพะเต คุมเหหิ พราหมะ ปะกะโต อะตะ
 ทานะนะ ชัตติโย อะทาย ปุตตะทาร์ญจะ วังเเก ะสะติ ปัพพะเต พราหมะโม ฯ ว่าดูกรตา

พราหมณ์เอ๋ย เวสสันดร ๑ ฉันได้ยินว่ามีพระมหากษัตริราชหนึ่งพระองค์ ทรงพระนามว่า พระบาทศรีเวสสันดร ครองพระนครใหญ่ กษัตริย์ทั้งหลาย ก็มาเยี่ยมเยือนถวายบังคมทุกวัน ปกติพระองค์มีพระราชหฤทัยดี ประกอบด้วยใจศรัทธาเมตตากรุณาแก่ผู้เป็นยากยากจนที่มาพึ่งพาอาศัยบารมีของพระองค์ ๑ ย่าจะสูง๑ จะขออะไรพระองค์ก็ให้ตามความประสงค์ความปรารถนา พระองค์ทรงศรัทธาพระราชทานไม่เคยทอดทิ้งพระราชทานกระทั่งช้างเผือกทรงให้แก่พราหมณ์โดยไม่คิดเสียดาย ตาพราหมณ์เอ๋ยเขาจึงไล่พระองค์ ไม่อยากให้พระองค์อยู่ในพระนคร๑ ปีพพาเชลี๑ เขาจับไล่พระองค์ให้ออกจากนคร เขตตะบูลี พระองค์จึงได้นำเอาพระอัครมเหสีตามด้วยพระราชบุตร ไปอยู่ที่พนมวงกตคีรี หากว่าตาชีตามไปขอ เข้าใจว่าพระองค์ทรงพระราชทานให้แน่นอน ครั้นชุกพราหมณ์ได้ฟังคำพูดของภริยาบอกอย่างนั้นแล้ว หากจะอยู่นิ่งเฉยก็ไม่ได้ หากจะคัดค้านก็กลัวเมียคำว่า จึงค่อยๆ คิดอย่างรอบคอบว่า ๑ ชะโน๑ โอว่าตอนนี้ ตาก็แก่ชราแล้ว๑ ทูพะละโล๑ อมิตตะดาที่รักของตาเอ๋ย ตาทั้งสองข้างก็มีผด หูทั้งสองข้างก็หนวก โรคในตาก็มีมากมาย เดี่ยวก็ไข้ตัวร้อน เดี่ยวก็ไข้ตัวหนาว ได้เดินขอทานเขาไปวันๆ มือเท้าก็แทบไม่มีแรงจะปีนจะป่ายเดินไม่รวดเร็วเช่นแต่ก่อน ๑ ทิโมจัตตา๑ ทางที่ไปก็ไกลมาก มีแต่เนินเขา ก้อนกรวดก้อนหินขรุขระ ก้าวเดินไม่ได้เลย หากว่าเจอกับสัตว์ป่าดุร้าย ก็จะวายชีวาโดยเปล่าประโยชน์ ส่วนตัวนางเองก็ตกเป็นแม่ม่าย ๑ มา รัมมะโน๑ อมิตตะดาเอ๋ย นางอย่ามีทุกข์โศกใดๆเลย ๑ มา กะปีตา๑ เหล่านี้เป็นธุระของตาเองที่จะไปหามาเลี้ยงนาง ทางด้าน นางอมิตตะดาได้ฟังคำตาสุขกพูดอ่อนน้อมไม่อยากไปโดยหาข้ออ้างว่าหนทางนั้นมันไกลธุระกันดาร ก็ตอบไปว่า นางรู้ว่าการเดินทางนั้นไกลมาก นางจึงได้อธิบายพูดเปรียบเทียบให้ผิวของนางฟัง ๑ ยะทา ลัง คามัง๑ เหมือนนายพลที่ดีแต่ปาก ทั้งที่ใจเสาะใจกลัว แต่ที่ยวบอกคนอื่นว่า ตัวไม่เคยกลัวตาย เมื่อถูกส่งไปรบ ก็ให้แต่คนอื่นไปก่อน พอแต่พลทหารไปหมดแล้วทำเป็นเองเก่งกาจ เพื่อให้คนอื่นว่าตัวเองเป็นทหารที่มีความกล้า อุปมาก็เหมือนตาสุขกนี่เอง ยังไม่ออกจากบ้านก็บ่นแล้ว ยังไม่ทันลงจากบันไดก็พูดว่าทางโน้นไกลเหมือนเช่นนั้นแล๑ อะสุกุดดัง๑ หากเป็นเช่นนั้นในช่วงตรุษสงกรานต์ ฉันจะมวยผม นุ่งห่มสไบ ทัดดอกไม้วี ไปพูดคุยกับหนุ่มๆ ให้สบายใจ ตาจะได้นั่งเป็นทุกข์จนขาดใจตายไปเอง ๑ ตาพราหมณ์เอ๋ย หากว่าท่านไปหาทาสทาสี คนใช้หญิง คนใช้ชายมารับใช้ฉันแล้ว พราหมณ์เอ๋ย ฉันจะอยู่ทำงาน รอท่านอยู่ที่บ้าน ปิดรั้วบ้านไม่ให้ใครเข้ามาดูถูก ตาชีเอ๋ย ตาเองก็จะได้สบายใจ อย่าเป็นห่วงกังวลเรื่องที่บ้านเลย ๑ ภิกษะเว๑ ข้าแต่พระสงฆ์ผู้ทรงศีลสมาธิปัญญา

ส่วนดาพราหมณ์ได้ยื่นคำที่นางพูดด้วยความมาตุกรรมกามตัณหา ฯ โส ณะโต ฯ เมื่อได้
 ยินภริยาพูดจะนั้นแล้วใจนั้นก็ไม่ได้เกิดความกลัวอันตรายใดๆแล้วก็พูดว่า นางเอ๋ยตาจะไป
 และจะไม่กลัวอะไรระหว่างทางอีกแล้ว ฯ ปาณะยะกะโรหิ ฯ เจ้าจงจัดหาเสบียงใส่ย่ามให้
 ดาหน้อย ตาจะเอาไปบริโภคระหว่างทาง ทั้งข้าวตาก ทั้งเกลือ ปลา ร้า พริกไทย พริก นาง
 จงตำใส่กล่อ่งให้ดาอย่างพร้อมสรรพด้วย ฯ สุกะโลสุกะลานิจจะ ฯ ทั้งเม็ดงา ฯ ลัตตะธา
 ตัญจะ ฯ ทั้งข้าวตากก้อน ข้าวตากผง ก็จงจัดแจงให้ดา เพราะดาไม่ได้ไปทางใกล้จึงจะได้
 กลับมาเร็ว ฯ รัตตินทิวะปะตันติกา ฯ หากว่าจะนับเป็นเดือนหรือปีนั้นก็ว่าเร็ว ไม่รู้จะ
 บรรยายบอกอย่างไรจะบอกด้วยระยะทางก็เหมือนกับคนไปศึก เพราะฉะนั้นนางคงจะ
 ลำบากใจ ส่วนนางอมิตตดาได้ยื่นว่าซุชกจะรีบไปนางก็คิดเตรียมของอย่างสับสน่วนวย
 ง่ายซื้อของที่ตลาดประคูดซื้อของไปจัดงานแต่ง นางตระเตรียมทุกอย่างใส่ตลับเล็กๆเก็บ
 ไว้ใส่ย่ามให้ดาซุชกเอาไปกินระหว่างทางที่ไปหาพระบาทศรีเวสตันครนั้นเอง ฯ ปะชะ
 ยะระเทตะวา ฯ นางจัดเก็บของ ฯ โส ซุชะโก ฯ ส่วนซุชกพดุมอาจารย์ก็เป็นกังวลในใจ
 เกี่ยวกับอมิตตดาอยู่ตลอดเวลา แล้วก็พูดว่า โอ...ดาเป็นห่วงเจ้ามากเหลือเกินเพราะดาไป
 ก็นานปี ภายในบ้านก็ไม่มีผู้ชายอยู่เลย แล้วดาพราหมณ์ก็เดินไปเดินมาสำรวจตรวจตรา
 ในชานเรือน ฯ ตะยะกะพะลัทธิ ฯ มองผนังเรือนก็ผุ ประตูบ้านพัง หลังคาบ้านก็คร่ำครว
 เหมือนว่าคนเขาวางดินทับ ฯ จิริงกัตตะวา ฯ ซุชกเดินสำรวจอย่างช้าๆ ฯ ธาระสะ กัตตะ
 วา ฯ ซ่อมแซมบันไดบ้าน จัดการรั้วรอบ ออกไปตักน้ำมาไว้ให้นางได้ดื่มให้อาบ ฯ ปะ
 ริตตะวา ฯ เต็มทั้งไหทั้งโอ่งจนล้นถึงปาก ฯ โอวันติตะวา ฯ แล้วสั่งสอนอมิตตดาภริยาที่รัก
 ฯ ยา วัตตะมานา ฯ ว่าอมิตตดาที่รักของดาเจ้าจงฟังคำของดาให้ดี ถ้าหากปราศจากตานับ
 จากวันนี้ ฯ อะปะมะตะ ฯ เจ้าจงอย่าประมาท ต้องระมัดระวังรักษาตัวเองให้ดี ดาเกรงจะ
 มีภัยมาถึงตัวด้วยตัวไม่ได้อยู่ใกล้ เกรงว่าใครเขาจะถูก จงอย่าเดินไปเที่ยวเล่นบ้านคนอื่น
 หรือตามที่สาธารณะ เพราะเป็นสิ่งไม่ดี ใครเขาจะนิทาได้ เจ้าจงอยู่แต่ในบ้าน ขยันทำ
 มาหากิน รอจนถึงเวลาผิวกลับมา ซุชกทุกข์โศกอาลัยอาวรณ์ในตัวของอมิตตดาค่อยๆลูป
 หลังและสั่งสอน เสร็จสรรพไม่นานก็ยกเสบียงใส่ย่ามว่าไม่เท่า ฯ ปะทักขินัง กัตตะวา ฯ
 จากนั้นก็เดินประทัภยิณนางอมิตตดาสามรอบ ฯ นะ เตหิ ฯ คร่ำครวญตลอดเวลา ฯ
 อัสสะปะเนหิ ฯ น้ำตาก็ไหลไม่หยุดด้วยเป็นทุกข์ ฯ ปะกามิ ฯ ไม่นานก็เดินไปจากที่อยู่
 ลำเนาสถานนั้นเลย ฯ ภิกขะเว ฯ อันว่าสงฆ์ผู้กลัวภัยในวัฏสงสาร ฯ โส พราหมะโณ ฯ
 ส่วนดาซุชกนั้นก็สะพายย่ามเดินทางไปเรื่อยๆจนล่วงถึงเขตนครเชตุครราชสถาน เห็น
 ผู้คนนั่งอยู่ริมถนนจึงเข้าไปถามว่า พระบาทศรีเวสตันครกษัตริย์วงศ์ พระองค์ประทับ

อยู่สถานที่แห่งใด ท่านทั้งหลายจงบอกเราในคราวนี้ด้วยเถิดฯ นะคะระวาสิโน ฯ เมื่อผู้คน
ได้ฟังคำถามของดาชีเกี่ยวกับพระบาทศรีเวสสันดรบรรพชิตศัตรว์พวกเขาก็มีใจโกรธกับ
ดาพราหมณ์ คำว่าสารพัด เอ...ดาพราหมณ์พวกนี้มันมีแต่จะมาเบียดเบียนพระองค์ ไม่
รู้จักทำมาหากินค้าขายก็ไม่มี เป็น อยากได้อะไรมันสักแต่ว่ามาขอให้ได้ตามใจปรารถนา
ส่วนพระองค์นั้นก็พระราชนาผ้าไหมแพร พรหมกาสา สไบผ้าให้พวกมันทั้งหลาย
เรื่อย ๆ แต่พวกมันก็ไม่เคยอิ่ม พระราชนาจนพระองค์ไม่เหลือสิ่งใด ทั้งช้างประจักษ์นาค
เสนที่เป็นสิ่งมงคลก็ขอ จนเป็นเหตุให้ราษฎรโกรธหมดทั้งนคร ร้อนจนถึงพระบิดากริ้ว
โกรธขับไล่พระองค์จากพระนคร เห็นแต่มาขอไม่มีเห็นใจหรือปรานีพระองค์บ้างเลย
เมื่อรู้ว่าพระองค์ก็ไม่เคยทรงลึงเลพระราชนาหุทัยที่จะให้ก็ยังตามไปขอตังรถทรงและม้า
พราหมณ์พวกนี้มันจิตใจชั่วช้า มาเถิดมาช่วยกันจับมันมาฆ่าให้ตายแผ่นดินเราจะได้สงบ
ขึ้นฯ เสนะทันทาหิตตา ฯ บ้างว่าไม่ได้ดี บ้างก็ปาด้วยก้อนดินก้อนหิน ชูชกตกใจก็
รีบวิ่งเข้าป่าไปด้วยความเหนื่อยหอบ เส้นเอ็นก็แทบพลิก กาลนั้นเทวดาก็ได้ดลใจให้ดา
ชูชกวิ่งหนีไปยังทิศทางที่จะไปสู่เขาวงกตนั้นเองฯ ภิษะเวฯ อันว่าพระสงฆ์ผู้เห็นภัย
ในวัฏ ฯ โส ชูชะโกฯ ส่วนดาชูชกพราหมณ์ที่น่าสงสารเดินเข้าไปในไพรพดุกด้วย
อาการเศร้าสร้อยและน่าอนาถฯ กามะภิษะมา ฯ เพราะค้นหา จึงทำให้ดาชูชกต้องถือ
เกทเป็นดาชี มาดกระกำลำบากเช่นนี้ฯ เวละวัง ทันทัง ฯ มือถือไม้เท้า สะพายย่ามโยกมา
โยกมา เหมือนถูกคนล้อเล่น ดาชูชกรู้สึกเจ็บใจมากฯ จาริสิ พระหารัญญ์ ฯ แกลเดินไป
ด้วยท่าทางลุกลี้ลุกลนเข้าไปในป่าใหญ่ผ่านภูเขาลูกเล็กชอกใหญ่ ข้ามลำธาร ห้วย
หนอง คลอง บึง ผ่านทุ่งหญ้าคาผ่านป่าไผ่ทั้งออกแถมกันจนรक्तिบ ชูชกก็พยายาม
เบียดเสียดตัวเองให้ผ่านไปให้ได้โดยลำพัง แกลเกรงกลัวภัยอันตรายรอบด้าน พลา
งสาขาคาก็สำรวจรอบๆ ตัวมองหน้ามองหลังมองซ้ายมองขวาตลอดเวลา ฯ อดตันติปัญญูเส
วิลังฯ เกรงจะปะทะกับเสือ ช้าง ควายป่า กระตัง สิงห์ อยู่เต็มทั้งป่า ชูชกหวาดกลัว
บรรดาสัตว์ป่า พยายามออกจากป่าหนามทุ่งหญ้าคาด้วยความยากลำบาก ฯ โกกามัง ริวาริ
ยัง ฯ ชูชกเดินทางไปเรื่อยๆ จนไปพบกับหมาของนายเจตบุตร พวกมันวิ่งตรงมาหาและ
ล้อมดาชูชกไว้ ส่วนดาชูชกนั้นก็หวาดกลัวจนร้องตะโกนว่า จแกล...จแกล... ส่วนหมาที่
ยังคือไล่เห่า ดาชูชกตกใจวิ่งหนีอย่างรวดเร็ว มือถือไม้เท้ายกขึ้นมาป้องกันตนเอง
พยายามตะเกียกตะกายขึ้นต้นไม้ ปากก็ตะโกนร้องหาพระบาทศรีเวสสันดรบรร
พชิตศัตรว์ บทสวดพระคาถาดังนี้ ฯ โส โปทิตโต พราหมะณียา พราหมะโณ กามิตะทิมมา
อะอายันตัง ปะชิวะสิวัง วะเนญจะลมิคากิโณชะตะตะปิเนสิเววัง อะทายะเวละวัง ทันทัง

อดิหุตัง กะมันทะลัง โสจาริสิ พระหารัญญัง ยัตตะอะโสสิกาปะทัง ตะปะวิณะพระ
 หารัญญัง โกกา นัง ปะริวายัง วิกันทัง โส วิปะนะโต ทูเร มัณฐา อัปปกามิตะโต โส พราห
 มะโณ คันตะวา โภตตะลุตโธ อะสัณฺณูโต วังกะตะโส หาระเนนะ โต สุนเขหิ ปะริวาริโต
 รุกขสัมมัญจะ นิโนวะ อีมา คาคา อะภาสสะปาติ โกราะปะปุตติเนสัตตัง อะยันตุ มะมะ ราหิ
 ตัง ภะเย เขมัสสะ ทาทารัง โก เมเวสันตะระวิทฺธิยาจัตตัง ปุตติทาสิ ภูตานัง ะระระนิวั
 ะรันทะปะมัง มะหาราชะโก เมเวสันตะระวิทฺธิยาจัตตัง ตัตติปาลิวันตินัง ะสา อุทะรุ
 ปะมัง มะหาราชะโก โก เม เวสันตะรัง กัลยาณคิณฺฐะสุปิวังสิตะกัมมะโนรัมมัง มุนทะริเกหิ
 สัณฺณะนัง ยุตฺตัญจักกะเร นุนาระมาธุ มะมัง มะหาราชะโก โก เม เวสันตะรัง วิทฺธินิโครธะวะ
 ประสัณฺฐะวะปฺปญฺเฐ ชาตัง สิตตะนายัง มะโนรัมมัง สันตานัง ะสะเมนตานัง ปะภูค
 กะหัง ตะรุปะมัง มะหาราชะโก โก เม เวสันตะรัง วิทฺธินิโครธัง ะปฺปญฺเฐ ชาตัง สิตตะนายัง
 มะโนรัมมัง สันตานัง ะสะเมนตานัง กิลันตานัง ปะภูคกะหัง ตะรุปะมัง มะหาราชะโก
 เมเวสันตะรัง วิทฺธิ อะมุวียะปฺปญฺเฐชาตัง สัตตะปะยัง มะโนรัมมัง สันตานัง ปะภูคกะหัง
 ตะรุปะมัง มะหาราชะโก เมเวสันตะรัง วิทฺธิมมัง วียะปฺปญฺเฐ ชาตะสัตตะฉายัง มะโนรัมมัง
 สันตานัง ปะภูคกะหัง ตะรุปะมัง มะหาราชะโก โก เม เวสันตะรัง วิทฺธิ เหวัญจเมวิละปุต
 ปะวิณฺฐัสสะ พระหาเวเน อะหัง ชานันติ โส ชะนะเย ปะมุคตา ยะโส เอกราชาย์ปัสสะเว
 ปญฺญัง อะนัปปะกนติตา สะเถโต ปญฺญิโสสิ อะรัญญะ ลัททะโก จะโร ตุมเหหิ พราหเม ปะ
 กะโต อะติชานะนะ อะหัง ชัตติโย ปญฺจะโตสะการะ วังเกวัสสะติ ปุพพะเต ตุมเหหิ พราห
 โมปะกะโต อะติชานะนะ ชัตติโย อะทายะปิตติชารัญจะ วังเกวัสสะติ ปุพพะเต อะกิปุการิ
 ทุมโจรัฏฐาริระนะมาตตะโต ราชะปุตตังสะเวสันโตมะโก มะฉะมิโวทะเกกัสสัตตะ ยายัง
 นะสามิ ชีวิตัง อญฺญะพราหมะณะทะมาเยเตมะยะนุโณสะโรปาสะติ โลหิตัง สะโร เต
 วิชิตตะวา ตะหะทะยัง เฉตะวา สัพพันชะนะป็นทะลัง กุณฺณยะชิสามิ ตุยหัง มะเสนะปะ
 เทนะ ปญฺเฐ ลังเก ะนะ พราหมะณะ อะหุตตะปิกกะเห สามิ เฉตะวา ตะหะยัง ตะวะ ตะ
 เมสะยะ อะสะหุตตัง ตะมะเสนะ พราหมะณะทะปะชะรา ปุตตัสสะ ตะกะริยัง ปุเต ปุเนส
 สะสะติ อะวัชโณ พราหมะโณ ทุตโต เจตตะมุคตะสุโณหิเม ตัสมา ทุตตัง นะมานันติ เอ
 สะ รัมโม สะนันติโน นิชิตาสิระโย สัพเพปิตานัง ตะละปิฉัตติมาจะทูปพะลา ตัสสะ
 อะธิดา จะชะนิญฺญิยะเร เต สาหัง จะหิโต ทุตโต เจตตะปุตตะสุโณหิ เม ราชะปุตตังนะยะ
 สามิ ยะทิ ชานาสิ สังสะเมติ ปะยะสะเมปิโย ทุตโต ปะนุปุตะตะทาเมเตตัพพะมะฐุง
 โฉตัมพัง มิตตะสันทัญจะ พราหมะณะ ตัญจะเต เทสะสะมะชิสสะยะตะสะมะติกามะ

ทะโตะโกจะตะโล ๑ ว่าโอ...จะมีผู้ใดบ้างหนอรู้อ่าวเกี่ยวกับที่อยู่อาศรมของพระบรม
 นาถพระบาทศรีเวสสันดรบรรพชิตสัตว์ พระองค์ได้ทรงมาผนวชเป็นฤๅษี ๑ ชายันตุฯ
 พระองค์ทรงชนะความตระหนี่ซึ่งเป็นบ่วงแห่งมารผูกมัดพระองค์ไม่ให้บรรลุถึงพระ
 นิพพาน พระผู้มีพระราชนิพพานให้แต่ความสุขไม่ทำให้ทุกข์แก่มวลมนุษย์ทั้งหลาย บัดนี้
 พระองค์เสด็จไปประทับอยู่สถานใดหนอ ชูชกร้องให้เสรีโสกอาลัยอาวรณ์ บพิตร
 เอ๋ย...กาลนั้นได้ยินว่ามีผู้รักษาประตูป่าคนหนึ่งนามว่าเจตตบุตร รับคำสั่งมาให้มีหน้าที่
 เป็นยามรักษาประตูป่า เป็นคนเก่งด้านการยิงศรธนู มีหน้าที่ปิดกั้นมิให้ผู้คนล่วงเข้าไป
 ในป่าใหญ่ ครั้นได้ยินเสียงร้องไห้โอดครวญดังมาและเสียงหมาที่เห่ากรรโชก เจตตบุตร
 ก็รีบลุกลงไปจับธนูเล็งไปยังเป้าหมายทันที แต่กลับเห็นเป็นพราหมณ์เฒ่าเกาะอยู่บนต้นไม้
 ครั้นเห็นเป็นพราหมณ์ก็พุดขึ้น โอ...นี่ถือว่าเป็นสัตว์ร้ายที่โหดที่แท้ก็พราหมณ์นี่เอง เหตุ
 ไฉนท่านจึงมาร้องไห้คร่ำครวญถึงพระเวสสันดรบรรพชิตสัตว์เช่นนี้ ถ้าจะให้ฉันคิดก็คง
 จะมาเพื่อขอร้องให้คร่ำครวญถึงพระเวสสันดรบรรพชิตสัตว์เช่นนี้ ถ้าจะให้ฉันคิดก็คง
 แล้ว ๑ ฤๅษะระนาถ ๑ ทั้งข้างทรงปัจฉินาคเคนพวกเจ้าก็ขอเอาไป รถทรงพระที่นั่งก็
 ขอเอาไป เสื้อผ้าอาภรณ์ก็ขอเอาไปโดยไม่คิด เหตุก็เพราะต้นหาคือความโลภนั่นเอง ๑
 กะเวสันโตฯ ตอนนี้ก็มาเฝ้าพระนามเรียกหาพระองค์อีกครั้ง โอพราหมณ์อัปลักษณ์
 อัปรีห์เหมือนปิกนิก คือคนยก ๑ปะทะเวทะโกฯ ขามได้เจอะปลาในบึงยามแล้ง ก็จะมา
 จับบริโภคมิให้เหลือ เจ้ามันมิใช่มนุษย์แต่เป็นพวกอันธพาล โหดเหี้ยมคิดแต่จะมาทำร้าย
 พระองค์นั่นเอง นี่พราหมณ์เอ๋ย...อย่ามาร้องเรียกหาพระองค์เลย แคชีวิตเจ้าก็จะต้อง
 ธนูให้ถูกหน้าอกจนทะลุทะลวงออกมา ภูจะเลื้อยเอาเลือด ผ่าอกแล้วล้างเอาตับและ
 น้ำดีมาบูชาพาลีการ ส่วนหัวภูจะตัดคอถวายเทพดาเทวรักษ์ ผู้นั่งรักษาประตูป่า พราหมณ์
 แก่จัญไร ก็คงจะตายด้วยฝีมือภูไม่พ้นเลย ๑โธ ชูชะโกฯ อันว่าชูชกพราหมณ์ เมื่อได้ยิน
 คำพูดของเจตตบุตรพุดข่มขู่เช่นนั้นแล้ว ก็กลัวตัวสั่นเหมือนไม่มีวิญญาณในร่าง พยายาม
 พุดจาด้วยอาการปากสั่น อธิบายให้เจตตบุตรพรานป่าฟังว่า เจ้าเจตตบุตรหลานรักเอ๋ย เมื่อ
 นี้ที่หลานพุดว่า ยิงๆนั้น หลานจะยิงใครหรือ พรานเจตตบุตรตอบว่ากูมีใครเป็นเพื่อนอยู่
 กลางป่าหรือ ใครมามากกว่ากับภูก็จะยิงคนนั้นแหละ เห็นแต่ว่ามีธนูก็จะยิงเลยอย่าง
 ง่ายดายหรือ หลานรักเอ๋ย...อย่าฟังยิง จะว่าตามาขอพระราชทานสิ่งของจากพระองค์นั้น
 หาใช่ไม ๑ อะวะชัสสะ พราหมะโณ ๑ ข้าแต่พรานเอ๋ย ข้านี้เกิดในตระกูลพราหมณ์อัน
 ประเสริฐ มิได้มูสา มีหน้าที่คอยคิดการพระราชพิธีตามพระวินัย(ประเพณี)แต่เดิมมา ข้า
 รับหน้าที่สั่งสอนศิลปศาสตร์ทั้งพุทธและไสยแก่บรรดาราชบุตร มาบัดนี้พระบาทศรีสัตย

ชัยพระบิดาทรงพระประจักษ์และทรงทุกข์ในพระราชหฤทัยเป็นที่ยิ่ง ช่วงนี้พระองค์ทรงพระจินดานึกคิดถึงทั้งสองพระองค์จึงมีพระราชโองการให้ข้ามาอาราธนาพระองค์ให้เข้าไปปกครองโยธาเสนามนตรีทั้งหลาย ครวแล้วหรือที่เจ้าจึงจะมาเฝ้าเรา หากเป็นเช่นนั้น ก็จะมีคามคิดถึง ๒ ประการ ประการแรกข้านำพระราชสาส์นไม่กลัวพระราชอาญาหรือ ประการหลังตัวข้านี้ก็เป็นคนในตระกูลพราหมณ์ ถ้าหากคนจะพิฆาตราษฎ์ก็ตามใจ หรือว่าจะฆ่าชีพราหมณ์คงจะไม่ถูกต้องตามโบราณราชประเพณีฯ **เจตตะปุตโตฯ** อันว่า เจตบุตรพรานปาได้ยินเช่นนั้นก็กล่าวว่า ท่านถือพระราชสาส์นมาอาราธนาพระบาทศรีเวสสันดรโพธิสัตว์ไปครองราชย์สมบัตินาบุรีชัยเขตจริง ๑ **โสมนุปะโตฯ** ก็มีความยินดีมาก ๑ **สุนะเข พันธิตะวา ๑** จึงพูดว่า...ขอบใจนะท่านพราหมณ์ ถ้าอย่างนั้นแล้ว พราหมณ์จงลงมาโดยเร็ว พราหมณ์ฟังแล้วว่า สหายรักเอ๋ยข้าจะลงได้อย่างไรได้ หากสหายรักจะกรุณาถึงจับหมาพวกนั้นไว้ก่อน จากนั้นเจตบุตรก็ค่อยๆ จับบรรดาหมาเหล่านั้น เจตบุตรจึงพูดว่า นี่ตาพราหมณ์ฉันจับพวกหมาให้แล้วเหตุใดจึงไม่ยอมลงมาอีก ตาซุชกจึงพูดว่าสหายรักเอ๋ย ขอสหายรักจงเอาข้าลงด้วย พรานเจตบุตรจึงพูดว่า แหมๆ กล้าพูดใช้ให้ฉันช่วยหรือ ตอนท่านขึ้นไปมีใครช่วยยกท่านขึ้นไปละ ตาพราหมณ์พูดว่า สหายรักเอ๋ย ก็ตอนนั้นฉันกลัวภัยจะถึงตัวก็พยายามตะเกียกตะกายขึ้นมาให้ได้รอดชีวิตก่อน แต่ตอนนี้ฉันลงเองไม่ได้ พรานเจตบุตรจับหมาพวกนั้นไว้แล้วก็ตัดไม้วางเป็นสะพานให้ตาซุชกจับเดินกลับลงมาจากต้นไม้ได้ ๑ **นิสสิทิตะวาฯ** แล้วให้นั่งบนใบไม้ที่ปูไว้ แล้วให้บริโภคอาหารอย่างอิมหนา ๑ **ปะติสิฏฐะนิกะโรนโตฯ** เจตบุตรพรานปาพูดว่า ที่เราพูดข่มขู่เช่นนั้นให้ถือว่าเหมือนเป็นสุจริตวาจา เพราะคิดว่าตาซุชมาขอทาน ฉันจึงโกรธมิได้มีเจตนาเช่นนั้นขอท่านตาโปรดอภัยโทษให้ฉันสักครั้ง ไม่มีอาหารฉันก็จะหาให้เอาไปตามกำลัง ๑ **ปะทะโน ตุมพะ ๑** ทั้งน้ำผึ้งฤดูร้อน ซึ่งมีรสชาติอันประเสริฐ ๑ **มัตตะสันทัญจะ ๑** ทั้งปลาปิ้งก็เอาเก็บไว้เพื่อเป็นโอสถอันอุดมในวันข้างหน้า แล้วเจตบุตรพรานจัดสิ่งของให้ซุชกพราหมณ์ ๑ **ยัตตะอะสัมโม ๑** แล้วแจ้งว่าอาศรมบรมพระเวสสันดรโพธิสัตว์นั้นพระองค์ทรงสร้างพุทธโพธิญาณบารมีอยู่ในป่าโรฐาน เราจึงบอกให้เจ้าหาพระองค์ ณ ที่นั่นเลฯ **ซุชะกะปัพพัง นิญฐิตัง ๑** บพิตรเอ๋ย...อาตมาภาพได้แสดงพระธรรมวิเศษเทศนาพระมหาชาติ ถิ่นที่ซุชก ภาคที่ ๕ ประกอบด้วย ๘๕ พระคาถา ก็จึงเป็นปัจจัยในทานทายกทายิกา อุบาสกอุบาสิกา **นิญฐิตา** ก็จบด้วยบริบูรณ์สมควรแก่เวลานี้ เอวัง มีประการฉะนี้แล ๑

នៃព្រះមហាវេសន្តរជាជិត

កាន្តមេឃ្យត្រី

កាណ្ឌី ៩

ព្រះគាថា ៩០ ព្រះគាថា

ទេវបុត្តត្ថាប្បិមតនិមិត្តអក្ខរា ម្យជាវាជស្សីម្យជាខ្លាហង្គមម្យជាខ្លាហ
 តំម្យោង ឱ្យទោចន្ត្រាព្វគ្រាបសាទ្វាចដ្ឋងសំម្ពេចវាជមេត្រី ប្រាជស្សីឯង
 ទោចយសំរៀងស្រក្កក្រងដ្ឋង សំម្ពេចវាជមេត្រីនួចតើរមតកាណអារាស្រម
 ប្បនំនោះតំប្បឱ្យនាងចូលមតក្សិវិច្ឆ័យបាណស្សី ឱ្យក្សក្កន្តតំចំចិត្តទោចហៀ
 សន្សឹមស្សីក្តាយើងមើលអារាជ្យាស្រៀងតំម្លើវិស្សាហ្មាបន្តិះត្រិះនោះទោត្រា
 ហៀសន្សឹមអ្កតផងឡាប្រាប្រាសដ្ឋងនាងមេត្រីទោចកានំអារាស្រមប្បន
 តេរ្យនួចពន្លឺហាព្រះចន្ទរំហោងម្យ ។ សោតហៀទេវបុត្តត្ថាប្បិមយ្យេច្ឆរអ្កត
 អក្ខរាសំម្ពេចវាជមេត្រីផងឱ្យរួចទោចកលយលអារាស្រមប្បនបំប្រើហា វិស្ស
 ព្រះប្ប ចេសន្តរំហោង។ គមត្ថំបកាសេន្តោសក្កាអហា ។ ព្រះស្រីសារ
 ពេជ្ជកាព្វាន ស្តេចនិម្មលនួចសារកាថាគូច្នេះ ។ មិទិបិខោទេវីអាជះម
 យាទសម្បិទោទិទោសកាលសេចក្តីហេត្វាគមាសិតិ។ ហៀតិភ្លឺព្រះក្ខតា
 ឆ្ពោះ តួចសំម្ពេចវាជមេត្រីសមាភិបាលស្រីស្រីយ័ម្ពអំក្លាងនាងថា ឱ
 អញ្ជើយលនិមិត្ត សព្វអារាត្រកនាតល្អងរាត្រីនោះមិញ ហេតុបុត្តហោង
 អញ្ជើមតប្រការទុក្ខ គូច្នេះ តួរណាឱអញ្ជើ និងសច្ចាតតសន្សឹមបែរ
 ផ្លែហាឈើហាតំប្បឱ្យម្យ ឯណាតួនិចន្តរំទោចចិញ្ចិមអ្កតតំប្បឱ្យបរិកោត
 ត្នាប្បនែរ ឥល្លឡើឱ វិច្ឆ ្យនែរហៀយលឥស្ឋារប្រតដ្ឋតួច្នេះឯណា
 ប្រតិកតំម្ពតំប្រះអំព្វវិច្ឆម្យ សោតតញ្ជើហាសព្រែកប្រេតត្រៀសអំព្វស្នា
 ប្រែឯត្រេតតួចសោតសិច តួរត្នាំ ប្រែឯត្រេតត្នាំមសិចតួរតំប្រេត ម្យសោត
 ប្រែត្រើឈើផ្លែហាគេចនោះតួចប្រែហាខ្វែហាជាមាណប្រើនិញម្យ ្យសោតប្រែ
 តំម្ពងផងឡាប្រាប្រាសដ្ឋងនាងមេត្រីទោចកានំអារាស្រមប្បន
 នួចបាណនិញហោងនិចថាឱផ្លែហាឡាប្រាប្រាសដ្ឋងនាងមេត្រីទោចកានំអារាស្រមប្បន
 បាណស្សីព្រះអាទិត្យស្រឡប់តួចយ្មព្វព្វយលទិសឱតួចអញ្ជើតនែរហៀ
 នាអំព្វតំម្ពតអញ្ជើត មតត្រៀតលយលនិមិត្តតួច្នេះ ឥល្លឡើមតតេត
 និមិត្តអារាត្រកតំប្រាថាគេរាពិចារណាយលមាណគ្រងឥល្លឡើនិចតេតមាណ

ខ្លួនអញឯងឬម្យសោត និងតើមាននាគូនអញទាំងពីរ ឬម្យនិងតើ
 មាននាព្រះបាទស្រីចេសន្តៈ គូជាផ្ដី ្យស្យអញ ឥលូវឱក្ខន្ធអញគិត ្យ
 ្យនិងមិត្តនេះពុំឃ្លាតស្ងៀមសព្វអញ យល់នាយុព្វមិញនោះកលកេចម្លើយ ។
 គសាយលោក កាលម្ចី ។ ឱថ្ងៃ រសៀលក្ដាតហើយ គូអញនិងខំម
 សន្សំមែនដៃដៃហើយហង់ណា គំនិតនាំ ទោតកាលអាស្រ័យមុនព្យាថ្ងៃថ្ងៃ
 ឥលូវឱក្ខន្ធអញគិតនេះហើយរាជស្យាភិរ្យព្រះនោះមិញចាមតកិតក្រច
 ផ្លូវអញកែចនិងតើប្រកត្យមិញហោចឱ្យខ្លាចខ្លាចម្យោចប្រាព្វនូតសា
 ទ្វាទផ្លូវអោចសោតប្រាចមើលទោតសិចតែទិត រៀសគូអ្នកមិត្តទាំង
 ហ្មា ប្រាព្វថ្ងៃមិញ ឱអញ្យនិងនាំ ដៃដៃហើយហង់កន្លះកញ្ជីហ
 នេះនាំទោតផ្លូវឯណា ទោតកាលខ្យក្រទាំងមី ឱបុរសបរិភោគឥលូវ
 ឱក្ខន្ធអញគិតនេះហើយ នាព្រះបាទស្រីចេសន្តៈថា ខ្យក្រប្រសើរនេះ
 មិនប្រកែលប្រសព្វនូតទុក្ខសោតអ្វី ្យម្យសោតឥលូវនេះ យុព្វថ្ងៃនេះហើយ
 និងក្រមោចម្នាតឯងនូតសាមម្ភសាលាតំប្រាហនូតកែអាក្ខន្ធនិងក្លននូត
 ហោច រៀនចោតជាល្បីនោះខ្លាចកិត្យចេះស្យាម្ល៉យ អាហារ សំបុត្រនិង
 យំម្ភគារហើយអាក្ខន្ធលោម្ភបុរសហោច ឱក្ខន្ធអញគិត រោះក្លបនាច
 ត្រិស្ដាហជាត្រិចពោតពុំដូចក្លក្ល រំមើលកែចបោចកោះ ស្លនូតយំម្ភ
 ប្រសោះមតក្លអស្វរពេញហោច ឱឱព្រះបាទស្រីចេសន្តៈខ្យក្រ ប្រសើរដ្ឋ
 ហើយ គូសំបុត្រអង្គនិងជាទុក្ខច្រើននិងម្យត្រិស្ដាហនោះតំនិង បច្ចុប្បន្ន
 ព្រមកាតសាវត្រចើនកែលោម្ភនាចកណ្ដាគូជាត្រិចក្លបហោច កេត្តន
 បុគ្គកាមយុំ កម្មនាវាភិយាសាយសចេសនកាលេខិមិតាតអង្គ គូន
 អញ្យ ជាអ្នកតំប្រាហថ្ងៃ ល្ងាចក្លក្លណា សមនិងទុក្ខយំម្ភនូតអា
 ស្រម្ភមុនយេនហាចរួចមើលផ្លូវឬឱក្ខន្ធសំប្លែងម្យោច ម្យោចបំរើ
 កែចយល់ម្យហើយម្យស្រីនិងម្យថាអ្នកម្យោចយើងឃ្លាតច្បាស់តែទិត
 ចូរអ្នកម្យោចឱ្យយើងបរិភោគហោចឱក្ខន្ធអញគិតនេះហើយ រៀនម្យកណ្ដាស្រី

នួនការកាត់កាត់ហិកាតុកោណសោកាបិយាតក្នុងអង្គព្វហិកាតិកា
 ន្តាវិទាសបសកានុកេនេចាសតេសាទិសន្តិហត្ថថាវាចាវិលោសតនា
 នព្វាឱបាតោតេននិកាមេទានភាគិអយសោចសម្ពោបុព្វេ ។ ឱអស្រ័ម្ភ
 បុទនៃហើមតម្ភ ្រកោចយលចិលក្នុងមូមមិញតេហិតល្អេចម្តេច
 កំស្វាតំបាតំកំសប្បបាត្រិយបាត្រិយហត្ថិក្តែតលំប្រែតកាវោន្តចន្តចក្នុងប្រ
 តត្យនាចក្រចព្រះតន្ត្រីចថ្លែងតិលាព្វស្រេចហើយនាចតេចូលទោតកាតំ
 សំម្ភាតពោធិសត្វ នាចកាតតព្វិហសព្រែក្រលីតកំម្ភតំច្នះហើយល
 ពោធិសត្វព្រះអង្គស្ងៀមន្ទូចមិនយលព្រះរាជក្ខមារក្ខំពិរលើ ្រនាចក្រច
 ព្រះតន្ត្រីចតិលាព្វឡាថា ។ តិមិទំកុណ្ឌិត្តកោសិ ។ ថាបូពិតព្រះ
 គន្ធរាហធិប្បត្យស្រីសម្ភតិទេព្វមហារាជឱ្យត្រឡប់សើរឡើង ម្តេចលើកត្បូង
 ខ្ញុំមកកំបាត់ទោតឯណា តំព្រះអង្គស្ងៀមប្រថ្នើ ឱអ្វីត្បូងច្នះ ទិតតំ
 មិនស្គាលកកក្កតឱ្យ ត្រើងតំមិនតែលបន្តាតំកក្កតឱ្យ ឱស្បម្បតម្ភាតំតំមិន
 តែលតំនូមតកក្កតឱ្យកលម្ត ទិចរាត្រាត្បូងឱ្យផងតំមិនបាទ បាត់ក្បតំមិន
 តិចក្នុងតំមិនតិចលើកត្បូងទោតហើយនាតែមមិចប្រថ្នើ ្រក្នុងជាត្រេវិច
 ត្បូងច្នះតេហិតិចធ្វើហត្ថចម្តេចលើ ។ មាតាមេនុទានភា ។ បូពិតឱ្យត្រ
 ប្រសើរឡើងសត្វឯណាពារព្រំក្នុងខ្ញុំមកទោតជាចំណីអាហារតិច្នើម្បសោត
 លោកហោតសត្វត្រឡើយត្រេចបាបមេចជាលីនិចម្សេត្រស្តាហទោតជាចំ
 ណីអាហារបរិភោគតិច្នើ ឱព្រះលីចម្បឃ្យឃ្យអ្នកទោតឯណា ឱព្រះ
 អច្នើរ្យត្រីចក្ខុពិរមាតសំម្តេចនោះមូល មាតស្ទុនោះពិរោះ ព្រះអង្គឆ្ពោះ
 ព្រះហារត្រឡើយទោតជាព្រាហ្មណ៍ ទោតតំនូសំម្តេចព្រះព្រាហ្មណ៍វិញ
 ត្រីចក្ខុពិរោះខ្វល់ខ្វាយនិចល្បែចព្រះអង្គប្រហេស្បឱ្យចេញទោតលេចឯ
 ក្រោតបម្ភសាលាតិច្នើ ្រឱព្រះលីចក្ខុពិរោះម្បឃ្យឃ្យស្តាបម្តេចអាសារតត
 ការទេហោច ។ គតិចិត្តិយស្បសតប្បតិទាត្តយំបមយំព្រាហ្មបុតេនបសា
 ម្ភិតព្រាហ្មណភាសិ ។ ថាឱត្បូងអញនៃហើយ ប្រក្នុងអ្នកយកលំម្តេចក្នុង

ក្រាម្បងៗម្នាក់ៗចម្លងចេញមកព្រះហស្តវិញ្ញាណ ។ អង្គមហាសកោ
ត្តកលថាយនបតសោតជហាបេសាម្ពិទ្ធិចិន្តត្វា ឥមំគាថមាហា ។ ពោធិ
សត្វព្រះអង្គយលនាចមេត្រី សោតព្រះរាជបុត្រតូច្មោះតូចព្រះអង្គទ្រង់ពី
ចារណាថាឱនាចមេត្រីនេះហើយ សោតត្អូនម្តេចកល់ប្លែងអំឡាយ អែ
មើតូច្មោះយល់ជាស្តេចនេះនិចគេចខ្យល់ស្លាប់ហើយណា ថាមើលតូច្មោះតំ
អញ្ជាទិចស្រឡាតំប្រាមន្ទូចពាភិវង្សស្សប្រទូសបាទិចតំបាទនេះ កាល្មោះ
ព្រះអង្គពីចារណានូចប្រការអំឡាឆ្មោះហើយ តំបន្ទូលថាតូច្មោះ ។ នូនមិ
ទិវរាមហារាជបតិយស្សសិទិបាតោ គតាសិទិជ្ជាយមិទិសាយមាតំ
តាតិ ។ ថាទែនាចមេត្រីគោចស្វែងរកផ្លែហឺយឃើញណាហ្នឹងយូរថ្ងា
នេះទេព្វមកកល់ មើលសព្វគុណសៀលទំលាក់កល់នាចមកកល់មិញនេះ
តំកល់ច្រើនម្តេចលើតំបាត់ចោលតូចនិចផ្លូវ ៗនូចតូចព្រៃរាស្ត្រម្តាយនកាម
តែម្សាណាចព្វគិតបន់ល្អចហា នេនាចមេត្រីតូចព្រៃទូរទិសព្រៃប្រក
ព្រឹត្តរាណាគិតថាជាស្វាគមនាចេហទោចហាសិចតែហរុតច្រើនកើតកោត្តា
សព្វបរទេស្សាទូរយូរថ្ងាទូរថ្ងាទូរថ្ងាទូរថ្ងាទូរថ្ងាទូរថ្ងា កាលស្សកោរពាប
ពួនពីចរាស្រែ កោរសព្វសាលាព្រឹត្តាច្រើនព្រៃត្រពៃនិចរាស្រែនេះមើត
កោត្តាទូរគ្រឿងតំពាតំ គន្ធព្វគន្ធនំយក្សាយក្សិយនោះទូរព្រាតំរាតំត្ប
ផងគឺ ៗ ស្នើតតូចព្រឹត្តព្រៃរាមរោចមកនាតូចលោត្បប្រតិសព្វថ្ងៃ
ព្វល្អះមកផលតូចសល់លើស្បែក ឆ្ងាទូរព្រះព្រៃសរណគំម្តុនោះផងមើលតូច
ជាតូច្មោះតំអញ្ជាមិនស្រឡាស្រើ អញ្ជាមកគិតអាស្រ័យតូចតំតូចៗទូរពិ
គេចរាតំតូចតែគិតថាឱតូចអញ្ជើ ៗ យូរថ្ងាទែនហើយសំម្តុនិចយូរនិចឈឺឱ
ផ្លូវ ៗអញ្ជើ ៗសំម្តុកាតំនិចទន្ទិចគិតគេចរាម្តេចលើតំមកប្រហេស្សខ្លួនកល់
ប្លែងនេះ ឱទូរនេះទូរនោះកើតហរុតតែខ្សែក្រវាតម្តុនលើនូចនិចរាជសំម
ប័ក្រនោះក្រវាតមាតក្សេត្តាដ្ឋខ្លាចខ្លា ឥល្លច្នេះខ្លួននេះតូចជាអ្នកតំសត្ត
តូចតំតូច្មោះកើតក្រវាតម្តុនរាជណា ក្សេនិចក្សេត្តាដ្ឋខ្លាចអញ្ជាស្រើ ប្លែងហើយ

នាងទុក្ខនាងសោតត្អូននោះអប្បមាគូដោះហោង ។ គេត្អូនមាណស្សីទេ ។
 ឱព្រះលីង្គ្យឃ្មើម្បងមើលមើលព្វយល់លឿ ។ នាងមិនយល់ព្រះរាជបុត្រទ្វារ
 ពីរហើយ ។ នាងតើគេសោតតំលូងមានវិញ្ញាប័ន្យក្នុងនិច្ចប្រែប្រួលដូចជា
 ត្អូន ។ នាងក្រេចរតព្រះរាជបុត្រតំលូងក្នុងព្រៃសព្វដោះជ្រលងកោងក្តីម
 យូរៗកោងហើយមិនក្រហាយយល់ព្រះរាជបុត្រទ្វារពីរលឿហោង ។ ឥតិមហា
 សក្យសន្តិកេហិទេវិក្ខា ការការមេមតាតិសន្តិសញ្ញាយតប្បមាណស្សីនំ
 មាគ្គាគេតត្អូនយបតិគី ។ នាងក្រឡាបំបិលមតកាន់សំប្លាត់ពោធិសក្ខ
 យល់ព្រះអង្គក្នុងស្បែកមន្ទិមនិយល់ព្រះរាជបុត្រទ្វារពីរលឿ ហើយនាងទូល
 គន្លឹះថាប្ញពិតព្រះឥន្ទ្រាធិប្បតិ្យស្រីសម្មតិទេព្វមហារាជ្យ ឯណាត្អូនខ្ញុំម
 ទ្វារពីរត្រូវព្រះអង្គមិនបន្ទូលបើកព្រះឱស្សនិចខ្ញុំមឱ្យខ្ញុំមបានស្មើយន្ត្រោះ
 ហើយនាងលើកព្រះកក្កដាព្រះឱរាសន្តបំបិលក្នុងកោងលើហាត្រលា
 មហាប្រថុពីនោះហោង ។ គមត្ថំបកាសេន្តោសក្កាអហ ។ រឿនក៏ធម៌
 ឯណាត្អូនកាន់ប្រកដ្ឋបទព្រះបាទឱ្យយឯណាត្អូនកាន់ចេចច្បាស់ លុះព្រះបាទ
 ក្រាសហើយព្រះអង្គបន្ទូលនិចតិក្នុងទ្វារហ្លួងថាត្អូន ។ គមត្ថំបកាធិត្ថ
 នាតិសញ្ញាថអថនំវិទិត្យានអថនំឯកមព្រាថិ ។ ក៏ត្រឡប់ទៅនោះនាងមេត្រី
 ចរលាតឱក៏មប្រសើរនាងក្រេចរតព្រះរាជបុត្រតំលូងក្នុងព្រៃព្វយល់លឿ
 នាងក្រឡាបំបិលវិញ្ញាមតកាន់សំប្លាត់ពោធិសក្ខនាងយល់ព្រះអង្គស្បែកព្វ
 បើកព្រះឱសបន្ទូលចារចានិចនាងលឿហើយនាងលើកព្រះកក្កដាឱរាស
 សព្វក្នុងកោងលើហាត្រលាមហាប្រថុពីរប្រកដ្ឋក្នុងចន្ទពេញបាម្យឆ្លាតចុះ
 មតអំពីរាគាស្សតិមាណនោះហោង ។ ពោធិសក្ខព្រះអង្គទុកកោងយល់
 នាងមេត្រីសន្តបំបិលក្នុងកោងលើហាមហាប្រថុពីរនោះហើយព្រះអង្គប្រិចត្រច
 ព្រះកន្សែងផ្លែធម៌លាព្វឡាថា ។ ចរតេសាចរលេលាចរត្ថមោចរតេក្រាចរ
 នាចរឱសាចរន្តោចរហត្ថាចរទេវាឱចរឱចកា ។ ឱនាងមេត្រីឃើញ
 ចរតេសា នាងមាណសត្វនោះឆ្ពោះខ្លោចញ្ជាបំប្រែក្នុងស្លាបតន្តិចរលងក្នុង

ប្រាជ្ញដង្ហាញឱ្យប្រកាសនូវការសង្ខេបក្របខណ្ឌនៃការអំពាវនាវនូវតំបន់
 ផ្ទាំងប្រាសាទធំៗប្រកាសលើកស្ទួយសង្គមការនាង ក៏ដូច្នេះប្រកាស
 ឱ្យយុទ្ធសាស្ត្រនៃការសង្គ្រោះប្រើប្រាស់ គឺអញ្ជើញឱ្យមានការសង្គ្រោះឱ្យមានការសង្គ្រោះ
 ព្រះអង្គទ្រង់ព្រះភ័យស្រឡាញ់ច្រើនបំផុតនូវតំបន់សង្គ្រោះឱ្យមានការសង្គ្រោះ
 បានលឿនព្រះអង្គទ្រង់ព្រះភ័យស្រឡាញ់ច្រើនបំផុតនូវតំបន់សង្គ្រោះឱ្យមានការសង្គ្រោះ
 យកទឹកក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រឱ្យមានការសង្គ្រោះឱ្យមានការសង្គ្រោះ ហើយនាង
 គ្មានការសង្គ្រោះលើច្បាប់ប្រកាសឱ្យមានការសង្គ្រោះ ឯសង្គ្រោះសង្គ្រោះ ។ ប្រតិភូព្រះ
 បេសន្តរៈអំពីការសង្គ្រោះ ឯការសង្គ្រោះឱ្យមានការសង្គ្រោះ ព្រះអង្គប្រកាសឱ្យមានការសង្គ្រោះ
 លើច្បាប់ ពោធិសត្វស្តាប់ការសង្គ្រោះហើយ និយាមន៍តំបន់សង្គ្រោះហើយប្រកាស
 នាងក្សេមនិយាមន៍ គឺនាងមេត្រីយ៍ មានព្រះហស្តាសម្បត្តិបាតស្វាស្ត្រ
 នូវការសង្គ្រោះ បទ អញនិយាមន៍តំបន់សង្គ្រោះ នាងហើយអញយកក្នុងក្រុង
 ឱ្យមានការសង្គ្រោះហើយនាងស្តាប់ការសង្គ្រោះព្រះអង្គប្រកាសឱ្យមានការសង្គ្រោះ
 ថាគឺបើមានការសង្គ្រោះលើច្បាប់ព្រះអង្គប្រកាសឱ្យមានការសង្គ្រោះ ពោធិសត្វ
 ព្រះអង្គថាគឺនាង ។ ថាបើមានការសង្គ្រោះហើយអញនាងសាងសង្គ្រោះ
 សង្គ្រោះបេសន្តរៈថាបេសន្តរៈបេសន្តរៈបេសន្តរៈបេសន្តរៈបេសន្តរៈបេសន្តរៈបេសន្តរៈ
 ឯក្រុងប្រាសាទ ថាគឺនាងហើយអញយកក្នុងក្រុងឱ្យមានការសង្គ្រោះ
 ថាគឺប្រតិភូប្រាសាទសាងសង្គ្រោះ អញនិយាមន៍តំបន់សង្គ្រោះហើយ
 គឺនាងនិយាមន៍តំបន់សង្គ្រោះប្រាសាទសាងសង្គ្រោះការសង្គ្រោះហើយ ។
 គំនិតគួរអោយ ។ នាងមេត្រីយ៍ស្តាប់ហើយអញនាងនិយាមន៍សត្វនាងលើក
 ក្របខណ្ឌឱ្យមានការសង្គ្រោះ ។ ប្រតិភូព្រះភ័យស្រឡាញ់ច្រើនបំផុតនូវតំបន់សង្គ្រោះ
 ចម្បងអំពីព្រះអង្គឱ្យមានការសង្គ្រោះ ឱ្យមានការសង្គ្រោះរាជហរៈឱ្យមានការសង្គ្រោះ
 ថាមានការសង្គ្រោះ ឱ្យមានការសង្គ្រោះនិយាមន៍ ការសង្គ្រោះហើយអញនាង
 នាងនាង និយាមន៍សត្វស្រឡាញ់ គឺនិយាមន៍គឺថាគឺនាងនាងគឺនាងគឺនាង
 លោកនាង និយាមន៍ឱ្យមានការសង្គ្រោះប្រាសាទសង្គ្រោះ ។ និយាមន៍ហើយ ។

មន្ទីរព្រឹទ្ធសីទ្តិក ។ មូលិតក្សនៃយើងស្រឡាត់ស្រឡាយនឹងតម្លៃការងារប្រក្រតី
នៃមន្ទីរព្រឹទ្ធសីទ្តិកគឺបញ្ជាក់ស្តីពីការងារប្រក្រតីនៃមន្ទីរព្រឹទ្ធសីទ្តិក។

แนวปะริยะมหาเวสัณคอรเจียเดาะ

กันเมตริ

กันทั่ที่ ๕

ปะริยะเกียทา ๕๐ ปะริยะเกียทา

ยังปะนะระเญียมหาปะละวังโธนาเตะวาเปรียมนะณัสะปะยะปุตเตสุติเนสุ เญีย
 เวียะปุมมะโลกาเอกะโกหะลาหะลังเจียตังอะโหสิฯ ไสสาธูสัปปะระพะองเตียงหลาย
 เขย ธิปรัญญาสาระเป็งเจียะคาญิยนประเชอร์เนาะ กือโปริสัถ์พองเตียงหลายปราชะนา
 เฮยอ้อมปีมุน โมกบานเจียเปรียะปุตเนาะมะเด็งมิญ เปรียะบาทเชรียเวสันคอร์เสด็จโยก
 เปรียะเรียชเจียปคเตียงปีออยโตวเจียเตียนเปรียมนัตติญปรัญญาสาระเป็งเจียะคาญิยนโคจ
 เปรียะปุตเรียงโมกอ้อมปีมุนเนาะสอง แสเดชะเจียะบอระเมียเนาะโกว มหาปริคทะปีดี
 เมียนก้อมระ ๒ แสนอะริกณะโตวโนวนวนมินโยชน์ ปุมอาจนึ่งตูปตวลบานเลย คักอ
 เกรกรุนทวดปรอ์กอดเบียโคจชะแบกโกเกคะเปียะไอดีชะโกคี่แซกรโรคะโตคะเตียคะจ
 ะจายรวงเรือตเตือตสุเปียปุมโลกเนียชแข็งคัลเจียโกลาฮือลระววลเอาะจาเตียงปวง
 คอยเคชะเจียะบนบิจากเปรียะบาทเชรียเวสันคอร์โปริสัถ์วัชัตติยะมหาญเจียเนาะสองฯ เต
 เนียะภิตตะมาเตียะเยียวิมโมปะวันตะโรสีโนฯ ไอดีกาลเนาะจุจะเปรียมน้อมกฤษณา
 บาเจียลี บคปีเจียเตียงปีเนียสมเด็งเรียชเจียะเมตริคะเมียเจียโตวเปรียอาลัยสะแวงโรแผล
 ฌอเมิมฌออ้อมปรักเนาะสอง ธิเอาะเตเวียะคาแคลเรียะษาเปรียะเตียเปรียแฉดแฉม
 เปรียะแซมโบเปียนเนาะมิญ คัลลือสัพตุมนวนโยบ้อมเนียเกมึงเตียงปีคอยสาเปรียมนเวียค้อ
 มค้อมบันเคอร์โตวเนาะมุกกัวอาไซชรอนะเปกโกว ธิเอาะเตเวียะคาเตียงอัมบาลเนาะคี่
 เมียนตรงเนาะตึงท้อบสัญจุบเบียโคจโนวทะเลียบทะเลิมแบกสัญญูญเญียวโกว โมกจุมนุ
 มกิดกุ่มนิดเคนียาไซเอาะเตเวียะบคพะองเตียงหลายเขย ทาเบอเียงนึ่งออยสมเด็งเรียชเม
 ตรีเทวีโมกอ้อมปีเปรียปีทะงโนวเลยกัซ้อมนึ่งเตียงเปรียะเรียชเจียบคเตียงปีเฮยกัโสก
 เนียงโนวเกิดเมียนตูกเจริญสอง ธิปรัญญาสาระเป็งเจียะคาญิยนเนาะกันึ่งเคลียคนึ่งเปรียะ
 บาทเชรียเวสันคอร์สองฯ อะถะเตทาโยเตวะปุตโต ตุมมะเหชะจาพะเยียะเมียะติมิ เว
 เสนะนิมิตะฯฯ ไอดีกาลเนาะริเตวะคาโมกจมนุมเคนียะเสร็จโนวปรอการ์อัมบาลเนาะเฮย
 เตียบเปรอเตวะบคเตียงเบียโมกนิมิตอาตะมา มวยเจียเรียชเจียะเฮีย มวยเจียคะลาทม
 มวยเจียคะลาค้อมบอง ออยโตวเตรียบกราบสองข้างพะโลวสมเด็งเรียชเจียะเมตริ ธิเรียช
 เจียะเฮียเองโตวโผซ้อมเตียแซกรครื่องพะโลวสมเด็งเรียชเจียะเมตริโนวเคอร์โมกกันอา
 ชร้อมบทนาะกมเบียออยเนียงโจลโมกปีทะงบานเลย ออยเอาะชะตึงกวดงังจิตโตว
 เฮยสันชิมเอาะเคนียะเบียระมิลอาทะเยียชรัยค้อมเนอเนียเปรียมนันเคอเกมึงเนาะโตวจะ
 งามเฮย สันชิมเนียะพองเตียงหลายเจียะพะโลวเนียงเมตริโตวกันอาชร้อมบทนคอยโนวปุน
 ลือเปรียะจันทร์สอง มวยชอคไฮเตเวียะบคเตียงเบียเขย โจเนียะเรียะษาสมเด็งเรียชเจียะเม

ตรีพองออยรวจไควคือลยวลอาชร์อมบพ็อมเรอเนี้ยเปรียะบาทเวสันคอรฺสองฯ ตะมัต
 ถังปะกาเสนโตสัถถาอะหะฯ เปรียะเชรียสาระเป็งเจียะคาญียนเสด็จบันคูลโนวสาเกียทา
 โดจจะแนะฯ มิติปีโตะเวือาเจียะมะเขียเตียะสัมปีโนติโรสะกาละเสวะตุหะตะวะตะมาเขีย
 ดิฯ ไสภิกเกย ไอคักกาลเนาะโกวสมเด็จเรียขเมตริสะมาระเคียเจียเชรียชรอเคียชุมอ้อมเกลิ
 ขงเนียงทา อออัญญะยวลนิมิตสือบอาเกราะเนี้ยลวงเรียคเตรียเนาะมิญ แสตบคสอง อัญ
 โมกปรอเคียะตุกโดจจะแนะ โกรธนาอออัญญะยวลนึ่งซ้องวาดโรกสันซ้อมแบะแผลฅมคุดม
 กะเจียมวยแธนาถัวนึ่งเนือมโตวจิญเจ็มนะเนี้ยเตียงเบี่ยอออยบริโภคตางบายแนะ เอี้ยโลว
 เวย ออทะไงแนะเฮยยวลปรอก็อดโดจจะแนะแธนาจะโรนิกคุดมปัวะจรุอ้อมปีไค มวย
 ชอดคักญะเจอซ้องแรกมะเรกกัจรุอ้อมปีสะมา ริแอะพะเนกจะเวงชอดเซ็งคัระกำ ริแ
 พะเนกชะค้ำเซ็งคักก็อมเริก มวยชอดริเคิมฅมแผลฅมเนาะโกวแปรกะแหวเจียเมียนเจริญ
 วิญ มวยชอดริแเอค้อมโลงพองเตียงหลายก็แปรกะแหวเจียโคจะโรกคอยแสงทมอจิกโยก
 ก็อมโรโนวบานวิญสองนึ่งทา ออแผลเตียงหลายแนะเฮยถัวอัญนึ่งเปือนทะปัวะมะเด็จ
 บานเลย ริเปรียะอาติคัชชอถือบโดจยูปมยวลตี ออโคจอัญกิดแนะเฮย เนี้ยอ้อมปี
 กำเนคอัญกิดโมกปุมแคลยวลนิมิตโดจจะแนะ เอี้ยโลวแนะโมกเกดินิมิตอาเกราะปุมเจีย
 ทาคอยปีจาระณายวลเมียนตร้องเอี้ยโลวนึ่งเกดินเมียนเนี้ยกะลวนอัญแองรือมวยชอดนึ่ง
 เกดินเมียนเนี้ยโกนอัญเตียงปี รือมวยนึ่งเกดินเมียนเนี้ยเปรียะบาทเชรียเวสันคอรฺดีเจียพะเคีย
 เนี้ยอัญ เอี้ยโลวออโคจอัญกิดเตย รินิมิตแนะปุมเคลียคเนี้ยสือบอัญยวลเนี้ยยูปมิญ
 เนาะค้อลเด็จเลยฯ ตะสาขันเห กาลัมหิฯ ออทะไงระเสียลกะคัคเฮย ถัวอัญนึ่งก็อมสันซึ
 อมแบะแผลฅมแธนา ถีนึ่งเนือมโตวกันอาชร์อมบพ็อมปีทะไง เอี้ยโลวเวย ออ
 โคจอัญกิดแนะเฮย ริเรียขเจียะเขียค้อมเรียเปรียะเนาะมิญเวียโมกเคกตร้องพะโลวอัญ
 แดงนึ่งเคอร์ปรอกรอเคียมิญสอง ริกะลาธมกะลาค้อมบองเตรียบโนวสองขางพะโลวริ
 ระอางชอดจะโรวเมิลโตวเซ็งแตคัก ริสัตัวอำถุคเตียงหลายชรอเทือบจุมวิญ อออัญญะย
 นึ่งเนือมแผลฅมแตกันละกัญเจอแนะเนือมโตวพะโลวแธน โตวกันกษัตริย์เตียงเบี่ยออ
 ยบานบริโภคเฮี้ยโลว ออโคจอัญกิดแนะเฮย เนี้ยเปรียะบาทเชรียเวสันคอรฺเจียกษัตริย์ปรอ
 เซอแนะ มีนปรอแคลปรอสือบโนวตุกโสกะเวียเลย มวยชอดเอี้ยโลวแนะยูปทะมาแนะ
 เฮย นึ่งตรอมอจมะเนี้ยแองโนวเนี้ยบรมศาลาก้อมเปรีโยวแตอาปุกนึ่งโกนโนวสอง ริ
 เนี้ยเจาเจียลีเนาะธมเด็จกะเคียแจะเขียจ้อมเนี้ยอาหาร ซ้อมนึ่งชุมเตียเฮย อาปุกโลมบาน
 สอง ออโคจอัญกิดเตย เนาะโคจเนียงกฤษณาเจียเกมึงโปวปุมเจียโตจจะคัค ระแมงแตง

เบาเคาะโซโนวชุมชรอนาเนมุกกัวอาโซเปกสองเอาออเปรียะบาทเชรียเวสันคอรักษัตริย์
 ประเชอร์เฮย กัวซ็อมเปรียะองค์นึ่งเจียตุกเจริญนึ่งเมกฤษณานาเนกนึ่งบ็องเตียงจ็องกร็อม
 เกียเวียะเนียอาสากระเวนแดโลมเนียงกันหาดีเจียเกม็งโตจสอง เตนุนะปุตตะกามัยหัง
 กัปปะนาเวียกียาสาชะสะเวสะนะกาเลจิระมิตาเวียะอะจุเร โจนัณญูเยย เจียเนียกมเปรีย
 ทะไงละเจียจจะคัคณา ซ็อมนึ่งตวญชุมโนวอาชร็อมมะบทโณระฮ็องมิลพะโลวมะคาย
 รือออโจนซ็อมลัณุมะคายเฮย เมทะเลียบแรงแดงขวลมะคายเฮยเมชรอเคียะนึ่งมะคายทา
 เนียะเมเฮย ยิงเกลียนบายแซรกตักโจเนียะเมออยอิงบริโภคสอง ออโจนัณญูกิดเนะเฮย
 ริเมกันหาเชรียโตจปุมเจียเค็งกะเคียะมะคายเฮย เบอขวลมะคายโมกฮ็อมปีเปรียกนึ่งรวด
 โมกปรอยุงเคาะมะคายเบาฯ เอกายะโนเอกัปปโป สะโรโสเกียเวียะปัสสะโตฯ ออพพะโลว
 เนะเฮยจ็องเอียคโจะแดเจิงเนียะมวยสองขางเมียนแดชะระนึ่งอางทมอ รือฮ็อมริกเตียงเบีย
 เรียชเจียะเชียะคะลาธมกะลาเคียะมบองบันเคอร์เคนียตรอสองโมกกราบเตรียบตะตังพะโลว
 กัจะเนะกัฮ็อนนึ่งเคอโกโตวตริ้องแอนาปานเลย มิตานัง เมียะเกียะเรียชเจียโน ฯ เนียงทา
 โปปัดอำริกเตียงเบียเฮย ขญุมถวายบังกุม ฮัมมะจะเจียเสด็จชมโนวไอดีเปรียเมียนกม
 ลังนาะเจริญ ขญุมเนะโจเจเนียงโสะเจียคากษัตริย์เตรียกัญญาดีเมียนวัดปรอนิบัติเสด็จ
 เปรียะเรียเมีย มวยชอคแผลเฉอขญุมเบะสันซ็อมคะเป็ญกัญเจอ ขญุมนึ่งเบงออยเสมอ
 เกียะออยฮัมมะจะแองมวยเกียะ ขญุมโยกโตพะญูโจนกมเปรียขญุมโตจๆเตียงปีฯ รัม
 เมเกียะตะโรโหทะฯ โจเนียะเจียบองขญุมเบิกพะโลวขญุมสองฯ อะทะเตละโยเตเวียะปุต
 โตวโอโกลทะวะ อิตีนิตัสสะมะตังเรียตุวิเลียดัญตะวะโอเตียเนียะเยียะอุปปะจินะสง
 ฯ รือฮ็อมริกเตียงเบียะมิลเมิลเวเลียกาลเฮย ปีจาร์ณาเบิกพะโลวรัมเป็จนาะองสองฯ สัณ
 จะเลตุอะมะตะเตสงอะสะมัมมะปะเชียงอะทะมาสงอิเรียฯ โอโจนสงวนเตียงปีมะคาย
 เฮยเนียะแผลเฉอพะเนาตุ่มๆมะคายเริสันซ็อมโมกฮ็อมเรอบาเตียงปีฯ ณะนาจุเมียะปัยหิ
 เมจะราฯ โอโตรงฮ็อนญูเยยตานตังริงรุโนวคะเชียเปราะแอนากันบานโดจเจาเจียลีเมียะ
 ทะโลมะคาย ขวลมะคายโมกฮ็อมปีเปรียเฮยกนึ่งรวดโมกประยุงทะเนาะมะคายโรกแผล
 เฉอบริโภค เกม็งเชรียแอนากนึ่งบานโดจเนียงกฤษณากษัตริย์เตรียเชรียรัตนกัญญาปุม
 เจียเมียะทะไล ขวลมะคายโมกฮ็อมเปรียเฮยกนึ่งรวดโมกปรอยุงเบาเคาะมะคายฯ เตะ
 นะปัสสามิเตียรภาฯ ออเปรียะลึงมะคายเฮย มะคายนึ่งระมิลเมิลขวลเลยสองฯ ฮัสสะโส
 ฮัสสะโมปฺพเปสัสมะโพมะติคาติมังตะยะเจียะปุตตะอาปะสันโตเกียมมะเดวิยะฮัสสะ
 โมอิติสาวิละป็นติมหาสะตัสสะสันคักัง เกือนตะวาอุตาเรตะวามหาสะตัสสะตุนหิมา

สินะติสวาเชียรตะเก็จตะสันติเกอะปิสันติอะหะกะปีเตียงคุณหิเกียะโตสืออะติระเต
 เวียะเมปะโนสะกะเนียปีนะวะสันติมังตามะนุชะเรียะระกาอะตุกะโตจะหิโตตุโตอะเตียะ
 โสตาปิยาวัตเรียะตุพเปียะหิโนนิกานตาจิเตียสะปะสะตานุเตเนเวียสะเกสาติสันติหัตตะ
 ทาเตียะเรียะลิโนสะกะน้านัญจะโอปาโตเกนะนิตามะเตียะระกาติอะยะโสจะสัมโมพุพะปะ
 อออาชร์อุมบทณะเฮโยมกมวยคองยวลวิลโคจปะโมงมูมิญเตอ เอียโลวณะมะเต็จก็สะ
 จักบัคเตียงสัพพะยะเซียะชะกั๊อะแอกซ็อมแรกตาเวาโนวโควปรอกรอเตีย เนียงตรง
 เปริยะกันแซงทะแลก็เลียบเสร็จเฮเนียงเรกโจลโตวกันซ็อมนะโปริสตั้ว เนียงคะกัญ
 เจอสังแรกจรอนิกคุมปัะวะโจะเฮยวลโปริสตั้วเปริยะองค์เสงี่ยมโนวมีนยวลเปริยะเรียะ
 โกะมาร์เตียงปีเลย เนียงตรงเปริยะกันแซงก็เลียบตวญทาฯ กิมิเตียงคุณหิฏโตสึฯ ทาโบ
 ปิดเปริยะเอั้นเรียะธิปะเตียะเรียะสะมะติเตพมหาเรียะชกษัตริย์ทะไลปรอเชอเรีย มะเต็จเลย
 โกนขญมเตียงปีบัคโตวแอนา ก็เปริยะองค์เสงี่ยมปรอเจย อออะเวียโคจจะณะ ตักก็มีน
 ชะเกือลคองตุกออย เพลิงก็มีนแคลบักคตุกออย โอะมวยก้านคก็มีนแคลกันโมกตุ
 กออยค้อลมะคอง นึงเรียะชาโกนออยพองก็มีนบาน บักเอาะมีนเต็จ กวงก็มีนเต็จเลย
 คันเต็จโตวเฮยเมียนแตมะมึงปรอเจยโคจเจียเกเจิง โคจจะณะเตอนึงทะเวอโคจมะเต็จ
 เลยฯ เมียตามะนุเตียะระกาฯ โปปิดกษัตริย์ปรอเชอเรีย สตั้วแอนาเปียเป็อมเนือม
 โกนอัญญมโตวเจียจ็อมเนืออาหารเต็งเจย มวยชอดโลกเฮาสัตว์เอั้นตรีแกรงจ้งเจาเจีย
 ลีนิ่งเมกฤษณาโตวเจียจ็อมเนืออาหารบริโภคเต็งเจย ออเปริยะลึงเมียะมะคายเขย เนียะ
 โตวแอนา ออเปริยะองค์เจยริเกมึงเตียงปีเมียนซ็อมเลงณะมูล เมียนโซเนาะปีปัะ
 เปริยะองค์จะปัะเปริยะหาฤเตียเปรอโตวเจียเรียะเจียะตุคโตวกันสมเต็จเปริยะไอยูโกธิ
 เรียะ ริเกมึงเตียงปีเนาะชะว็อลชะวายนึงละแบงเปริยะองค์ปรอหะอออยเจ็ญโตวเลงแอก
 ราบรรมศาลาเต็งเจย ออเปริยะลึงเตียงปีเมียะมะคายเขย ชะลับมะเต็จอาสาเตเอ็ดการ์เตฮอง
 ๑ อิติจิตยัสสะสะกับเปติเตียคุดยังปะมะยังัญจะปุเตนะปะสามิตัญจะมะเนียเกียสิฯ ทาออ
 ตุกอัญณะเฮย เบียโคจเนียะ โยกลุมเปงธมเกรือมปีมูกจะจ็อมกนงทะเลิมเปริยะหา
 ฤเตียอัญสองฯ อะถะมหาสะโตกุกะถายะนะปะตะโสกะเจียหาเปสามิติจินเตตะวา อิมัง
 เกียทะมาหะฯ โปริสตั้วเปริยะองค์ยวลเนียงเมตรี โสกเปริยะเรียะชบโคจจะณะโกว
 เปริยะองค์ตรงปีจาระณาทา ออเนียงเมตรีณะเฮย โสกโกนมะเต็จค้อลแปลอะมบาย
 แอะเบอโคจจะณะยวลเจียสะแอกณะนึ่งดัจจะย็อลชะลับเฮยณา ทาเบอโคจจะณะ
 ก็อัญนึ่งชรอเตียก็อมเรียมโนวเปียกรังรูปรอตุบันติจก็บ้านแอะกาลณะเปริยะองค์

ปิจารณาโนวปรอการอ้อมบาลเนาะเฮย ก็บันตุลทาโคจจะเนาะฯ นุณะมิติเวียะเรียโรมหา
 เรียชเจียะปะดัยัสสะสินิปาโต ตะตาสีอุฏฐาเยกิมิเตียะสายะเมียะตะรังตาดิฯ ทาเนาะเนียง
 เมตริโศวแสวงโรแผลเนอแอณาหิงลุมบะมาเนาะเติบโมกค้อลเบอส์ออบครองระเสียล
 ทวนฯเต็งก็เนียงโมกค้อลมิญเอะ ก็เอี้ยโลวเนาะมะเค็งเลยกี้บัตโกลโกนนิ่งพะเคียโนวก
 นงเปรียอาชร์อ้อมสถานตามแต่โบราณเนียงปุมกิดบ่อนละองฮา เนเนียงเมตริ กนงเปรียตุ
 ตี้ออบจรอกปริกษาเนียงกิดทาเจียชะงัดเตโศวหาเซ็งแตเนียะทะเมอเคอร์โรกโกกะดาสี
 ออบบอระเตสาเตียงยุบเตียงทะเงเตียงเอะเปรียนเปรียโกจอ ตาเบาะคอยโปบอปูนปึง
 อาชร์ย คอยอ้อมสาลปริกเจริญไกรแตงนึ่งอาชร์ยอำริกโกกะดาเตียงกรุดก็อ้อมเปือน
 เกือนรูปกัมเปือนเยาะสาเยาะเซียะตัวะเตียงเตเปรียะอาระพองกะเคีย สะถิตกนงปริกเปรีย
 ระเวียมโศวโมกเนียกนงโลเกียปรอกรอเคียอ้อมทะเงปุมลุมเยะพ้อลโกอ้อมเลยกเนีย
 จะงายเตียงเปรียะไตรสะระณะกุ่มเนาะพอง เบอตุกเจียโคจจะเนาะก็อ้อมมินชอเคียเลย
 อ้อมโมกก็ค้อาโซแตโกนค้อโคจฯเตียงปีเต็งจรากี้กัวแตกิดทาอโกนอ้อมญูย ยุลทะมาเนาะ
 เฮยอ้อมนึ่งเกลียนจ้อมเนีย ออพะเคียอ้อมญูยอ้อมเกอดนึ่งคุดนึ่งเต็งจรา มะเค็งเลยกี้โมกป
 รอแหะคะลวนค้อลแปละแอะ ออเตียงเนาะเตียงเนาะเตอบคแตกษัตริย์กาลมุนเลย
 โนวนนึ่งเรียชสมบัติเนาะเกรือนเมียนเกโกดคะลาจกละ เอี้ยโลวเนาะคะลวนเนาะโคจเจีย
 เนียะก็อ้อมอ้อมทุดระกวโคจจะเนาะเตอเคมิยนเนียะแอณาเกนึ่งโกดคะลาจกัลเลยก แป
 ละเฮยเอ็ดค้อมเคิงคุดนึ่งตามแต่เนียงนึ่งโศวอ้อมเปรียปริกษาโนวมายแคปีवलเปราะ
 แอณาละอเฮยก็กะอะก็อาชร์ยชรวลสาบายอ้อมเนาะ จอจาเกียกกอโรใจไวไสเสนหาปี
 ปริกถูตราละเจียจแปละเคิบค้อลโนณาฮอยเกนึ่งเจียพองฯ ปีตตะสะตุตะวาอะหะฯ เนียง
 ชะดับโปริสคัตวเฮยเนียงตวญูทาโกเวสันตะระ โบปีดเปรียะบาเวสันคอรอ้อมมะจะวิแสะ
 ขญุมเมฆ เนียขญุมบัตเนาะ ตะเบ็ดแตเมียนอำริกเตียงเบียก็อ เรียชเจียเซียะ คะลาธม คะลาดี
 ออมบอง เวียโมกเตรียบตะตึงพะโลวขญุมเนาะ ขญุมนึ่งโมกอ้อมปีทะเงปุมบานเลยเฮย
 ขญุมเมียนอาตะมานาเนาะเก็ดญูอ้อมจ้อมปรอบขญุมเล็กก็อ้อมบองอ้อมจุลิตวายบังกุ่มปรอน้อม
 เอะดีเตียงปรำเบียบังกุ่มปรอน้อมเอะดีเตียงปรำเบียออยเชรียชัวชะเคียโมกเปรียะองค
 ฮองฯ อะถัสสาปะวิเตเวียะนัสสะเตนะเมเวียะปาเตียะสันเตนิจะปีตังปิกกะโนจะลิสถัง
 อะถัสสาเตติสะวาอะหะฯ เนียงตรวงเปรียะกันแซงก็เลียบตวญูเตรังโรกเปรียะเรียชเจีย

บคกงเปรียชมเอาะอำริกปะเซียพองเตียงหลายลือสัพสันธิกเจิงพะเอิลรวคเจีญโหวตรอ
 สองพองเคนียเจีญมปุกๆเฮยเนียงระมิลมิลโหวโรกเปรียะเรีซเจียะบคเตียงปีเนาะปุมยวล
 เลย เฮยเนียงตรงเปรียะกันแซงกิลือบตวญทา อิมสัมมาสะสาฎกา เปียะหุกันเตียะลิมิตา
 เขหิสะปุกเปกิลิสุเต กุมารานังคิสะเตโสกะนา เวตัสสะอะโกนติ เขียเมียคฺยังเตียเลปริสะสิ
 ๑ ออเปรียะลึงเตียงปีมะคายเฮย เนียอำริกเตียงหลายกือตวนสายเตรียะระเมียงระเมียะคะ
 เปียะเปีญเตียงเปรียมะคายระมิลมิลโหวยวลลือบกรบเอาะสอง๑ กะรุเวียหัดตะนาปา สัญ
 จะคิสะวากะลาเวียะกั๑ อออัญญุย โคจกือลเมออก เฮตเตชอรอัญโกนตุกโนวตวนหอม
 คุมรอมสะเมาออยโกนโนวเฮย คะลวนแองโหวโรกจ้อมเนียเจีญเจีญโกนกาลแอรอย
 เนาะ เกโยกแอโกนเนาะโหวช้อมลัษตรอลัษโมกโรกแอโกนโนวช้อมโปะเนาะปุมเมีย
 เลย๑ สิทะสะรามิกัตันติ๑ อออัญญุยปุมเนาะชอดโคจเมเรียเฮีย เฮตเตชอรอัญโกน โหว
 โรกจ้อมเนียเจีญเจีญโกนแอรอยเนาะเกโยกโกนโหวช้อมลัษกรอลัษโมกโรกโกนมิญ
 มินเมียมะเค็งเนาะมะเค็งมิญ เนียริเนียงคูกเนียงโสโกนเนาะอัปะมาโคจจะเนาะสอง
 ๑ เตโกมาราคิสะเร๑ ออเปรียะลึงมะคายเฮยระมิลมิลปุมยวลเลย เนียงมินยวลเปรียะเรีซ
 เจียะบคเตียงปีเลย เนียงเกดโสกกือมลงหาญเตียมิญเบียโคจเนียงแปะตรงทะเลียบเจีญโหว
 เนียงเตรีจโรกเปรียะเรีซเจียะบคกือมลงกงเปรียลือบจรวะจระโลงคองพนมญรุงกูเฮีย
 มินทรายวลเปรียะเรีซเจียะบคเตียงปีเลยสอง๑ อติมหาสัตตัสสะสันติเกปริเตวิตะวา เตีย
 ระกามะตะเกียะวิสันคิสะยะยะกัปะปะมาวิสะญูเนียงเมียตะวาตะเตเวียญมุยะปะคิตติ๑
 เนียงกรอลัษวิลโมกกันช้อมนะโปริสัถ์ยวลเปรียะองค์กวงเสงี่ยมโนวมินยวลเปรียะ
 เรีซเจียะบคเตียงปีเลย เฮยเนียงตุลคันเค็งทาโปปัดเปรียะเอั้นเตรียะปะเคียเฮียสัมมะติ
 เตพมหาเรีซเจีย แอนาโกนขญุมเตียงปี กัเปรียะองค์มินบันตุลเบิกเปรียะโอะเนียงญุม
 ออยขญุมบานสะเบยคะละ เปลาะเฮยเนียงเลกเปรียะกอโกกัวะเปรียะโอร่าสันลือบลือบ
 ควลโหวเลอกระพามหาปริคตะปีเนาะสอง๑ ตะมัตถังปะกาเสนโตสัตถาอะหะ๑ รือาเรื่อ
 แอนากัปุมเตือนปรอ์กือคบทเปรียะบาเลียบแอนาปุมเตือนแองจะปะ ลุเปรียะบานตรัสเฮย
 เปรียะองค์บันตุลนึ่งภิกขุพองเตียงหลายทาโคจจะแนะ๑ กุมะเจียะปะติอุเตียะเกเนียะสัญ
 จะอะอะถะนังวิคิตะวานะอะถะนะเอะตะมะเปรียะวิ๑ ภิกเกย กาลเนาะเนียงเมตรีโวลียะ
 โอดือมปรอเชอร์เนียงเตรีจโรกเปรียะเรีซเจียะบคกือมลงกงเปรียปุมยวลเลย เนียง
 ตรอลือบวิลวิญโมกกันช้อมนะโปริสัถ์เนียงยวลเปรียะองค์เสงี่ยมปุมเบิกเปรียะโอะบัน
 ตูลจอจันเนียงเลยเฮย เนียงเลกเปรียะกอโกกัวะโอร่าลือบควลโหวเลอกระพามหาปริค

ณะปีปรอทอดโคจจันทร์เป็ญบาระเม็ยทะเล็ยะ โจะ โมกอ้อมปีอากาศกิเม็ยนเนาะสอง ฯ
 โปริสัถ์ว่เปรียะองค์ควคโตววลเน็ยงเมตรีสันถ็อบควลโตวเลอมหาปรีดณะปีเนาะเฮย
 เปรียะองค์ปริงตรงเปรียะกันแซงทะแลงกิเล็ยบตวญทาฯ วรระเกสาเว็ยะเร็ยะเล
 เล็ยะเว็ยะภูโมเว็ยะเร็ยะเนตะราเว็ยะเร็ยะละเน็ยเว็ยะเร็ยะโอสาเว็ยะเร็ยะเต็อนตา
 เว็ยะเร็ยะหัตถาเว็ยะเร็ยะเตเว็ยโอเว็ยะเร็ยะโอจะตาฯ ออเน็ยงเมตรีเขย เว็ยะเร็ยะเกสา
 เน็ยงเม็ยนเซาะเนาะจะมาจะมาญ์เบ็ยโคจสะลาบกวโนลงระ โลงโคจสะลาบก็อมภม
 ระเล็ยมโคจโคจโตงละออหัตถาเม็ยะ เว็ยะเร็ยะเลเล็ย เน็ยงเม็ยนเปรียะเลเล็ยเนาะเม็อด
 ละออเบ็ยโคจปะปิลเม็ยะ กิดเน็ยะปีเก็ยะจุมเร็ยะโมเสนคอมวยทะเง เว็ยะเร็ยะภูโม เน็ยง
 เม็ยนเจ็ญเจ็มเนาะจะมาโตรตะตรอพอเบ็ยโคจจ็องกวยแกวเต็อน ปุมเนาะชอดโคจ
 เปรียะปีสะโนกาจ็จระลูกโนวกะมาโมกเว็ยะสอง เว็ยะเร็ยะเนตะรา เน็ยงเม็ยนวงเปรียะ
 เนตรกะเมายวงละออเบ็ยโคจโกนอำถุกกิดจะนามวย เว็ยะเร็ยะกามา ริดรอเจ็ยกทะเม็ญ
 เน็ยงเนาะชอละออประเป็ยเบ็ยโคจโนวตวงกันไตรเม็ยะ เว็ยะเร็ยะโอสา เน็ยงเม็ยนพะ
 โนเปรียะโอจะเนาะจาลละออเบ็ยโคจเจ็รยเม็ยะบะตุ้ม กิดเน็ยะประละโนวต็กคะมุ้มพะ
 คุงสันเล็ม เว็ยะเร็ยะเต็อนตา เน็ยงเม็ยนทะเม็ญเนาะแสเล็บจิดละออเบ็ยโคจเน็ยะปรอ
 กิดโนวทะโงงเป็จปรอเชอร์ เว็ยะเร็ยะหัตถา เม็ยนโคเนาะละออชอโซลเบ็ยโคจบันโคด
 เจกเม็ยะ เว็ยะเร็ยะทะนา เน็ยงเม็ยนเคาะเนาะกะเบาะกะบ็อมส้อมโนวเปรียะโอราโคจพะ
 กาบอดุมเม็ยะ โอค็อมกรอปุมปีพะลัวะ ปุมเนาะชอดเบ็ยโคจแผลตวนเล็อบเม็ยะ อะภิกา
 ศโมกพะเก็อบเลอโอราเน็ยเน็ยงสอง เว็ยะเร็ยะโอจุตา เน็ยงเม็ยนคะลวนเนาะละออไกรป
 รอไปมีนหะเจ็ยเช็รยวิโสเกิดไคคั่มนุโลกเนาะเลย เน็ยงละออเบ็ยโคจเช็รยเตพกัญญาชรด
 โจะโมกอ้อมปีชัวเก็ยโลกเน็ยยสอง ออเมตรีเน็ยงเงย เอ็ยโลวเนาะมะเด็จเน็ยงโมกชอย
 วิโลกษัณจวนนะเม็ยปีธิ เน็ยงโยกปรอณะปีเจ็ยกันเตลเม็ยะ เน็ยงโยกพะกายเจ็ยโอตะรากะ
 เจ็ยดิพพ์จะเว็ยเล็ย เน็ยงโยกอากาศเจ็ยภิดาน เน็ยงโยกเปร็ยเปรียะแซมโบเป็ยนเจ็ยปุก
 คะน็อดคะเนยระเน็ยงเว็ยงโนนภิดานบังช้อมรับรูปเน็ยงสองฯ อะถะมหาสัถโถมะตามัท
 ดิติ สัถญายะ เอกะโกวะกั๊ง นุปะปะเม็ยเน็ยทานเนะเสมตาศิทธิตะเจปะริสาเจตตะตะ
 ระเน็ยะเก็ยะเร็ยะกาละกิริยา เก็ยะวิสะติ มะหันโตปะริวาโร อะสะเตถาเนาะเลหุหะปะ
 นิอิตีนิอะรุญญะเอกะโกเว็ยะกัณ โขกะริสะติสัมมะติ ออเมตรีเน็ยงเงยโซกวคโนวเซราะ
 โนโกเน็ยราปุมเนาะชอดโนวเม็อดกุลโนโกเน็ยรา นังเม็ยนบองพะโอนพะกุ่มพะช้อม
 โนโกเต็ยงปีคั๊บร็วาร์พองเจ็รญนังเฮาเปร็ยมปรีดปะโรหัดเน็ยะปราชพองเต็ยงหลายออย

ประดับโนวเกื้อพาตประดับเสลิกะโนอ้อมพลโนวพนมพะเตียงปราสาทมปรา
 ประดับลีสถือบสองสะกาเนียง ก็เอี้ยโลวณะ โมกษัยจวนนะเมียโนวกันดาลตรงเปรีย
 อออัญญเอโกโนวแตมะเนยะแอง โปริสค์ว์เปรียองค์ตรงเปรียกันแซงเสร็จเฮย
 คุบตวลค้อมก็อลสมะระเคี้ยเจียเนยะบัวะปุมบานเลข เปรียองค์โตวตระกองจะโรง
 เปรียเกสละเลอเปรียโอรารัตนประเชอโยกคักกุนตีเมียะเลียบกะเบ็ครีค้ออมปีเปรีย
 เกียะรวค้ออลเปรียโอรารัตน เฮยเนียงกะญะสมะระเคี้ยเลิงถวยบังกุมปรอน้อมตุล
 ทา สัมมิเวสันตะรังฯ โบปิดเปรียเวสันคอร้อมมะจะชะญุมเมย แอณาโกนชะญุมเตียงปี
 เนาะ เปรียองค์ปรอแหะออยโตวเลงแอณา โปริสค์ว์ชะดับเปียกเนียงเฮย เนิงเลียบป
 มบานเลขเฮยปรับเนียงคอยโนวปิดทา ออเนียงเมตรีเฮย เมียนเปรียมจะมวยเวียโมกโชด
 โนวเกียทา ๔ บท อัญนึ่งอ้อคปุมบานเลข เนียงเจยเฮยอัญโยกโกนเตียงปีออยโตวเจีย
 เตียนเวียเฮย เนียงชะดับโปริสค์ว์เปรียองค์ปรัดโคจจะเนาะเฮยเนียงทา โอเบอโคจ
 จะเนาะมะเค็งเลยกัเปรียองค์มีนปรับชะญุมปีเคิมหะ โปริสค์ว์เปรียองค์ทา ออเนียงเจย
 ทาเบออัญปรับเนียงเฮย อัญคะลาเจเนียงโสกสันลือบเค็งชะย้อลเจียมะคอง แสตนะสอง
 บานเจียอัญมีนเตียนปรับสันชิมแกรอวยวิญ ทาออเนียงเจย อัญโยกโกนเตียงปีออยโตว
 เจียเตียนเปรียมปรอทะนาเจียคุมนิญปรัชญาสาระเป็งเจียะคาญิยน อัญนึ่งบานตรัสกาล
 แอณาเฮย ก็เนียงบานตรัสเจียกันไซปรัชญาสาระเป็งเจียะคาญิยนกาลเนาะสองฯ ดังสุตะ
 วาอะหะฯ เนียงเมตรีชะดับเฮยอะนุโมเตียะเนียงโปริสค์ว์เนียงเลีกกอปรอน้อมตุลทาฯ
 ภิโยเตียเนยะเตียะโคเกียะเวียฯ โบปิดคษัตริย์ทะไลปรอเซอร์เรย จ้อมเนียอ้อมปีเนาะ
 โตวแอมุขเตียคเนาะ ออยเปรียองค์เมียนเมียนเปรียะเรียชเจียะหาฤเตียเจ็ดทะลาสาเฮีย
 มวยไกรเลงนึ่งเนาะวิญสอง กาลนาเบอเนียงอะนุโมเตียะเนียเตียนนึ่งโปริสค์ว์เสร็จเฮย ก็
 เซ็งค้เก็คเจียเอะจาโตวค้อลปุมมะโลกเนียฯ เซ็งค้ถวยบังกุมออยสาธุการปุมซ้อม
 เจียมวยนึ่งเนียงสองฯ มัทติปูเพียงนิญฐิตังฯ โบปิดเตยเนาะเบิงชรอเคี้ยชอเซอร์ค้อม
 เนอร์กันเมตรีบาเนาะมิญ นิญฐิตัง อติปะการะ เจียโซเรัจคอยโนวปรอการ์เตียงอัมบายเนาะ
 แองสองฯ

พระมหาเวสสันดรชาดก

กัณฑ์มัทรี

กัณฑ์ที่ ๕

พระคาถา ๕๐ พระคาถา

ยัง ปะนะ รัญญา มหาปะฐะวัง โอนาเทตฺวา พราหมณ์สสะ ปิยะปุตเตสุ ทิเนสุ
 ยาวะ พรหมะโลกา เอกะโก หะลาหะลัง ชาตัง อะโหสิฯ คุณ่อนท่านสาธุชนทั้งหลาย อัน
 ว่าพระปัญญาญาณอันประเสริฐนั้น อันพระโพธิสัตว์ทั้งหลายตั้งความปรารถนาไว้แล้ว
 แต่ปางก่อนเพื่อให้ได้มาซึ่งความเป็นพระพุทธเจ้ามีประการฉะนี้ พระเวสสันดร
 โพธิสัตว์ ทรงยกพระราชบุตรพระราชธิดาทั้งสองพระองค์ให้เป็นทานแก่พราหมณ์เพื่อ
 ชื้อพระปัญญาญาณเหมือนพระพุทธเจ้าแต่ปางก่อนฉนั้น พระเดชะบารมี ณ ครั้งนั้น
 แผ่นดินที่มีความหนาถึง ๒ แสน ๔ หมื่นโยชน์ ไม่สามารถนิ่งเฉยได้ซึ่งกลับต้อง
 สั่นสะเทือนเปล่งเสียงดังกังวานประหนึ่งหนึ่งวัวที่คนเอาชิงหน้ากลอง มีเสียงดังไกลหล
 ถึงเทวดาชั้นพรหม ด้วยเดชะบารมีพระเวสสันดร โพธิสัตว์นั้นแลฯ เตะนะ ภิดิตะ มาทะยา
 วิยะโม ปะวันตะโรลิโนฯ ในกาลครั้งนั้น พราหมณ์ชุกพาชาลิกฤษณา โอโรธิดาทั้งสอง
 พระองค์ของพระนางมัทรีซึ่งขณะนั้นได้ออกไปหาผลไม้แต่เช้านั้นแลฯ ส่วนเหล่า
 เทวดาผู้อารักขาป่าหิมพานต์อยู่นั้น ครั้นได้ยินเสียงร้องไห้ของราชกุมารทั้งสองพระองค์
 ที่ถูกชุกพาหมณ์ทุบตีพาไปนั้น ก็นึกเห็นใจน่าสงสารจนไม่สามารถนิ่งเฉยอยู่ได้ จึงมา
 ชุมนุมกันว่า คุณ่อนเทวดาทั้งหลาย ถ้าหากพวกเราปล่อยให้พระนางมัทรีกลับจากป่าแต่
 เข้าก็จะเจอพระโอโรธิดาทั้งสองพระองค์ พระนางคงจะทุกข์พระหฤทัยยิ่งนัก อนึ่งพระ
 ปัญญาญาณนั้นก็จักปรากฏแก่พระเวสสันดร โพธิสัตว์นั้นแลฯ อะถะ เตถา โย เทวะปุตโต
 ตุมมะเหสี จาพะยักกะมิมมิ เวเสนะ นิमितะวาฯ ครั้นเมื่อเหล่าเทพทั้งหลายมาชุมนุมกัน
 เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงสั่งเทวดาทั้งสามพระองค์เนรมิตตนเป็นราชสีห์ เสือโคร่ง และเสือ
 คาวแล้วนอนขวางทั้งสองข้างทางที่พระนางมัทรีจะเสด็จกลับมา ส่วนราชสีห์เองจึงไป
 ยืนเปล่งเสียงขู่คำรามอย่าให้พระนางได้กลับอาศรมแต่เข้า ครั้นเมื่อถึงเพลาค่ำแล้ว พอที่
 ชุกพาหมณ์พาพระโอโรธิดาทั้งสองพระองค์ไปได้ไกลแล้ว เจ้าจึงค่อยปล่อยให้พระนาง
 กลับอาศรมได้ อนึ่งพวกเจ้าจงอารักขาพระนางให้เสด็จกลับถึงพระอาศรมพระเวสสันดร
 อย่างปลอดภัยนั้นแลฯ ตะมัตถัง ปะกาเสนโต สัตถา อาหะฯ อันว่าพระสัพพัญญูพุทธ
 ทรงมีพระดำรัสดังนี้ว่า มิทปิโข เทวี อาชะมะยา ทะ สัมปิโน ทิโธ สะกาละ เสวะตุ หะตะ
 วา ตะมาสีติฯ คุณ่อนภิกษุทั้งหลาย ครั้งนั้นสมเด็จพระนางมัทรีรำไรรำพึงรำพันว่าที่เรา
 ฝันร้ายเมื่อคืน เพราะโอโรธิดาทั้งสองพระองค์นั้นแล เราจึงมาลำบากถึงเพียงนี้ เรา
 อุตส่าห์มาหาผลไม้นำไปบำรุงบำเรอเลี้ยงดูทั้งสามพระองค์ให้ได้บริโภคแทนข้าวฯ
 แต่วันนี้ ดูเหมือนทุกสิ่งทุกอย่างแปลกประหลาดไปหมด เสียมก็ร่วงลงจากมือ ส่วนกะ

เซอ สาแหรก ก็ร่วงจากป่า ตาข้างซ้ายก็เจ็บ ตาข้างขวาก็กะพริบ หนึ่งต้นไม้ที่มีผลน้อย กลับมีมาก ส่วนมันก็กลับไปเกิดซ้อนใต้ก้อนหิน ผลไม้พวกนี้เราจะเก็บได้อย่างไรหนอ อีกอย่างหนึ่ง พระอาทิตย์ก็มีลมมารวกับตอนกลางคืน อ้อ...คงเหมือนที่เราคิดแลนา ตั้งแต่เกิดมาเราไม่เคยเจอเหตุอาเพศแบบนี้เลย บัดเดี๋ยวนี้กลับเกิดขึ้นแล้ว หากพิจารณาดู แล้วคงจะบังเกิดภัยร้ายแก่เราหรือไม่ก็พระโอรสธิดาทั้งสองของเราหรือไม่เช่นนั้นก็คง จะเกิดขึ้นแก่พระสามีของเราเป็นแน่แท้ ๆ ตะสายัณห์ เกาลัมहि ๆ เวลาที่บ่ายมากแล้ว เรา ควรรีบเก็บผลไม้เพื่อจะนำกลับอาศรมให้เร็วขึ้น แต่ตอนนี้ราชสีห์แลช้างป่ามันมานอน ขวางทางที่เราเดินเป็นประจำแล หนึ่งเสือโคร่งกับเสือดาว ก็มานอนขวางทางทั้งสองข้าง อีก เช่นนี้แล้วเราจะทำอะไรถึงจะเอาผลไม้ครึ่งกระเชอนี้ไปให้ทั้งสามพระองค์เสียได้ ๆ อ้อ...คงเหมือนดังที่เราคิดไว้แล พระเวสสันดรนั้นพระองค์ไม่เคยทรงประสบกับความ ยากลำบากมาก่อน หน้าซำค้ำปานีแล้ว คงจะนั่งเส้าสร้อยอยู่หน้าศาลากับโอรสธิดาทั้ง สองพระองค์เป็นแน่แท้ เจ้าชาลีนันพอได้รู้ความยามหิวคราใดพระเวสสันดรคงจะกล่อม ได้ ส่วนกฤษณานั้นท่าจะหิวนมแล้ว พระเวสสันดรนั้นทั้งเจริญภูพานาทั้งกล่อมนาง กฤษณาด้วย พระองค์คงจะทรงลำบากยิ่งนัก ๆ เตนุนะ ปุตตะกามย์หัง กัมปะนาวากิยา สายะสะเวสะนะกาละชิระมิตาวะอะชุเรฯ ลูกแม่เอ๋ย นี่ก็เย็นมากแล้ว ลูกคงจะเฝ้ารอทำ แม่อยู่ศาลาแล้ว ลูกเอ๋ยเวลาได้พบแม่ก็มักพุดกับแม่ว่า เสด็จแม่...หม่อมฉันหิวข้าว และ กระหายน้ำมากขอทรงให้เรากินข้าวกินน้ำเถิด ส่วนกฤษณานั้นเมื่อเห็นแม่กลับจากป่าก็ ต้องวิ่งตรงมากอดเพื่อที่จะขอกินนมเป็นประจำ ๆ เอกายะโน เอกัมปะโป สะโร โสภาวะ ปัสสะโตฯ ทางนั้นแคบเดินได้แค่คนเดียว ทั้งสองข้างทางมีแต่สระน้ำกับอ่างศิลา อันว่า สัตว์ทั้งสามคือราชสีห์ เสือโคร่ง และเสือดาว ก็พากันมานอนขวางทางอีก เป็นเช่นนี้เรา จะไปทางไหนได้อีก ๆ มิตานัง มัคคะราชาโน ฯ นางกล่าวว่า ข้าแต่ท่านทั้งสาม ข้าขอ กราบไหว้ ท่านเป็นราชาแห่งป่าผู้มีพลกำลังมาก ข้าพเจ้าก็เหมือนนางสุชาดาภักษีร์ ภัยญญผู้มีวัตรปฏิบัติต่อสามี อีกอย่างหนึ่งผลไม้ที่ข้าพเจ้าเก็บมาข้าจะแบ่งให้ท่าน เท่าๆกัน ส่วนข้าจะเอาเพียงส่วนหนึ่งเพื่อไปฝากโอรสธิดาทั้งสองพระองค์ของข้าพเจ้าฯ รัมเม ภะตะโร โหละฯ ขอจงท่านเปิดทางให้ข้าพเจ้าด้วยเถิดฯ อะละ เต ละโย เทวะปุตโต เว โอโละเตวะวา อิทานิตัสสะ มะตัง ธาตุ วิลาติ ญัตวา โอทานะยะ อุปะจินะสุฯ อันว่าสัตว์ ทั้งสามมองดูเวลาว่าเป็นไปตามที่ตกลงกันไว้จึงได้เปิดทางให้ในครั้งนั้นแลฯ สัตว์จะเลสุ อะมะตะเตสุ อัสสะมะปะทัง อะละมาสุ อิตะฯ คุก่อนลูกทั้งสองเอ๋ย อันผลไม้ มีมะตูม

เป็นต้นแม่ได้เก็บมาสู่ลูกทั้งสองฯ ฉะนาจุมะปัยหิ เมจะราฯ เจ้าชาลีเอ๋ย ครั้นเมื่อเห็นแม่กลับมาแล้วก็จะวิ่งไปทอดเพื่อขอผลไม้ไปบริโภค ส่วนนางกฤษณานั้นก็จะวิ่งมากอดเพื่อขอกินนมฯ เตะนะ ปัสสามิ ทาระกาฯ แก้วตาทั้งสองของแม่เอ๋ย ทำไมตอนนี้ไม่เห็นเจ้าทั้งสองพระองค์ฯ อัศจรรย์ อัศจรรย์ ปุพเพ สัมมะโสมะติตาติ มัง คยะชะ ปุตเต อาปะสันโต ภามะเต วียะ อัศจรรย์ อิติ ตาวิละปันติ มะหาสัตตัสสะ สันติกัง คันตะวา อุตาระตะวา มะหาสัตตัสสะ คุณหิมาสินะ ทิสะวา ทาระเก จัตตะ สันติเก อะปิ สันติ อะหะ กะปัทธคุณหิยะโตสิ อะคิระตะวะ เมปะโน สะกะนาปินะ ะสันติ มัง ตา เม นุนะ ทาระกา อะทุกะโต จะหิโต ทุโต อะทะโส ตา ปิยา วัทธา อะทุพพะหิโน นิกานตา จิทาสะปะสะตานูเต เนวสะเก สาทิสันติ หัตตะทา ฐาจะถา ลิน สะกะนา นัญจะ โอปาโต เกนะนิตา เม ทาระกาติ อะยะโสจะ สัมโม ปุพเพ ฯ

อาศรมทำไมเจ็บสนิท ว้างเปล่าแม้กระทั่งสัตว์ปีกนานาชนิดไม่ว่าจะเป็นกา คูเหว่า ก็ไม่เห็นเหมือนทุกครั้ง พระนางทรงรำไห้แล้วก็เสด็จเข้าไปยังอาศรมพระโพธิสัตว์ พระนางวางกะเชอ สาทะก เสียม และไม้สอยผลไม้ เมื่อเห็นพระบรมโพธิสัตว์ยังคงนั่งเฉย และไม่เห็นพระโอรสธิดาทั้งสองพระองค์ พระนางทรงคร่ำครวญร้องไห้ว่า กิมิทัง คุณหิ ภูโตสิฯ ข้าแต่พระสมมติเทพ โอรสธิดาทั้งสองพระองค์ของขหม่อมฉันหายไปไหน ทำไมพระองค์นั่งนิ่งเฉยอยู่เช่นนี้ น้ำก็ไม่ดื่ม ไฟก็ไม่ก่อ ฟืนก็ไม่หา ให้ดูแลโอรสให้ด้วยก็ไม่ได้ อยู่หรือหายไปไหนก็ไม่รู้ไม่ชี้ พอถามไปก็ไม่ตอบ ทำเหมือนโกรธเคืองอะไรบางอย่าง มาตา เม นุ ทาระกาฯ ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ มีอะไรคาบโอรสธิดาของเราไปกินเป็นอาหารแล้วก็ไม่รู้ หรือว่านกอินทรียจับชาลีและแม่กฤษณาไปเป็นอาหารแล้ว ลูกแม่เอ๋ย เจ้าหายไปไหน ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ทั้งสองพระองค์ผู้มีปิยวาจาอันไพเราะ หรือพระองค์ใช้ไปเป็นทูตไปเฝ้าเจ้าตา หรือว่าทั้งสองนั้นไปเล่นชน ขวนขวายแต่เรื่องเล่น หรือพระองค์ทรงผลอปล่อยให้ออกไปเที่ยวข้างนอกศาลา ลูกแม่คงจะเสียชีวิตโดยมิบังควรเป็นแน่แท้ อิติจิตุติยัสสะ สะกัปปเปติ ทาทุยัง ปะมะยัญจะ ปุตเตนะ ปัสสามิ ตัญจะมะนาภาสิฯ

เรามีความทุกข์เหมือนอกถูกแทงด้วยหอก อะถะมะหาสัตโต ภูกะละถา ยะนะปะตะโส กะชะหา เปสามิติ จินตะตะวา อิมัง คาคะมาหะ ฯ

พระโพธิสัตว์เห็นพระนางเศร้าโศกเพราะพระโอรสเช่นนั้นก็ทรงพระมีพระราชดำริว่า นางมัทรีเป็นทุกข์เพราะโอรสถึงขนาดนี้ ถ้ายังเป็นเช่นนี้ พรุ่งนี้คงจะสิ้นลมหายใจเป็นแน่ ฉะนั้นเราควรกล่าวข่มขู่นางด้วยวาจาที่ไม่ไพเราะดูบ้าง พระองค์ทรงมีพระราชดำริแล้วมีพระราชดำรัสแก่นางว่า คุณก่อนมัทรี นางออกแสวงหาผลไม้ที่ไหนจนกลับมาถึงค้ำป่านนี้

ทุกๆครั้งตอนบ่าๆน้อยเจ้าก็กลับมาแล้ว แต่ทำไมวันนี้นางจึงทิ้งสามีและลูกให้อยู่ที่
 อาศรมป่านนี้จึงค่อยกลับมาหา คู่ก่อนนางมัทรี ในป่านนั้นนางคิดว่าเจียบสังคหรืออย่างไร
 เพราะที่นั่นมีทั้งผู้แสวงหาเครื่องบริโภคอยู่ทุกที่ทุกแห่ง ทั้งกลางวันและกลางคืน มีทั้ง
 นายพราน คบสออาศัยอยู่ทั่วไปทุกที่ทุกแห่ง ไม่เพียงเท่านั้นยังมี ครุฑ กุมภภัณฑ์ คนธรรพ์
 ยักษ์ เทพารักษ์ ที่ไม่บรรลุมรรคผล ทั้งห่างไกลจากพระรัตนตรัย ก็มีอยู่มากมาย ถึงแม้
 เป็นเช่นนั้นเราก็มองว่า แต่เรามาคิดสงสารแต่ลูกเล็กๆทั้งสอง นางควรนึกถึงลูกทั้งสองว่า
 คำป่านนี้แล้วคงจะหิวข้าวหิวปลา สามีก็คงจะเฝ้าคอยท่าเรา ทำไมเจ้าถึงมาเพลิดเพลินถึง
 เพียงนี้ ทั้งนี้ทั้งนั้นแต่ก่อนคงเพราะเราเป็นกษัตริย์จึงมีแต่คนเกรงกลัว แต่เดี๋ยวนี้พอดก
 อยู่ในสภาพเสมือนคนยากจนไร้ที่พึ่ง ใครเขาจะมาเกรงกลัวเราอีก เพราะฉะนั้นก็แล้วแต่
 เจ้า เดือนสองเดือนมานี้ไปไหนมาบ้างไม่มีข่าวคราว ไปเจอชายอื่นที่ไหน ยินดี
 เพลิดเพลินจนป่านนี้จึงค่อยกลับมา ใครจะเห็นด้วยกับเจ้าเล่า **ปัทมเต สุตระวา อาหะ**
พระนาง ได้ยินพระโพธิสัตว์ทรงรับสั่งเช่นนั้น พระนางก็ทรงกรรแสงแล้วกล่าวว่า **โภ เว**
สันตะระ ๑ ข้าแต่พระเวสสันดร ที่หม่อมฉันกลับช้าถึงเพียงนี้ เพราะมีสัตว์ทั้งสามคือ
 ราชสีห์ เสือโคร่ง และเสือดาวมานอนขวางทางหม่อมฉัน ทำให้หม่อมฉันจะกลับมาแต่
 วันไม่ได้เลย เพราะหม่อมฉันกลัวมากแล้วนางก็ยกมือบังคมอัญชลี ทิศาทั้งแปดเพื่อความ
 เป็นสิริมงคลแก่พระองค์ **อะถัสสา ปะริเทวะ นัสสะ เทนะเมวะ ปาทัสสันเท นิจะปิถัง**
ปักกะโน จะลิสสัง อะถัสสา เต ทิสสะวา อาหะ ๑ พระนางรำไห่รำพึงรำพัน เสว้าโศก เสียใจ
 เทียวเสด็จร้องเรียกหาพระโอรสธิดาในป่าใหญ่ ผุ่งสัตว์ทั้งหลายที่ได้ยินเสียงเดินของพระ
 นางก็แตกตื่นวิ่งหนีกันเป็นกลุ่มๆ พระนางตระเวนหาโอรสธิดาทั้งสองพระองค์จนทั่ว
 เมื่อไม่เจอก็ทรงร้องไห้คร่ำครวญว่า **อิม สัมมา สะสาสุกา พะหุกันทะลิมิตายะหิสสะ ปุพ**
เพ กิลิสฺสุเต กุมารานัง ทิสสะเต โสกะนา เวตัสสะ อะโกนติ ยามาทุยัง ทะเลปรีสะลิต ๑
 แก้วตาของแม่ สัตว์ป่าทั้งหลายไม่ว่าจะเป็นกระต่าย กวาง แรด ที่อยู่เต็มทั้งป่าสายตาแม่ก็
 มองเห็นทุกอย่าง **กะรุวะหัตตะนา ปาธัญจะทิสสะวา กะลาวะกัง** ๑ ช่างเหมือนแม่นกแฉ่ง
 เพราะว่ารักลูกจึงทิ้งลูกไว้ที่รังส่วนตนก็ไปหาอาหาร ครั้นกลับมาก็หาลูกไม่เจอ **ลิสสะ**
รามิถิตันติ ๑ หรือเหมือนแม่ราชสีห์เพราะความรักลูกจึงทิ้งลูกไว้ที่รังแล้วไปหาอาหาร
 ไม่รู้ว่าลูกถูกฆ่า พอกลับมาไม่เจอลูกก็เป็นทุกข์ยิ่งนัก **เต กุมาราทิสสะเร** ๑ เมื่อพระนาง
 ไม่พบโอรสทั้งสองพระองค์ ก็วิ่งหาอีกจนทั่วทั้งป่า ทุกซอกทุกมุม พระนางทรงเป็นทุกข์
 เหมือนอกจะแตก ๑ **อิติ มะหาสัตตัสสะ สันติเก ปะริเทวิตะวา ทาระกา เม มะตา ภาวิ**

สันติ สะยะกัปปะมาวิสัยญันัง มาตะวา ตะเต ะภุมเย ปะติตติฯ พระนางกลับมายัง
 สำนักพระโพธิสัตว์ ยังคงเห็นพระองค์ทรงนั่งเฉยและยังคงไม่เห็นแม่เฒ่าของโอรสธิดา
 ทั้งสองพระองค์เหมือนเดิม พระนางจึงมีพระดำรัสถามว่า ข้าแต่พระสมมติเทพมหาราช
 โอรสธิดาทั้งสองของหม่อมฉันอยู่ที่ไหน พระองค์จะไม่ทรงมีคำรัสใดๆกับหม่อมฉัน
 เพื่อให้หม่อมฉันเบาพระทัยบ้างเลยหรือ จากนั้นพระนางก็สลบแน่นิ่งลงบนพื้นดินนั้น
 แล ฯ ตะมัตถัง ปะกาเสนโต สัตถา อาหะฯ อันว่า พระธรรมบทใดยังไม่ปรากฏ บทพระ
 บาลีใด ยังไม่แจ้งชัด ครั้นพระผู้มีพระภาคเจ้าได้ตรัสรู้แล้ว พระองค์มีพระดำรัสกับภิกษุ
 ทั้งหลายว่าฯ กุมะชะปะติ อุทะเก นากิสิญจะละ อะละนัง วิทิตะวานะ อะละนะ เอตะมะ
 พระวิฯ ลูกก่อนภิกษุทั้งหลาย ครั้นเมื่อนางมัทรีเสด็จหาพระโอรสทั้งสองไม่พบในป่า ก็
 กลับมายังสำนักพระโพธิสัตว์ เห็นพระองค์นั่งเฉยอยู่เช่นนั้น พระนางก็ล้มลงสลบนอน
 แน่นิ่งบนพื้นดินเหมือนพระจันทร์เต็มดวงดวงดกสว่างลงมานั้น ฯ พระโพธิสัตว์ทรงเห็น
 นางมัทรีล้มสลบอยู่เช่นนั้น พระองค์ทรงร้องไห้แล้วกล่าวว่า ะระเก สาวะระเลาะระ
 ภูโม ะระนะเตระ ะระละนะวาะระโอสาวะระทันตาวะระเทวาโอวะระโอจะตาฯ ลูกก่อน
 นางมัทรี ะระเก เกลาฯ ผมเจ้านั้นดำเหมือนปีกแมลงปอ ะระระเลา ผิวพรรณผ่องใส ะ
 ระภูโม กว้างเหมือนดังพระวิญญูมาวคไไว้ ะระนะเตระ พระเนตรนั้นด่างดงาม ะระกา
 มา มีหูและฟันงามเหมือนดังกรรไกรทอง ะระโอสา ปากนั้นงามเหมือนดังไทรทองที่
 ปนด้วยน้ำผึ้ง ะระทันตา พระทนต์นั้นสีสับมิดชิดเหมือนเพชรพลอยอันประเสริฐ ะระ
 หัตถา พระหัตถานั้นขาวเหมือนแกนของกล้วยทอง ะระละนะ ส่วนนมเจ้านั้นกลมสม
 กับอกเหมือนดอกบัวทอง ะระโอจิตา รูปร่างนั้นงาม ไม่เหมือนหญิงที่เกิดในโลกมนุษย์
 นี้เลย มัทรีเอ๋ย...ทำไมมานอนสิ้นชีพเช่นนี้ นางเอาแผ่นดินเป็นเสื้อทอง นางเอาอากาศมา
 เป็นเพดาน นางเอาป่าหิมพานต์เป็นฟูกเป็นพระเชณย ฯ อะละ มะหาสัตโต มัตตามัตตติ
 สัตถุญยะ เอกะโกวะกัง นุปปะมานา ถาเนสเม ตามปิตทิสะเจ ปะริสาเซตตะนะคะระกา
 ละกิริยา ะวะวิสสะติ มะหันโตปะริวาโร อะสะเทถาเน จะเลยุหะปะนิ อิทานิ อะรุญญะ เอ
 กะโก ะะกินุโข ะะนิสสะติ สัมมะติฯ มัทรีเอ๋ย... ถ้าสวรรค์ที่พระนคร หรือที่มาตุละ
 นคร ก็คงจะพระญาติวงศ์ทั้งสองนครและบริวารอีกมากมายมาร่วมพิธี อีกประการหนึ่ง
 ก็จะได้อัญเชิญพราหมณ์มาทำพิธีต่างๆเพื่อเป็นการสักการะ แต่บัดนี้เจ้ากลับมาสิ้นชีพอยู่
 กลางป่า มีแค่เราเพียงผู้เดียว พระโพธิสัตว์ทรงกรรแสง เช่นนี้แล้ว ก็ไม่สามารถจะ
 บำเพ็ญตนเป็นนักบวชต่อไปได้จึงได้วิ่งเข้าหาเศียรพระนางมากอดไว้แนบอก แล้วเอาน้ำ

มาล้างหน้าล้างตา ไม่นานพระนางก็ฟื้นขึ้นแล้วกราบทูลว่า สัมมิเวสันตรังฯ ข้าแต่พระ
เวสสันดร โอโรสธิดาทั้งสองพระองค์ของหม่อมฉันอยู่ที่ไหน พระองค์ปล่อยให้ไปเล่นที่
ไหน พระโพธิสัตว์ทรงฟังนางพูดแล้วเห็นว่าคงจะปกปิดต่อไปไม่ได้แล้ว จึงบอกความ
จริงแก่นางว่า คุณอนางมัทรี มีพราหมณ์คนหนึ่ง มานมาสวดคาถาสืบท เราจึงได้ยก
โอโรสธิดาทั้งสองพระองค์ให้เป็นทานไป นางมัทรีฟังดังนั้นแล้วก็กราบทูลว่า ถ้าเป็น
เช่นนี้ทำไมพระองค์ไม่ทรงตรัสบอกหม่อมฉันตั้งแต่ต้น พระโพธิสัตว์ตรัสว่า คุณอนาง
มัทรี ถ้าเราบอกนางแล้วเรากลัวว่านางเศร้าโศกเสียใจจนชีวิตหาไม่ เราจึงตัดสินใจว่าจะ
บอกทีหลัง นางเอ๋ย...อนึ่งเรานั้นหวังเฉพาะพระปัญญาญาณ เราได้ตรัสรู้เมื่อไร นางก็จะ
ได้บรรลุมรรณเมื่อนั้น ฯ ตั้ง สุตะวา อาหะฯ นางมัทรีได้ฟังแล้วก็ได้อนุโมทนากับพระ
โพธิสัตว์ว่า ภิกขุทานะทะโทกะวะฯ ข้าแต่พระองค์ผู้ประเสริฐ ตั้งแต่นี้ไปขอให้พระองค์
ทรงมีความเลื่อมใสยิ่งกว่านี้ ครั้นพระนางทรงอนุโมทนาแล้ว ก็เกิดเหตุอัศจรรย์ถึงเทวดา
ชั้นพรหมล้วนให้สาธุการกับพระนางแล ฯ มัทธิปุพพัง นิตติตังฯ สาธุชนทั้งหลาย เรา
กล่าวถึงกัณฑ์นางมัทรี นิตติตัง อิติ ปะการะฯ ก็สำเร็จจบลงด้วยประการฉะนี้แลฯ